

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut politologických studií

Katedra mezinárodních vztahů

Diplomová práce

2022

Martin Škop

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut politologických studií

Katedra mezinárodních vztahů

Rada bezpečnosti OSN a environmentální hrozby

UN Security Council and Environmental Threats

Diplomová práce

Autor práce: Bc. Martin Škop

Studijní program: Politologie/Mezinárodní vztahy

Vedoucí práce: JUDr. et PhDr. Tomáš Bruner, Ph.D.

Rok obhajoby: 2022

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 1. 8. 2022

Bc. Martin Škop

Bibliografický záznam

ŠKOP, Martin. *Rada bezpečnosti OSN a environmentální hrozby*. Praha, 2022. 111 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut politologických studií, Katedra mezinárodních vztahů. Vedoucí diplomové práce JUDr. PhDr. Tomáš Bruner, Ph.D.

Rozsah práce: 178 029 znaků s mezerami

Abstrakt

Tato práce se zabývá sekturitizací klimatické změny v rámci Rady bezpečnosti OSN. Cílem práce bylo zodpovědět otázku jakým způsobem stálí členové Rady sekuritizují či desekuritizují klimatické hrozby, případně co je pro jejich řečový akt typické. Vyhodnocení probíhalo na základě obsahové analýzy, která kódovala všechna stanoviska stálých členů Rady proběhnoucí v obecné diskuzi o klimatické změně a jejich bezpečnostních implikacích. Práce tak poskytuje přehled konkrétních prvků naplňující sekuritizační krok a mimořádná opatření jakož i dalších prvků, které jsou pro aktéry typické. Tyto skutečnosti práce porovnává s předpoklady vyplývající z teorie sekuritizace Kodaňské školy a interpretuje jejich soulad či rozpor s nimi. Dále je užíván i koncept tzv. „klimatizace“, který umožňuje odlišnou, leckdy užitečnější perspektivu k danému tématu. Z hlediska tohoto konceptu bylo potvrzeno, že pro mnohé aktéry jsou typické snahy integrovat klimatické politiky a cíle do různých bezpečnostních sfér jako jsou například mise OSN, rozvojová politika či politika prevence konfliktů. Obsahová analýza ke všem výše uvedeným závěrům umožňuje poskytnout soubor důkazů, který je přílohou předkládané práce, společně s frekvenčními tabulkami, které doplňují text.

Abstract

This thesis examines the securitization of climate change within the UN Security Council. The thesis aimed to answer the question of how the permanent members of the Council securitise or desecuritise climate threats, or what characterises their speech act. The assessment was based on a content analysis that coded all the statements made by the permanent members of the Council in the general discussion on climate change and its security implications. The thesis thus provides an overview of the specific elements that fulfill the securitization move and emergency measures as well as other elements that are typical for the actors. The thesis compares these with the assumptions arising from the Copenhagen School theory of securitization and interprets their consistency or inconsistency. In addition, the concept of "climatisation" is used, which allows for a different, often more useful perspective on the topic. From the perspective of this concept, it has been confirmed that many actors are characterized by attempts to integrate climate policies and objectives into various security spheres such as UN missions, development

policies or conflict prevention policy. The content analysis to all the above conclusions allows to provide a body of evidence, which is an annex to the present thesis, together with frequency tables that complement the text.

Klíčová slova

Rada bezpečnosti, klimatická změna, sekuritizace, klimatizace, environmentální bezpečnost.

Keywords

Security Council, Climate change, Securitization, Threats, Environmental Security, Climatization.

Title

UN Security Council and environmental threats

Poděkování

Velice děkuji vedoucímu této diplomové práce panu doktorovi JUDr. et PhDr. Tomáši Brunerovi, Ph.D. Vážím si nejen jeho pomocných konstruktivních návrhů a cenných připomínek, ale zejména jeho vstřícnosti a pozitivního a aktivního přístupu, který vyjadřoval při vedení práce, a také času, který mi při pomoci s touto prací, poskytl.

Obsah

Prohlášení.....	iii
Abstrakt.....	v
Poděkování.....	vii
Úvod.....	1
1) Teoretická část	5
1.1) <i>Konstruktivismus</i>	5
1.2) <i>Bezpečnost a Kodaňská škola</i>	7
1.3.) <i>Sekuritizace</i>	9
1.3.1) <i>Environmentální sektor</i>	14
1.3.2) <i>Limity a kritika sekuritizace</i>	17
1.4) <i>Klimatizace</i>	18
1.5) <i>Stav výzkumu</i>	20
2) Metodologická část	25
2.1) <i>Obsahová Analýza</i>	25
2.1.1) <i>Operacionalizace</i>	27
2.1.2) <i>Limity zvolené metody</i>	29
3) Analytická část	30
3.1) <i>Spojené státy americké</i>	30
3.2) <i>Spojené království</i>	45
3.3) <i>Ruská federace</i>	58
3.4) <i>Čínská lidová republika</i>	65
3.5) <i>Francie</i>	75
4) Závěr.....	90
Summary	93
Bibliografie	96
<i>Primární zdroje:</i>	96

<i>Sekundární zdroje:</i>	96
Seznam příloh	101

Úvod

Klimatická změna a její možné bezpečnostní implikace jsou v současné době hojně diskutované téma. Zatímco dříve převládá spíše rezervovaný přístup k řešení klimatických otázek, nyní postupně převládá pocit neodkladnosti a bezpečnostní logiky i v této oblasti.

Dle zprávy Emissions Gap Report, kterou každoročně vydává agentura OSN pro životní prostředí (UNEP), jsou současné klimatické závazky společně s dalšími mitigačními opatřeními silně nedostatečné a povedou k nárůstu globální teploty o 2,7 °C, tedy o podstatně vyšší hodnotu, než jakou jako cíl stanoví tzv. Pařížská dohoda, tj. 1,5°C (UNEP 2021, s. 16). Zpráva také dále tvrdí, že nové závazky k nulovým emisím skleníkových plynů (dále jen „emise GHG“) od roku 2030 jsou schopny zvyšování teploty omezit na 2,2 °C. Obě tyto skutečnosti mohou mít katastrofické důsledky na klima Země a mohou tak ještě více zintenzivnět jevy, které s klimatickou změnou spojujeme jako například sucho, požáry, záplavy, omezení zdrojů či migraci. Tyto jevy následně mohou snížit legitimitu vlád, či poškodit lidské zdraví a ekonomické živobytí osob.

Klimatická změna je komplexní otázka a zvolené přístupy států k ní tak ovlivní nejen životní prostředí a kvalitu života, ale i celou strukturu ekonomiky a spotřeby, a tedy životy všech. Zároveň se jedná o otázku, která ač globálního charakteru, nepostihne všechny stejně, ale naopak v dramaticky odlišné intenzitě a rovněž prostředky boje proti ní nejsou mezi jednotlivé státy rovnoměrně rozprostřeny (např. hlavními emitenty skleníkových plynů jsou zejména vyspělé a rychle se rozvíjející země, či obdobně ochrana deštných pralesů je v dispozici zemí, ve kterých se nacházejí).

Otázky klimatické změny jsou na mezinárodní úrovni každoročně projednávány na tzv. klimatických konferencích (COP), představující zasedání smluvních stran států, které přijaly či přistoupily k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu (dále také „UNFCCC“) z roku 1992. Historicky první projednávání klimatické změny jako hrozby však bylo již v roce 1988 na konferenci v Torontu, v jejíchž závěrech se konference shodla, že „změny v zemské atmosféře představují velkou hrozbu pro mezinárodní bezpečnost“ (World Meteorological Organization 1988). V tomtéž roce zároveň Valné shromáždění OSN (1988) prohlásilo klimatickou změnu za společnou starost lidstva.

Na platformě UNFCCC byl o 9 let později v rámci COP-3 přijat tzv. Kjotský protokol k UNFCCC, který přelomově stanovil závazky pro rozvinuté země snížit v rozhodném období své emise GHG. Kjotský protokol je prozatím jediným právně závazným protokol

k rámcové úmluvě. V následném ratifikačním procesu se však objevila celá řada obtíží, které kulminovali prohlášením Spojených států o odmítnutí tohoto protokolu.

Tyto a i další skutečnosti jakou byla například Stern report tvrdící, že klimatická změna představuje jednu z největších výzev pro světovou ekonomiku a podněcující vládu jednat neboť náklady nečinnosti silně převyšují náklady klimatické akce vedly v roce 2007 Spojené království k iniciaci projednání klimatické změny a problémů s ní spojené v Radě bezpečnosti OSN (dále jen „Rada bezpečnosti“ či „Rada“), což je obecně spojováno s posunem v pojetí konceptu bezpečnosti Rady bezpečnosti OSN, jež můžeme sledovat od konce studené války, od čisté “hard security” ve smyslu absence vojenských hrozeb a rizik k širšímu pojetí, které zahrnuje i nevojenské hrozby, jež mohou v delším časovém horizontu ovšem být příčinou konfliktu, rizik či migrace.

Dle institucionálního schématu Charty OSN je Rada bezpečnosti povolána k základní odpovědnosti za udržování mezinárodního míru a bezpečnosti (viz čl. 24 Charty OSN). Rozhodnutí Rady bezpečnosti zavazují všechny země OSN, přestože je členství v Radě omezeno na 15 zemí, z nichž 5 je stálými členy a ostatní jsou do Rady voleny (viz čl. 48 Charty OSN). Struktura a procedury v Radě jsou nastaveny historicky tak, aby zajistily, že stálým členům nebude zasaženo do jejich zájmů, aby tak nedocházelo ke vzniku sporů mezi těmito státy (Scott a Ku 2018, s. 5). Původně měla mít rada k dispozici národní armády a stálí členové by představovali vojenský štáb. Nicméně následná studená válka tuto koncepci znemožnila a zároveň tak ani nedošlo k definici pojmů hrozba, ohrožení míru, porušení míru nebo útočný čin. Vedle toho UNFCCC je postavena na zásadě rovnosti a zásadě společné ale diferenciované odpovědnosti.

Projednávání klimatické změny v Radě bylo však silně kritizováno rozvojovými zeměmi. Dle kritiků totiž 1) Klimatická změna není bezpečnostní otázkou, nýbrž rozvojová a ekonomická, jejíž projednání je uloženo jinému orgánu OSN; a 2) Rada není na rozdíl od jmenovaného UNFCCC univerzálním orgánem (Scott a Ku 2018, s. 11-12). Zejména první bod zastávala většina členů OSN, dle kterých téma patřilo do kompetence Valného shromáždění. V roce 2009 tak Valné shromáždění přijalo Rezoluci 63/281 (2009), dle které všechny orgány OSN mohou „podle potřeby a v rámci svých příslušných mandátů zintenzivit své úsilí při zvažování a řešení změny klimatu, včetně jejich možných bezpečnostních dopadů“ (Scott a Ku 2018, s. 13). Rada bezpečnosti následně klimatickou změnu a hrozby s ní spojené projednávala několikrát, naposledy v roce 2021.

Z výše popsaného vývoje vyplývá, že je klimatická změna a přístup států k ní intenzivně řešenou, i když neuzavřenou otázkou, velmi relevantní pro oblast bezpečnosti jak obecně, tak specificky na půdě RB OSN. Proto se tímto tématem zabývá i následující práce, jejímž cílem je zpracovat obsahovou analýzu, jež zanalyzuje řečový akt stálých členy Rady bezpečnosti OSN ve vztahu k bezpečnosti a environmentálních hrozeb. Předkládaná práce si proto stanovila následující výzkumné otázky: 1. "Jakým způsobem stálí členové Rady bezpečnosti OSN sekuritizují či desekuritizují klimatické hrozby?" 2. „Co je pro jejich komunikaci k tomuto tématu typické?“

Tato práce je rozdělena do teoretické, metodologické a analytické části. První část má za cíl ujasnit teoretický přístup, který práce aplikuje na daný problém. V této kapitole práce poskytne základní výklad k sociálnímu konstruktivismu, vývoji konceptu bezpečnosti a chápání bezpečnosti Kodaňskou školou. Tato část se dále věnuje výkladu teorie sekuritizace Kodaňské školy včetně specifík environmentálního sektoru. Podkapitolou je stručný přehled jejích kritiků a limitací. Tato část také představuje koncept tzv. klimatizace, jež práce rovněž subsidiárně aplikuje. Zároveň je v této části zmíněn výzkumný kontext práce, tj. přehled současného stavu výzkumu vztahující se k výzkumné otázce, tato kapitola rozšiřuje teoretickou část o stránku aplikace dané teorie na klimatickou změnu. Metodologická část představí vybraný research design práce a poskytne přehled metodologického postupu, včetně konkrétních kroků, které byly provedeny s cílem zodpovědět výzkumné otázky. Tato kapitola dále zmiňuje slabiny a limitace zvolené metody. V analytické části se práce pokusí zodpovědět výše uvedené výzkumné otázky Pochopení sekuritizace je významné, neboť skýtá potenciál od základů změnit, jak je dané téma prezentováno a řešeno na mezinárodní úrovni, ale i úrovni domácí policy. Dále je zde také význam pro posouzení a predikci možného další vývoje v této oblasti, případně také k posouzení, jaké mimořádné opatření a nástroje aktéři navrhnou. Druhá otázka je doplňující a cílí na identifikaci případných dalších komunikačních vzorců a postupů aktérů v dané oblasti, aniž by apriori předpokládala, že dochází k sekuritizaci či desekuritizaci.

Za tímto účelem bude práce analyzovat stanoviska, prohlášení, závěry a jiné dokumenty vydané v rámci činnosti Rady bezpečnosti OSN jejími stálými členy. Stálí členové Rady bezpečnosti představují nejvýznamnější mocnosti a zároveň jsou i významnými emitenty GHG, z tohoto důvodu je obzvláště důležité, jak tyto státy chtějí k tématu přistupovat a řešit jej. Práce se tak zaměřuje právě na ně, jelikož v rámci Rady OSN disponují právem veta (tj. právem jednostranně rozhodnout o zastavení přijetí určitého rozhodnutí) a tím pádem

fakticky určují, čím se Rada může či nemůže zabývat a jestli Rada zaujme či nezaujme k environmentálním hrozbám nějaký postoj.

1) Teoretická část

1.1) Konstruktivismus

Tato práce vzhledem k typu zkoumané otázky (typu „jak?“) cílí na to zjistit, jakým způsobem struktury ustanovují sociální fakta a jakým způsobem umožňují určité tendence sociálního jednání aktérů. Práce se konkrétně snaží zachytit utváření interpretace klimatické změny stálými členy Rady bezpečnosti OSN. Tento typ zkoumané otázky a teoretický základ vychází z tzv. konstruktivismu. Práce pro svou analýzu zvolila konstruktivistický koncept tzv. sekuritizace (viz níže kapitola 1.3). Tento přístup byl zvolen, neboť představuje mainstreamový přístup ve vztahu k projednávání klimatických otázek Radou, avšak přesto (alespoň ve vypracované rešerši) současná vědecká literatura neposkytuje odpověď na výše uvedenou první výzkumnou otázku.

Konstruktivismus je sociální teorie mezinárodních vztahů, která je založena na centralitě idejí a identity a vychází z holistického a idealistického pojetí struktur (Baylis, Smith a Owens 2017, s. 267). Obecně se tento směr zaměřuje zejména na porozumění tomu, jak struktury konstruují aktéry a jejich zájmy, jak jsou organizované jejich vztahy, jak jsou strukturami omezováni a zároveň jakým způsobem aktéři ovlivňují a transformují dané struktury (Hoft 1998, s. 173). Struktury bývají v mezinárodních vztazích chápány v materiálním slova smyslu, kdy představují například rozložení moci v systému, a tedy jisté omezení aktéra. V konstruktivismu jsou ovšem struktury chápány v normativním smyslu jako kolektivně sdílené ideje, pravidla a normy. Tyto kolektivně sdílené ideje jsou základem struktur, které organizují jednání aktéra, neboť spoluvytváří identitu aktérů, a tedy jejich zájmy a standard vhodného jednání (Wendt 1992, s. 397; Hoft 1998, s. 173).

Konstruktivismus proto sleduje konstrukci/ustanovování zájmů a identit v myšlení, diskurzním, naddiskurzivním jednání aktérů a historických procesech, neboť dle konstruktivistů je totiž samotné myšlení výsledkem historických diskurzů a praktik, a tedy nikoliv objektivní a transcendentní skutečnost, a to s argumentem, že to jsou ideje, které formují naši identitu, naše zájmy, naše vědění, a tedy i myšlenkové kategorie, skrze které vnímáme svět, a i to, co považujeme za možné či nemožné (toto paradigma se nazývá idealismus).

Zkoumání idejí, symbolů, diskurzů nám tedy umožňuje nahlédnout do toho, jak se ustanovuje interpretace vnějšího světa (Barša a Císař 2008, s. 296). Ideje ovšem nejsou vnímány jako pouhé nástroje k sledování zájmů aktérů, nýbrž prvky konstruující jejich

samotnou identitu, která až následně vede k artikulaci zájmů aktéra (Barša a Císař 2008, s. 299). Aktéři se tak mohou i vědomě pokusit normy a ideje změnit a tím změnit následně i identitu a zájmy států (např. lidskoprávní aktivisté motivují státy, aby se identifikovaly s dodržováním lidských práv či vytváření evropské identity má cílit k posílení spolupráce) (Hopf 1998, s. 175; Baylis, Smith a Owens 2017, s. 263). Ideje a diskurzy jsou tedy stavebními prvky aktérů, neboť skrze jejich interpretaci dochází k ustanovování aktérů – tvoří jejich podstatu. Identitou aktéra rozumíme „porozumění sebe ve vztahu k jiným“ (Baylis, Smith a Owens 2017, s. 267; Hopf 1998, s. 175; Wendt 1992, s. 397).

Na aktéry konstruktivismus v analýze nahlíží jako na historicky a intersubjektivně vytvořené, tedy z perspektivy historicky podmíněných vztahů k ostatním aktérům. V rámci těchto vztahů dochází k vytváření identit a zájmů, což je významný rozdíl oproti tzv. individualistické představě aktérů, která vnímá jejich zájmy a ideje jako apriori dané již před vstupem do vzájemných vztahů, jako pouhé preference či regulativní pravidla (Hopf 1988, s. 176; Barša a Císař 2008, s. 299). Představy o světě (ideje) dle konstruktivismu nelze redukovat na individuální představy, neboť „jsou ukotveny v kolektivně sdílených veřejných strukturách," které přesahují vědomí daného aktéra. (Barša a Císař 2008, s. 299). Nutnost vnímat svět jako celek a nikoliv jako souhrn prvků konstruktivismus označuje jako tzv. holismus.

Konstruktivismus tedy obecně odmítá pozitivistickou představu o objektivní realitě a namísto toho tvrdí, že realita je sociálně konstruována a udržována diskurzy a praxí mezinárodních vztahů. Význam materiální reality je závislý na idejích a jejich interpretaci, např. realistický koncept rovnováhy moci v systému není objektivní skutečností čekající na objevení aktéry, aktéři je sami konstruují tím, jak moc interpretují, jaký diskurz vedou a do jakých vztahů vzájemně vstupují (Baylis, Smith a Owens 2017, s. 259). S touto skutečností souvisí tzv. problém aktér – struktura. Dle konstruktivismu jsou struktura systému a aktér vzájemně rovnocenně spjati, neboť aktéři mají určité ideje, identitu a zájmy, čímž spoluvytváří strukturu a struktura zároveň sociálními normami a materiálními faktory (rozložení moci) spoluvytváří aktéry. Struktura se mění, změní-li se ideje aktérů. Právě z tohoto důvodu je sociální realita považována za sociální konstrukt. Sociální konstrukce se tak přirozeně netýká pouze toho, jak vnímáme svět, ale také toho, jak vnímáme sami sebe a ostatní (identita), a tedy jak definujeme naše zájmy a co považuje za možné (Baylis, Smith a Owens 2017, s. 259; Hopf 1998, s. 175). Aktér je strukturou mezinárodních vztahů (tj. kolektivně sdílené ideje, pravidla a normy), která spoluvytváří jeho identitu, nucen

k dodržování určitých pravidel, které vychází z jeho identity a toho, co je v dané situaci vhodné (tzv. logika vhodnosti).

Kodaňská škola, jejíž teorii sekuritizace tato práce aplikuje a jež je podstatou následujících podkapitol, je jednou z konstruktivistických škol v rámci bezpečnostních studií. Konstruktivistické pojetí bezpečnosti se projevuje jak ve vztahu k fakticitě možné hrozbě, tak ve vztahu k společenským vztahům (viz schéma č. 1 níže). Kodaňská škola tvrdí, že ve společenském světě neexistují žádná objektivní pevná pravidla a zákony, které by byly navždy nezměnitelné. Zároveň však uznávají, že struktury jsou víceméně stabilní a většina lidí se jejich nahodilosti není vědoma. Lze s nimi tak pracovat jako do značné míry daným rámcem (Buzan, Waever and de Wilde 2005, s. 225).

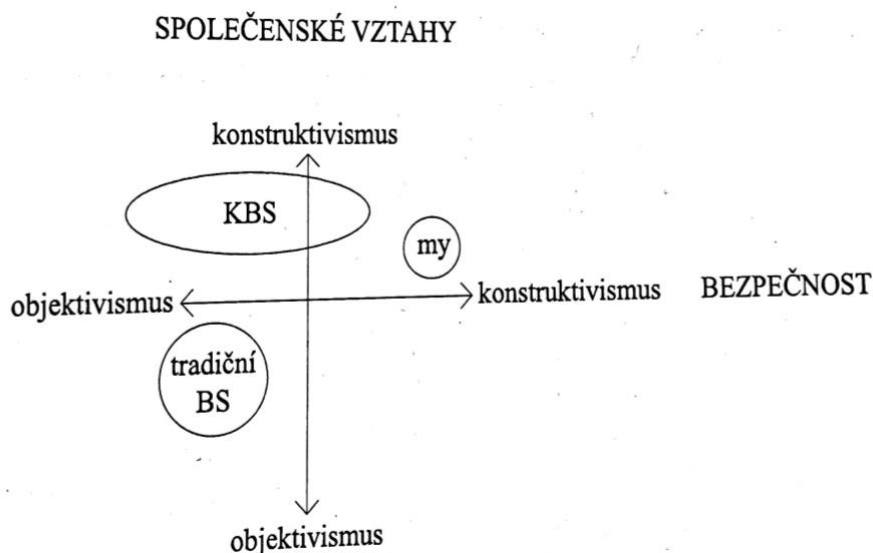

Schéma 1: Školy v rámci bezpečnostních studií¹

Zdroj: Buzan, Waever and de Wilde 2005, s. 235

1.2) Bezpečnost a Kodaňská škola

Koncept bezpečnosti v mezinárodních vztazích prošel od 80. let a zejména na konci 90. let významným rozšířením z původního zaměření pouze na hrozby tzv. vojensko-politické povahy (Buzan, Waever and de Wilde 2005, s. 9). V tomto tradičním vojensko-politickém chápání mezinárodní bezpečnosti byla bezpečnost synonymem pro zachování existence, tj. přežití (Buzan, Waever and de Wilde 2005, s. 31). Rozšíření významu konceptu bezpečnosti nastalo jak ve vztahu k předmětu potenciální hrozby, tak ve vztahu k aktéru, který v tradičním pojetí bezpečnostních studií byl výhradně stát. K tomuto rozšíření dochází

¹ V daném schématu „KBS“ označuje kritická bezpečnostní studia, „tradiční BS“ tradiční bezpečnostní studia a „my“ označuje Kodaňskou školu.

z důvodu nárůstu ekonomické a environmentální agendy, vzniku nových fenoménů, jakými byly například mezinárodní organizovaný zločin či skupinové identity, ale zejména konci studené války, která přirozeně po celou dobu svého trvání dominovala bezpečnostním studiím. Konec bezprostřední hrozby jaderného konfliktu či případě totální války mezi mocnostmi tak vytvořil prostor pro zaměření bezpečnostních studií i na jiné oblasti. Dle některých teoretiků toto rozšíření představovalo pouhé elastické navrácení bezpečnostních studií do svého původního rozsahu před začátkem jaderného soupeření (Chipman 1992, s. 129; Buzan 1997, s. 10). Chipman (1992, s. 129) ovšem dodává, že nevojenské elementy, ač mohou být zahrnuty do strategické analýzy, nemohou vytlačit státy, národy, aliance a vojenská síla ze své primární role v ní.

Rozšíření bezpečnostní agendy nepředstavuje pouhou teoretickou úvahu nad tím, co pojmenovat bezpečnost, ale změnu významu bezpečnosti jako takové a zároveň uplatnění bezpečnostních poznatků na případy bezpečnostní dynamiky, které se mohou značně lišit od tradičních problémů vojensko-politických (Buzan, Waever and de Wilde 2005, s. 223). Kritikou tohoto rozšíření byly zejména možné implikace zahrnutí určitých oblastí života do bezpečnostní politiky, neboť to by umožnilo státu v případě hrozícího rizika hrozby v těchto oblastech silně zasahovat. Bezpečnost totiž můžeme definovat jako prostředek „stabilizace konfliktních či potenciálně vyostřených pozic, dosahovaná díky mimořádné mobilizaci státu“ (Buzan, Waever and de Wilde 2005, s. 13). Rozšiřování bylo také kriticky vnímáno z důvodu vzniku intelektuální nekoherence disciplíny a ztížení vytváření vhodných řešení k daným problémům (Walt 1991, s. 212).

Kodaňská škola, o které pojednává následující podkapitola, odmítla tradicionalistické úzké pojetí bezpečnosti a konceptuálně ji pojala tak, aby bylo možné v jejím rámci rozlišovat mezi různými druhy hrozeb a problémů. Proto pro zařazení určitého problému do „bezpečnostní sféry“ určila kritéria, které musí být za pro tento účel splněna a jež odlišují takto zahrnuté problémy od jiných, běžných problémů. Stanovením těchto kritérií tato škola umožnila rozšíření agendy bezpečnostních studií při současném zachování soudržnosti disciplíny. Kodaňská škola tvrdí, že je možné nalézt charakteristické znaky s vnitřní logikou v různých oblastech mimo vojensko-politické oblast bezpečnosti, pokud jako základ bezpečnostních studií budeme považovat „politiku existenční hrozby“ tedy přežití kolektivních jednotek a principů (Buzan 1997, s. 15; Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 38). Toto by mělo dle

kodaňské školy umožnit aplikovat bezpečnostní analýzu do různých sektorů bez ztráty základních podstaty konceptu bezpečnosti

Bezpečnost lze teoreticky rozlišovat z na 1) objektivní (hrozba skutečně existuje); a 2) subjektivní (problém je jako hrozba vnímán). Kodaňská škola uvažuje o bezpečnosti v subjektivním pojetí, neboť ji chápe jako nutně intersubjektívni proces, tedy proces, ke kterému dochází v interakci s druhými, nikoliv izolovaně (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 43). Podstatu bezpečnosti je pak třeba hledat právě *mezi* subjekty. Buzan (1997, s. 18) dále tvrdí, že objektivistický přístup k bezpečnosti je prakticky velice obtížný, neboť by zde bylo třeba jakéhosi objektivního měřítka bezpečnosti, které zatím žádné bezpečnostní teorie nenavrhl. Dále poukazuje, že i při překonání tohoto problému, je nutné připomenout, že různé národy mají jiné definiční meze hrozby.

Kodaňská škola definičně chápe bezpečnost jako vlastnost, kterou aktéři přiznají vybraným tématům (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 234). Přiznání této vlastnosti je charakterizováno neschopností zvládat nastalé problémy prostřednictvím standardní politiky (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 40-41). Problémy by měl aktér primárně řešit standardními procesy a postupy, aniž by je byl aktér nucen spojovat s bezpečností. Z tohoto důvodu Kodaňská škola nezastává přístup maximalizace bezpečnosti, důraz na bezpečnost může totiž například sloužit jako nástroj k potlačení veřejné diskuze či k umlčení opozice.

1.3.) Sekuritizace

Koncept sekuritizace Kodaňské školy označuje intersubjektívni proces, ve kterém je za použití řečového aktu sekuritizujícího aktéra dané veřejné téma prezentováno jako existenční hrozba vůči referenčnímu objektu vyžadující jeho vyjmutí ze standardního politického rámce a aplikaci mimořádných opatření (Buzan, Waever and de Wilde 2005, s. 34, 35).

Implikací slova „bezpečnost“² v souvislosti s nějakým veřejným tématem sekuritizující aktér přesouvá vývoj tohoto tématu do bezpečnostní oblasti, a tím si nárokuje zvláštní právo použít jakékoli prostředky, které jsou nutné k vyřešení daného problému. Dochází tedy k posunu tématu ze sféry běžné politiky do zvláštního mimořádného režimu, ve kterém jsou exekutivě dány zvláštní pravomoci a je umožněn běh aktivit, které by za běžných situací byly

² Vyslovení slova bezpečnost není nutné, postačuje vytvoření existenční hrozby vyžadující mimořádná opatření k jejímu řešení a následné přijetí tohoto diskurzu relevantním publikem (Buzan, Waever a de Wilde 2005, 38)

protiprávní (Buzan 1997, s. 14). Tento koncept je tedy založen na řečovém aktu, nikoliv na fakticitě hrozby, bezpečnost totiž představuje pouze jakýsi “autoreferenční druh jednání”, jehož prostřednictvím se následně z daného tématu stává bezpečnostní problém (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 35; 37). Rozhodujícím prvkem je konkrétní řečový akt a jeho struktura, jež typicky obsahuje fráze a výrazy jako například: „přežití, existenční hrozba, nutnost jednat, pokud problém nevyřešíme nyní, bude již příliš pozdě a již nebude možné chyby napravit“ (Buzan 1997, s. 14). Dále bezpečnostní řečový akt obsahuje alespoň 2 prohlášení, a to co se stane v případě, že sekuritizaci nepřijmeme; a co se stane, pokud jej přijmeme (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 44). Podmínky řečového aktu lze dělit do dvou kategorií 1) podmínky vnitřní, lingvisticko-gramatické představující dodržení pravidel řečového aktu, zejména ve vytvoření bezpečnostního narativu, který zahrnuje hrozbu a způsob zvládnutí hrozby; a 2) vnější, kontextuální a sociální podmínky týkající se osob a situace, které realizaci řečového aktu umožňují, zejména speciální kapitál subjektu (postavení) a vlastnosti uváděných hrozeb (např. existence situace, jež je považována za hrozbu³) (Austin 1975, s. 34). Příkladem těchto 2 kategorií může být i vědecké vysvětlení problému. Berling (2011, s. 387) ve své práci odhalující roli vědy v sekuritizaci tvrdí, že věda je jak vnitřní, tak vnější podmínkou sekuritizace. Vědecké vysvětlení tématu umožňuje objektivizovat téma, spoluurčuje status sekuritizujícího aktéra, a tím ovlivňuje autoritu mluvčího a dále mohou být vědecká vysvětlení použita v sekuritizačních tvrzeních sekuritizujících aktérů s cílem vytvořit dojem nezaujatých faktů (Berling 2011, s. 389-393). Kodaňská škola poskytuje spíše obecný rámec sekuritizace (tyto podmínky viz níže), než-li přesnou definici a ani přesné podmínky sekuritizace. Autoři to odůvodňují za prvé existencí i jiných než liberálně demokratických systémů tím, když zmiňují, že “přesná definice a přesná kritéria pramení z intersubjektivní konstrukce existenční hrozby, dostatečně relevantní na to, aby tato konstrukce měla politické dopady” (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 35). Dále limitací pro zobecnění podmínek je i existence sektorů, které představují „náhledy na mezinárodní systém, které staví do popředí jeden konkrétní aspekt vztahů a interakcí mezi veškerými jednotkami“ (Buzan, Johnes, Little 1993, s. 31). Kodaňská škola rozlišuje vojenský, politický, ekonomický, společenský a environmentální sektor. Analytickým smyslem sektorů je rozlišit jednotlivé druhy interakcí. Teoreticky je tak možné předpokládat, že „některé jednotky a hodnoty budou vázány na konkrétní sektor a budou

³ Lze konstruovat jako bezpečnostní hrozbu i problém, který fakticky neexistuje, ale pokud existuje má sekuritizace větší šanci na úspěch.

v nich také zakládat svoji existenci; a strategie přežití a povaha hrozby se budou lišit sektor od sektoru a jednotka od jednotky“ (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 38; Buzan 1997, s. 15-16). Bezpečnost je tedy obecným pojmem, jež se různě projevuje v různých sektorech, a to zejména z důvodu, že zdroje a podstata hrozby se v daných sektorech liší (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 39). Obecně je tak relativně obtížné určit hranici mezi politizací problému a jeho sekuritizací. Existenční hrozba totiž musí být chápána pouze v kontextu daného sektoru a konkrétního referenčního objektu (Buzan 1997, s. 15-16)

Veřejná témata mohou být nepolitická téma (stát jej nezahrnuje do své agendy); politická téma (téma je součástí veřejné politiky a vyžaduje rozhodnutí státu a využití jeho zdrojů); a sekuritizována (téma je existenční hrozba vyžadující mimořádná opatření) (Buzan, Waever and de Wilde 2005, s. 32, 44). Dle autorů Kodaňské školy je možné sekuritizovat každé veřejné téma (Buzan, Waever and de Wilde 2005, s. 34). Analogicky je možné, aby bylo téma desekuritizováno, kdy se ze sekuritizovaného tématu se stane politické a případně následně nepolitické téma. (Buzan, Waever and de Wilde 2005, s. 34-35). Tento děj by měl teoreticky nastat v případě, kdy dle desekuritizujícího aktéra referenční objekt není již nadále ohrožen.

Někteří autoři (Abrahamsen, 2005, s. 58) zdůrazňují, že ne každé téma je možné sekuritizovat, stejně tak ne jakýkoliv „sekuritizační aktér“ se může pokusit téma sekuritizovat. Různí aktéři mají velmi rozdílné schopnosti účinně tvrdit o hrozbách a prezentovat je ve formách, které budou být příslušným publikem uznána a přijata jako přesvědčivá. Toto je však v souladu s pojetím původních autorů sekuritizace (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 38).

Diskurz, prostřednictvím něhož je téma prezentováno jako existenční hrozba pro referenční objekt, sám o sobě sekuritizaci nevytváří, je pouze předpokladem sekuritizace, tzv. sekuritizujícím krokem (Buzan, Waever and de Wilde 2005, s. 35-36). K sekuritizaci je zapotřebí zejména přijetí relevantním publikem, až toto přijetí umožňuje aplikaci mimořádných opatření, neboť představuje ono vynětí daného problému z normálního procesu/debaty a přesunutí do zvláštního nouzového režimu, v rámci, kterého jsou mimořádná opatření možná (Buzan, Waever and de Wilde 2005, s. 36; Scott 2012, s. 221). Mimořádné opatření není autory přesně definováno, ovšem dle Wæver (1995, s. 53) jím nemusí být nutně opatření či zásah vojenské povahy. Někteří autoři (např. Scott 2012, s. 223) například ve vztahu k environmentálním hrozbám považují za mimořádné opatření, jež

vystupuje z normálního politického procesu, i skutečnost, že klimatická změna je nouzově řešena na půdě Rady bezpečnosti, namísto UNFCCC či UNEP. V této souvislosti je však třeba zmínit, že nejde o výlučné vynětí a relevantní sekuritizační aktéři toto ani nepožadují, označení této skutečnosti za mimořádné opatření je tudíž sporné a v předkládané analýze podpora projednání v Radě nebyla jako mimořádné opatření kódována.

Logika bezpečnosti řečového aktu nutí aktéry připravit se na důsledky, které svým jednáním (pomocí řečových aktů) mohou vyvolat a pravděpodobně vyvolají. Úspěšná sekuritizace se skládá ze 3 složek: existenční hrozba, mimořádná opatření a dopady překročení sdílených pravidel mezi jednotkami (Buzan, Waever and de Wilde 2005, s. 37).

Kodaňská škola dále rozlišuje tři jednotky analýzy (Buzan, Waever and de Wilde 2005, s. 48-54):

1. Referenční objekty jsou entity, které mají být existenčně ohroženy. Může jím být teoreticky v zásadě cokoliv, o čem to sekuritizující aktér prohlásí. Tradičním referenčním objektem bezpečnosti je zejména stát, který je stále nejvýznamnějším referenčním objektem, ale také národ například ve smyslu zachování si národní identity. Obecně se jako nejvhodnější objekty pro sekuritizaci zdají být tzv. kolektivní tělesa střední velikosti (např. státy, národy, organizace), ta totiž umožňují pocit společné identity, neboť vstupují do dlouhodobějších konkurenčních bojů s jinými jednotkami. Tyto jednotky tam mají schopnost vzbudit ve veřejnosti pocit sounáležitosti, bez kterého nelze úspěšně sekuritizaci provést. Dle autorů je referenční objekt sociálním kontextem, ve kterém se vytvářejí normativní úsudky a jedinci si v tomto kontextu vytvářejí své chápání vnějšího dění (Buzan, Waever and de Wilde 2005, s. 49-50). Vedle kolektivních objektů střední velikosti však mohou být objektem i jednotlivci či objekty na systémové úrovni (např.: planeta či lidstvo).

Analýza zkoumá, jaké referenční objekty jsou dle sekuritizujícího aktéra ohroženy a určuje jejich bezpečnostní legitimitu. V sektoru životního prostředí je spektrum referenčních objektů poměrně široké, od zachování biodiversity až po zachování současného planetárního klimatu a biosféry. Referenční objekty musí legitimovat bezpečnostní kroky, jež se odvolávají na právo referenčních objektů na existenci

2. aktéři sekuritizace = tvůrci procesu sekuritizace, osoby nebo skupiny, které prezentují skrze řečový akt referenční objekty jako ohrožené. Jedná se zejména o politiky a politické strany, zájmové skupiny, lobbistické skupiny, vládu či státy. Kodaňská škola

přístupuje metodologicky k aktérům kolektivisticky, tj. nehledí na ně jako soubor členů, ale na celek (Buzan, Waever and de Wilde 2005, s. 54). Identifikace aktéra může být vzhledem k existenci více analytických rovin v některých případech obtížná. Autoři k určení aktérů přistupují z hlediska logiky, která řečová akt vede, nikoliv z hlediska původce řečového aktu (Buzan, Waever and de Wilde 2005, s. 54). Analýza tedy klade důraz na organizační logiku řečového aktu.

3.funkcionální aktéři = působí na dynamiku bezpečnostních vztahů v sektoru, ovlivňují politická rozhodnutí, není aktérem, ani referenčním objektem. V oblasti životního prostředí jím může být například společnost, která znečišťuje životní prostředí.

Sekuritizace může být podobu ad hoc, nebo může být institucionalizovaná. K institucionalizaci dochází, pokud daný typ hrozby přetrvává, nebo se opakovaně vrací. Typicky k tomu dochází ve spojení s vojenskými hrozbami, ale podle místních specifik institucionalizované vyjádření mohou mít i jiné hrozby, např. zvyšování mořské hladiny v Nizozemsku (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 39). Autoři uznávají, že institucionalizace v podstatě zdánlivě vrací bezpečnost na úroveň standardní politiky, ovšem tvrdí, že tomu tak není, a to z toho důvodu, že relevantní publikum si je dramatičnosti/existenciálnosti hrozby vědomo a předpokládá ji. To umožňuje implicitní přechod do mimořádného režimu i bez vyhocení situace, situace totiž byla takto vyhocena již v minulosti (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 39).

Některá veřejná témata dokonce ani veřejnou legitimací neprochází (veřejnost se o nich nedozví), a přesto jsou legitimně řešeny mimo standardní procesy v kategorii bezpečnosti, a to i v demokratických společnostech. Dochází k tomu institucionalizací v rámci tzv. balíčkové legitimizaci. Veřejnost (relevantní publikum) je však přesto nutno řečovým aktem přesvědčit, proč bude lepší, aby se vzdala v dané oblasti části svého vlivu na bezpečnostní politiku a přijala, že od nynějška ji budou jisté podrobnosti utajeny (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 39). Tento postup je typický například pro aktivity tajných služeb či pro boj proti terorismu.

Koncept sekuritizace mimo zmíněné Kodaňské školy rozvíjí i další teoretici, je vhodné zmínit zejména Abrahamsen (2005), která ve své práci tvrdí, že problém může být „sekuritizován,” prezentován jako hrozba, a přesto nebýt vyňat z normálního liberálně-demokratického procesu, a tedy nenaplnovat podmínky plné sekuritizace dle Kodaňské školy (Abrahamsen 2005, s. 59). Dále Abrahamsen (2005, s. 59) tvrdí, že sekuritizaci je lepší chápat jako kontinuum od 1) normální - 2) znepokojující - 3) obtěžující - 4) rizikové - 5)

existenciální hrozba. Z tohoto důvodu definuje sekuritizaci jako postupný proces, jež nikdy nemusí dojít do fáze existenciální hrozby. Sekuritizace zde představuje proces přijímání politických rozhodnutí za účelem konceptualizace určitého problému konkrétním způsobem (Abrahamsen 2005, s. 60). Dle Abrahamsen (2005, s. 60) posouváním problémů ve zmíněném kontinuu mohou političtí aktéři dosáhnout určité míry flexibility, ve vztahu k tomu, jaký druh opatření by měl být přijat v souvislosti s konkrétním problémem.

Skrze koncept sekuritizace lze studovat 1) kdo může provést daný řečový akt úspěšně; 2) jakých témat se může týkat; 3) za jakých podmínek; 4) s jakými následky; a 5) jakým způsobem ji provádí (Buzan 1997, s. 14). Tato práce ve své výzkumné otázce úspěšnou sekuritizaci předpokládá, a to jak s ohledem na současný stav výzkumu zmíněný v následující kapitole, tak na skutečnost, že došlo (ač nikoliv výlučně) k svěřeni řešení hrozby do rukou nejvyšších politických elit. Buzan, Waever a de Wilde (2005, s. 40) totiž tvrdí, že sekuritizace na mezinárodní úrovni má „signalizovat, že dané téma je nanejvýš naléhavé a týká se samotné existence subjektu. Bezpečnostní problém má být pochopen jako natolik závažný, že by měl být vyjmut z běžného procesu politického dohadování a hledání kompromisů; přednostní rozhodnutí o jeho řešení by mělo být svěřeno výhradně do rukou nejvyšších politických elit.“ Práce se proto zaměřuje na poslední výše zmíněnou možnost, tedy jakým způsobem aktéři sekuritizaci provádí. Pro tyto účely bude práce vycházet ze sekuritizace, tak jak ji popisuje Kodaňská škola.

Proces (de)sekuritizace může zároveň kolidovat nebo koexistovat s dalšími řečovými procesy jako např. níže uvedená „klimatizace“. Na existenci těchto dalších procesů cílí 2. výzkumná otázka, díky které se práce bude moci vyslovit také k tomu, nakolik je (de)sekuritizace relevantní sama o sobě a nakolik ji např. doprovázejí nebo konkurují jiné procesy.

1.3.1) Environmentální sektor

Sektory představují „náhledy na mezinárodní systém, které staví do popředí jeden konkrétní aspekt vztahů a interakcí mezi veškerými jednotkami“ (Buzan, Johnes, Little 1993, s. 31). Kodaňská škola rozlišuje vojenský, politický, ekonomický, společenský a environmentální sektory. Analytickým smyslem sektorů rozlišit jednotlivé druhy interakcí. Dle autorů je tak možné předpokládat, že „I) některé jednotky a hodnoty budou vázány na konkrétní sektor a budou v nich také zakládat svoji existenci; a II) strategie přežití a povaha hrozby se budou lišit sektor od sektoru a jednotka od jednotky“ (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 38; Buzan

1997, s. 15-16) Bezpečnost je tedy obecným pojmem, jež se různě projevuje v různých sektorech, a to zejména z důvodu, že zdroje a podstata hrozby se v daných sektorech liší. (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 39). Sektory se ale zároveň obecně často protínají a aktéři bezpečnosti nezůstávají uzavřeni ve svém sektoru (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 203).

V porovnání s ostatními sektory je zájem o environmentální bezpečnost a ochranu životního prostředí stále poměrně novým fenoménem, který lidstvo začalo intenzivněji řešit teprve od 70 let 20. století. Environmentální bezpečnost znamená „zachování lokální a celoplanetární biosféry jakožto základního podpůrného systému, na němž závisí veškeré lidské konání“ (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 92). Referenčním objektem je tak tedy obecně ochrana životního prostředí, může jím být ale také udržení současné životní úrovně. Odvrácení ohrožení objektu spočívá obecně ve změně fungování společnosti. Nejedná se tedy o boj proti přírodě, ale o boj s dynamikou vlastního rozvoje.

Environmentální sektor se skládá se 2 agend, a to vědecké a politické. Vědecká agenda předkládá seznam environmentálních problémů, které ohrožují vývoj naší civilizace, či které jej by potenciálně v budoucnu ohrožovat mohly. Politickou agendu představují zejména rozhodovací procesy a politické strategie k řešení problémů (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 88). Vědecká agenda obecně podporuje sekuritizace jimi vznesených témat, jejím smyslem je totiž autoritativní vyhodnocení hrozeb. Politická agenda se zabývá vytvářením veřejného povědomí o nich a následným přiřazením veřejných prostředků k jejich řešení. (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 88). Toto rozdělení je do jisté míry arbitrární a nelze toto rozdělení vnímat absolutně, ovšem v tomto sektoru hrají vědecké argumenty obzvláště důležitou roli. Toto rozdělení dobře ilustruje skutečnost, že politická sféra primárně reaguje na vznesené environmentální hrozby, obecně sama tyto témata nevznáší (na rozdíl od ostatních sektorů). Politická sféra navíc má pouze 2 možnosti, a to odborníkům věřit či instinktivně nevěřit. Pro politickou agendu není zásadní, zdali konkrétní hrozba je reálná nebo ne, ale jestli jejich naléhavost vytváří politické téma (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 89).

V environmentálních tématech můžeme rozlišovat minimálně 3 typy aktérů, a to tzv. vůdčí aktéry, opoziční aktéry a tzv. funkční aktéry (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 94). Vůdčí aktéři usilují o realizaci politizace či sekuritizace. Opoziční aktéři typicky zpochybňují význam či naléhavost daných environmentálních témat. V rámci vědecké agendy jsou jimi ovšem environmentální epistemická komunita, právě ta zjišťuje naléhavost daných témat,

utváří agendu a předává své výsledky politickým elitám. Vůdčími aktéry politické agendy jsou zejména lobbistické a zájmové skupiny (činní téma veřejně známé, tvrdí naléhavost, snaží se přesvědčit veřejnost). V rámci Rady bezpečnosti OSN jakožto orgánu OSN jsou vůdčími aktéry politické agendy zejména členské státy. Důležitou roli hrají i tzv. funkcionální aktéři, tedy ekonomické subjekty ovlivňující kvalitu životního prostředí. Daná environmentální témata se většinou přímo týkají aktivit daných funkcionálních aktérů, kteří svou činností životní prostředí ovlivňují (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. X)

Dle autorů (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 90) je v environmentálním sektoru tendence témata spíše politizovat než přímo sekuritizovat, a to i v případech, kdy téma vykazuje znaky značné dramatizace. Environmentální sektor je dle nich sektorem s největším nesouladem mezi dramatickou rétorikou aktérů a nízkými úspěchy v sekuritizaci. Mobilizaci veřejnosti usnadňuje využívání v diskurzu pojmu „udržitelný rozvoj“ či „omezené zdroje,“ ovšem i ty vedou pouze k politizaci nikoliv k sekuritizaci témat.

Autoři témata, jež zahrnují do tohoto sektoru, dělí do následujících 6 kategorií (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 91):

1. Narušení ekosystémů týkající se změny klimatu, úbytku biodiverzity, deforestace a desertifikace;
2. Energetické problémy zahrnující vyčerpání zdrojů a energetických nedostatků zdrojů;
3. Populační problémy zahrnující nárůst obyvatelstva a s tím spojené snižující se kapacity planety;
4. Potravinové problémy týkající se zejména nadměrné spotřeby (např. výlov ryb);
5. Ekonomické problémy zahrnující zejména neudržitelné způsoby výroby;
6. Občanské spory týkající se poškození životního prostředí lidskými konflikty.

V rámci těchto témat můžeme dále rozlišujeme 3 typy hrozeb (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 97):

1. Hrozby lidské civilizaci, které vzešly z přírodního prostředí a jež nebyly způsobeny lidskou aktivitou (např. zemětřesení)
2. Hrozby způsobeny lidskou aktivitou postihující přírodní systémy, přičemž patrně znamenají existenční ohrožení lidské civilizace (např. klimatické změny)
3. Hrozby způsobeny lidskou aktivitou postihující přírodní systémy, přičemž patrně neznamenaají existenční ohrožení lidské civilizace (např. vyčerpání nerostných zdrojů)

Bezpečnostní studia se zabývají zejména druhým typem, ovšem i předmětem se může stát i první typ, pokud za něj společnost přijme odpovědnost (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 100). Tyto hrozby mohou být 2 podoby, dle autorů každá stimuluje jiný sekuritizační postup (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 101). Jsou to I) náhlé pohromy, u kterých se sekuritizace projevuje bezprostředně v realizaci krizového řízení; II) plíživé pohromy, tj. pomalé ale vytrvalé zhoršování životních podmínek.

Důsledkem hrozeb je nutně ohrožení samotného vývoje lidské civilizace, neboť, jak vyplývá z výše uvedeného, environmentální bezpečnosti chápeme ve smyslu dlouhodobé udržitelnosti, která je nutná k zachování vývoje lidské civilizace, proto selhání v její ochraně vede k hrozbám ohrožující právě ve vztahu k vývoj lidské civilizace (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 102).

1.3.2) Limity a kritika sekuritizace

Značnou limitací této teorie, kterou sami autoři uznávají, je skutečnost, že v rámci tohoto přístupu není možné sekuritizaci oponovat ve smyslu, že danému referenční objekt skutečná hrozba nehrozí, ani prohlásit, že ve skutečnosti je tu hrozba ohrožující jiný objekt (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 236). Tato limitace je problematická zejména ve vztahu k primárnímu úkolu analytika v oblasti bezpečnostních studií, jímž je zhodnotit objektivitu hrozby. V této souvislosti Buzan (1997, s. 18) tvrdí, že objektivistický přístup k bezpečnosti je prakticky velice obtížný, neboť by zde bylo třeba jakéhosi objektivního měřítka bezpečnosti, které zatím žádné bezpečnostní teorie nenavrhl. Autor dále poukazuje, že i při překonání tohoto problému, je nutné připomenout, že různé národy mají jiné definiční meze hrozby.

Vzhledem k zaměření práce, která nezkoumá, zdali sekuritizace probíhá ani nemá za cíl zhodnocení správnosti takového výsledku, ale pouze prostředky a způsoby, jakým sekuritizační aktéři k výsledku dochází, není tato limitace pro účely této práce překážkou.

Další výraznou kritikou teorie je dle Balzacq (2005, s. 172) přílišná formálnost konceptu, která ve svém důsledku svádí ke „zkreslenému vnímání sekuritizace jako neměnný a stálý systémů praxe“. Balzacq (2005, s. 172) tvrdí, že chápání sekuritizace jako řečového aktu redukuje bezpečnost na pouhou konvenční proceduru, ve které v zásadě záleží na tom, jestli převáží štěstí a budou tak naplněny podmínky úspěchu. Balzacq (2005, s. 172) proto namísto řečového aktu navrhuje, abychom bezpečnost chápali skrze pojem strategické (pragmatické) praxe, „která se odehrává v rámci a jako součást souhry okolností, včetně kontextu,

psychokulturních dispozic posluchačů a moci, kterou mluvčí i posluchač do interakce vnášejí“. Hlavním rozdílem mezi těmito pojmy je, že zatímco strategická praxe předpokládá a využívá kontext, řečový akt chce ustanovit univerzální principy komunikace, které jsou funkční v jakémkoliv kontextu, kultuře bez ohledu na moc aktérů Balzacq (2005, s. 172). Kodaňská škola tvrdí, že bezpečnost ovlivňuje/mění kontext, Balzacq ale tvrdí, že úspěšná sekuritizace musí být v souladu s vnějším kontextem (nezávisle na užití jazyka) (Balzacq 2005, s. 173).

Obdobně koncept řečového aktu napadá i Michael Williams (2003, s. 524-527), který poukazuje na to, že současná politické komunikace čím dále více využívá formy vizuálních obrazů. Tyto formy, dynamiky a institucionální vazby nelze zahrnout do analýzy soustředíme-li se pouze na řečový akt. Williams (2003, s. 527) proto navrhuje, aby teorie rozšířila své chápání médií, struktur a institucí, aby byla schopna nabídnout empirické vysvětlení či etické zhodnocení bezpečnostních praktik.

1.4) Klimatizace

Někteří autoři, např. Maertens (2021) či Oels (2012) přichází s alternativním přístupem studia přístupu Rady bezpečnosti ke klimatické změně. Maertens (2021) pojednává o politických implikacích sekuritizujícího diskurzu aplikovaného na klimatickou změnu a zpochybňuje sekuritizační rámec, jež mainstreamově dominuje, a to z toho důvodu, že dle něj neumožňuje vidět celkový obraz a zvyšuje riziko depolitizace a militarizace, které mohou být následkem bezpečnostní logiky Rady aplikované na klimatické politiky. Namísto konceptu sekuritizace tak Maertens (2021; 642) navrhuje daný problém sledovat skrze proces tzv. „klimatizace“, tj. proces, ve kterém jsou politiky, které původně nebyly s klimatickou změnou spojeny, vnímány z klimatické perspektivy vedoucí k ovlivnění těchto politik (dále jen „klimatizace“). Obdobně Oels (2012, s. 197) definuje "klimatizaci" bezpečnostní oblasti tak, že „stávající bezpečnostní postupy jsou aplikovány na problematiku změny klimatu a že do bezpečnostní oblasti jsou zaváděny nové postupy z oblasti klimatické politiky.“ Bezpečnostní oblast je chápána (bourdieuvský) sociální konstrukt, jehož hranice jsou mezi jeho legitimními členy a budoucími členy neustále přetvářeny (Oels 2012, s. 197).

Koncept klimatizace vychází ze staršího procesu tzv. environmentalizace (Acselrad 2010, s. 103), označující sociálně konstruktivistický proces „přijetí obecného environmentálního diskurzu různými společenskými skupinami a zároveň konkrétní začlenění

environmentálních zdůvodnění do legitimních institucionálních, politických a vědeckých postupů“ (Maertens 2021, s. 643). Příkladem může být rozšiřující se existence investičních fondů mající tzv. strategii ESG (označuje nefinanční kritéria, která měří dopad na životní prostředí (E), respekt k sociálním hodnotám (S) a aspekty prospěšného řízení společností (G)), a to přesto že tato strategie obecně snižuje výnosy ve výši zhruba do 2%. Ve vztahu k bezpečnosti lze tento koncept chápat tak, že se bezpečnostní činnosti staly součástí norem, politik a mandátů v oblasti ochrany životního prostředí (Maertens 2021, s. 643).

Klimatizace je vedle toho proces, který určité téma označuje jako téma patřící do oblasti klimatu. Neoznačuje tedy proces konstrukce nových jevů, ale proces, kdy staré fenomény, dosud nespojované s klimatem, jsou nově pojmenovány jako vztahující se ke klimatu (Maertens 2021, s. 643). Představuje tedy dominantní rámec, v rámci kterého jsou jiná témata a problémy vnímány a posuzovány. K tomuto procesu nedochází na základě objektivních kritérií jako je například struktura norem v normativních aktech, ale dochází k němu skrze intersubjektivní vztahu aktérů, kteří témata nově pojmenovávají. Aktér je postupně nucen se klimatickou změnou zabývat a dochází tak ke změně jeho role, a to včetně jeho odpovědnosti v této oblasti (Maertens 2021, s. 644). Ve vztahu k bezpečnosti se klimatizací rozumí skutečnost, že „existující bezpečnostní praktiky jsou aplikovány na klimatické problémy a nové praktiky v oblasti klimatické změny jsou začleněny do oblasti bezpečnosti“ (Oels 2012, s. 197).

Oba tyto koncepty tedy v zásadě vychází z tzv. Pařížské školy, označující proud několika autorů sídlící v Paříži, kteří své studium zaměřili na každodenních praktik bezpečnostních profesionálů (tj. veřejné bezpečnostní sbory) a zjišťují, jak jsou v důsledku těchto praktik vytvářeny subjekty a objekty jako bezpečnostní problémy (Oels 2012, s. 191). Podle Pařížské školy označení klimatické změny za bezpečnostní problém znamená, že bezpečnostní profesionálové vytváří hrozbu za legitimní a jejich tradiční praktiky (jako je například modelování vývoje, systém včasného varování a podobně) jsou aplikovány na daný problém a zároveň dochází k rozšiřování bezpečnostní sféry o profesionály z oblasti expertů na klimatickou změnu a o jejich praktiky, čímž dochází k ovlivnění a změně bezpečnostní sféry (Oels 2012, s. 185). Oels (2012 s. 191-193) tvrdí, že procesu klimatizace se konkrétně projevuje zejména integrací klimatických politik a cílů do různých politik, dosud s klimatickou změnou nespojených, a obráceně. Například uvádí oblast rozvojové politiky, oblast prevence konfliktů, či migrační politiku.

Maertens (2021, s. 644) dále tvrdí, že obecně ke klimatizaci Rady dochází skrze: 1) zařazení klimatické změny na agendu; 2) vyzývání Rady k převzetí odpovědnosti za klimatickou agendu; 3); širší roli klimatických aktérů; a 4) klimatické politiky řídí řešení /jsou brány v potaz při udržování mezinárodní bezpečnosti. Klimatizace Rady bezpečnosti dále je podporována 3 typy aktérů, jsou jimi I) klimatičtí experti; II) aktivisté; a III) oběti následků klimatické změny (Maertens 2021, s. 652).

Maertens (2021) se ve své práci zaměřuje na dokázání, že ke klimatizaci Rady již dochází. Autor toto své tvrzení zakládá zejména skutečnost, že každá jednání Rady se stáčí kolem klimatu, přestože se jej primárně netýkají (Maertens 2021, s. 648); dále, že státy ucházející se o místo v radě ve své kandidatuře zdůrazňují klima; a že klimatická změna se zároveň stala opakujícím se bodem programu Rady zahrnující snahy o zvýšení zapojení Rady v této oblasti (Maertens 2021, s. 649). Důvodem klimatizace jsou dle autora strategické, neboť díky ní mohou získat více moci (členové Rady bezpečnosti) nebo získat různé formy kapitálu. Dále instrumentální, rolí UNSC je převzít odpovědnost a řešit klimatické změny. Důvody jsou také symbolické, klimatizace umožňuje zachovat status Rady jakožto hlavního orgánu, jež řeší nejzávažnější krize (Maertens 2021, s. 647).

Tento koncept práce užívá v souvislosti s 2 výzkumnou otázkou a ověřuje, zdali stálí členové Rady skutečně klimatizují agendu Rady potažmo jinak ke klimatizaci vyzývají.

1.5) Stav výzkumu

K tématu sekuritizace klimatických hrozeb a environmentální bezpečnosti existuje obsáhlá odborná literatura. Tato kapitola má za cíl shrnout důležité poznatky akademické komunity a uvést, jaké jsou relevantní otázky ve vztahu bezpečnost – oblast životního prostředí

Vnímání klimatických změn jako bezpečnostní hrozby je poměrně obvyklé, a to jak u běžné veřejnosti, tak na úrovni státu, kde je vyjádřeno zahrnutím klimatických hrozeb do více než 70% národních bezpečnostních strategií (Scott 2015, s. 1330; Mcdonald 2018, s. 153). To potvrzuje i Oels (2012, s. 191), který tvrdí, že sekuritizační snahy v oblasti klimatické změny nejsou ničím novým. V této souvislosti poukazuje na artikulaci klimatické změny jakožto existenciální hrozby v novinách i oficiálních prohlášení státu v Německu a Spojeném království mezi lety 1985-1992. Oels (2012, s. 191) dále tvrdí, že sekuritizační snahy se znovu začaly projevovat od roku 2003, ovšem zajímavě sekuritizační aktéři nepožadovali zásah skrze mimořádná opatření, naopak podporovali negociační procesy v UNFCCC.

Vedle sekuritizačního kroku je další podmínkou přijetí sekuritizačního řečového aktu relevantním publikem. Relevantní publikum v tomto ohledu dle Oels (2012, s. 192) může být chápáno například Rada bezpečnosti OSN či Valné shromáždění OSN, které dle autora bezpečnostní hrozbu klimatické změny včetně možnosti potřeby politického zásahu přijalo. Posuzování přijetí sekuritizačního kroku je dle Brauch (2009; 2008) možné také vyhodnocením průzkumů veřejného mínění. Autor provedl analýzu těchto průzkumů mezi lety 2005-2007. Tato analýza ukázala, rostoucí obavy veřejnosti ohledně bezpečnostních implikací klimatické změny. Za relevantní publikum je tak v analýze možné považovat jak společenství států, tak veřejnost.

Závěr o sekuritizování tématu dokládá celá řada studií (McDonald 2018; Diez, von Lucke, a Wellmann 2016; Hardt 2017; Scott 2012). Dle těchto studií však není možné identifikovat žádná opatření, která by naplňovala podstatu mimořádných opatření (např. rezoluce Rady přikazující státům emisní cíle, vojenské kroky proti emitentům a podobně). Baruch (2009, s. 71) však naopak tvrdí, že mimořádným opatřením může být i rozsáhlá opatření vyžadující mimořádně velké veřejné financování může naplňovat podstatu tohoto konceptu.

Argumentem aplikace bezpečnosti na dané téma je zejména předpoklad zvýšení priority a naléhavosti problému pro relevantní aktéry. Bezpečnosti je totiž základ politické legitimacy, tím že souží k definici základních hodnot společnosti, a tedy určuje policy priority (McDonald 2018, s. 158; Oels 2012, s. 193).

McDonald (2018, s. 153) tvrdí, že sekuritizace klimatické změny je stále intenzivnější, a to přesto že není shoda na tom, jakým způsobem ohrožuje bezpečnost. Obecně dle něj lze pojímat podstatu této hrozby skrze diskurz, který aktéři vedou, a to zdali se týká I) národní bezpečnosti; nebo II) human security (McDonald 2018, s. 154). Výběr diskurzu má za následek odlišný přístup ke klimatické změně. Autor tak dále tvrdí, že není jasné, jaký diskurz je nejefektivnější k řešení klimatické změny a sám navrhuje diskurz tzv. ekologické bezpečnosti zaměřen na odolnost ekosystémů a s tím spojenou dramatickou změnu vztahu člověk-příroda (McDonald 2018, s. 155). Oels (2012) obdobně rozlišuje tyto přístupy ke studiu klimatické změny a přidává tzv. „klimatizaci,“ jež tato práce popsala v kapitole 2.2.

Mnoho autorů označuje klimatické hrozby jako bezpečnostní hrozby. Brzoska (2009) analyzuje 4 soudobé studie na toto téma s cílem zjistit, jakým způsobem definují klimatickou změnu a bezpečnost a jaká řešení doporučují. Scott (2012) odpovídá na otázku, co je to plná sekuritizace klimatu, v jaké fázi je současný stav a proč a dále zdali je sekuritizace pro

nalezení řešení potřebná. Autor tvrdí, že téma je plně sekuritizováno, když je vyňato ze sféry normální politiky a je řešeno nouzovými prostředky. Toto vyžaduje souhlas relevantního publika řešit problém mimo jinak závazná pravidla. V rámci zkoumaného tématu sekuritizací je vyňatí otázky řešení klimatické změny z multilaterálního smluvního rámci a jeho přesunutí pod Radu představující mimořádné opatření nejen vzhledem k méně demokratickým procesům rozhodování, ale také k možnosti vynucení svého rozhodnutí podle kapitoly VII Charty. Autor polemizuje nad tím, zdali vzhledem ke skutečnosti, že téma je obecně asociováno s bezpečností, a přesto proces sekuritizace dlouhodobě zaostává, může svědčit o tom, že teoretici sekuritizace přecenili sílu sekuritizujícího diskurzu. Trombetta (2011: 136) naopak však tvrdí, že sekuritizaci životního prostředí je nutné posuzovat podle toho, zdali umožnila přijmout politiky a opatření, které by jinak přijaty nebyly, a to bez ohledu na mimořádná opatření. Bezpečnostní logika se tu projevuje zejména zapojením risk managementu (Trombetta 2011, s. 135, 142).

Bruner (2021a) tvrdí, že během fungování RB se etablovalo tzv. background rule v interpretaci hrozby jakožto vojenské hrozby. Díky tomu jsou země BRIC schopny přiznat, že ačkoliv se jedná o bezpečnostní hrozby, není možné je z právních důvodů řešit na půdě RB. Tento background rule dodává jejich argumentaci zdání objektivitu a přirozenosti, ačkoliv tato interpretace ze znění Charty OSN nevyplývá a ani samotné státy BRIC ji vždy neaplikují, např. v případě rezoluce o COVID-19 či Ebole.

Řada autorů také vnímá klimatickou změnu jako tzv. “threat multiplier” a spojují ji se vznikem ISIS (Strozier a Berkell 2014) či konfliktem v Sýrii (Gleick 2014; Baker 2015; Selby, Dahl, Fröhlich a Hulme 2017). Oproti tomu například Barnett (2003; 10) v této souvislosti (ač na základě jiných historických dat) tvrdí, že vzhledem k absenci nezvratných důkazů, nelze tvrdit, že klimatické změny mají vliv na násilné konflikty.

Barnett (2003; 14) dále tvrdí, že koncept environmentální bezpečnost původně vznikl s cílem upozornit na nevhodnost vojenských bezpečnostních praktik a zvýšit zmiňovanou prioritu environmentálních témat, jež by jim přineslo zvýšenou politickou pozornost a zdroje. Výsledkem ovšem dle autora byla pouhá další militarizace environmentálních hrozeb, tím, že klimatická změna byla chápána zejména jako zdroj budoucích vojenských konfliktů, a nikoliv zdrojem lidské nepohody ve smyslu human security.

Někteří autoři (Sindico 2007; Paterson 2009) se dále zabývají otázkou, zdali by environmentální hrozby měly být vůbec řešeny jako bezpečnostní otázky na úrovni Rady.

Paterson (2009) tvrdí, že sekuritizace klimatické hrozby není nutné a účelné, poukazuje na to, že využívání ekonomických a etických argumentů bylo do současnosti více úspěšné. McDonlad (2018, s. 155) obdobně zminuje argument odporců sekuritizace klimatu, dle kterého sekuritizace vytváří nový hlavní narativ, který má primárně umožnit zachování statu quo a může vést k aplikaci nevhodných způsobů řešení dané hrozby.

Sindico (2007) či Bruner (2021a) se z historického hlediska zabývají, jakým způsobem se klimatická změna na agendu Rady dostala. Sindico (2007, s. 30-31) uvádí 3 skutečnosti, které zahrnutí environmentálních hrozeb na agendu Rady umožnily:

- I. Leadership Spojeného království dlouhodobě podporující řešení klimatických problémů (zařadilo je i na G8) v 2007 navrhlo, aby o tom jednala Rada, ta to schválila;
- II. Transformace konceptu mezinárodní bezpečnosti (viz podkapitola Bezpečnost a Kodaňská škola). UNDP začal užívat konceptu human security, tedy zaměření na osobní bezpečnost a pohodu osob (well-being) spíše než států. V této souvislosti také můžeme zmínit, že v 2000 Rada poprvé jednala o nevojenské hrozbě– AIDS;
- III. prevenci konfliktů a udržitelný rozvoj – Rada spojil udržitelný rozvoj (příčiny) s prevencí konfliktů => 1) prevence konfliktů je zásadní pro mezinárodní bezpečnost; 2) udržitelný rozvoj v tom má zásadní roli; 3) správné řešení klimatické změny je důležité pro udržitelný rozvoj.

Podobně i Conca (2019) představuje začátek a průběh debaty o klimatu u RB a dále navrhuje 6 možných rolí Rady.

Bruner (2021) se zabývá otázkou, zdali by větší kooperace a jednota států V4 mohla pomoci při odblokování OSN při řešení této otázky. Autor tvrdí, že tyto země jsou v unikátní pozici, neboť se nacházejí na pomezí obou stanovisek, což jim umožňuje garantovat, aby rozhodnutí Rady nebylo formulováno způsobem, ze kterého bude mít zjevný prospěch jedna strana na úkor druhé. Autor v této práci i charakterizuje pozice států V4.

Trombetta (2008) a Oels (2012) ve svých pracích na sekuritizaci změny klimatu a klimatizaci bezpečnosti poukazují na to, že postupy a opatření, jež jsou přijímány bezpečnostními aktéry, jsou „do značné míry inspirovány postupy vyvinutými v odvětví životního prostředí“ (Trombetta 2008, s. 594). Oels pojednává o „nových flexibilních kapacitách vojenské

reakce, které se vyvíjejí v tzv. globálním Severu a které mají případně obnovit politický řád zahlcených států Jihu po katastrofě způsobené změnou klimatu“ (Oels 2012, s. 201).

V souvislosti s následky klimatické změny se objevují debaty o tzv. environmentálních uprchlících. McNamara a Gibson (2009) zjišťují, jak tato kategorie vznikla a jaký diskurz vedou NGOs a samotné státy, ze kterých mohou v budoucnu tito uprchlíci pocházet. Autoři v této studii poukazují na to, že media a NGO konstruuji kategorii environmentálních uprchlíků ve vztahu k apokalyptické vizi budoucnosti, ve které ti zasažení budou trpět environmentální újmou (bez jejichž přičinění = pasivní a bezmocní), čímž implikuje potřeba poskytnutí ochrany a možnost přesídlení. Zatímco samotní zástupci pacifických zemí se prezentují zcela odlišně, jakožto suverénní státy, které odmítají přesídlení. Dle autorů je tento diskurz veden k újmě pacifickým státům, neboť otevírá dveře velkým industriálním mocnostem, aby nemusely řešit/snižovat své emise GHG, protože důraz celého diskurzu je zaměřen na nutnost přesídlení – jakož to jediné řešení – které bude vyjednáno později, asi při kritickém potápění.

Tato rešerše zmapovala rozvíjející se literaturu k tématu klimatické bezpečnosti a zapojení Rady do této otázky. K této debatě má za cíl tato práce přispět, přičemž volí přístup ojedinělý, který z literatury identifikované v rámci této rešerše prozatím žádný z autorů neprováděl.

2) Metodologická část

Tato část má za cíl vysvětlit tzv. research design této práce, tedy zejména jasně stanovit jednotlivé kroky postupu, který je v práci využit. Následující kapitola tedy objasní, jaká výzkumná metoda je pro účely této práce zvolena, jak jsou v rámci této metody sbírána data, jaké zdroje jsou využity a jak jsou následně tyto data analyzovány. Závěrečná podkapitola této části zmíní limitace této metody.

2.1) Obsahová Analýza⁴

Tato práce nemá za cíl hledat kauzální vztahy, ale naopak přispět k porozumění sociální reality. Z tohoto důvodu byl pro tento výzkum zvolen model interpretativní případové studie, která se vyznačuje tím, že má za cíl zpřesnit naše schopnosti odlišovat a klasifikovat sociální realitu zkoumaného případu, a to abdukční logikou, kdy se z určitých pojmů vychází a na základě výzkumu jsou následně zpřesňovány (Beneš a Drulák 2019, s. 55).

Tato práce využívá kvalitativní metodu obsahovou analýzu. Cílem této metody je systematické přezkoumání vybraných textů prostřednictvím kódování a kategorizace obsahu relevantního či zajímavého pro účely zodpovězení výzkumné otázky (Grønmo 2020; 218). Tato metoda umožňuje transformovat velké množství textu do organizovaného a uceleného souhrnu kategorií skrze tzv. kódování. Kódováním se rozumí proces identifikování významu obsahu textu a přiřazení určitého označení (label) dané jednotce analýzy. Tento label je následně užíván jak k reprezentaci dané pasáže textu, tak zpřístupnění jiných podobných dat (Bazeley 2013, s. 125). Kódování by totiž mělo zejména propojit data s jinými, tj. mělo by výzkumníka „vést od dat k myšlenkám a od myšlenky ke všem datům, jež ji obsahují“ (Bazeley 2013, s. 128). Kódování má zároveň vést k vytvoření databáze dat, které umožní vhléd do procesů, jež tato práce má za cíl osvětlit, a současně soužit jako důkaz k potvrzení závěrů, ke kterým práce došla (Bazeley 2013, s. 132).

Kódování má většinou minimálně 2 fáze: 1) prvotní fáze identifikace a „labellingu“; a 2) fáze dalšího upravování a zlepšování kódů (Bazeley 2013, s. 126) v této souvislosti Bazeley (2013, s. 126) proto i zmiňuje, že obsahová analýza je cyklický proces, ve kterém se porozumění zkoumaného textu vyvíjí.

Kódování v této práci bylo vytvářeno skrze počítačový software QDA Miner Lite. Tato metoda byla zvolena z důvodů vyšší přehlednosti a snadnějšího provádění úprav. Strojové

⁴ Známa též jako Content analysis.

kódování také lépe umožňuje použití k jedné pasáži více kódů, což jej činí komplexnější a více detailní.

V rámci procesu kódování byly odděleně zapisovány koncepty a poznámky, do kterých byly zapisovány asociace s jinými kódy, jejich důležitost/zajímavost pro výzkumnou otázku či jiné myšlenky vztahující se k danému konceptu.

Dále za účelem konzistentní aplikace kódů byl vytvořen tzv. „codebook,“ a to ve 2 verzích: I) úplná referenční verze s detailním popisem kódů a kde byly použity; a II) krátká verze s přehledem kódů (Bazeley 2013, s. 140). Tyto „codebooky“ budou přílohami této práce, odděleně pro každého studovaného aktéra.

V rámci kódování byla zvolena kombinace „lumpers“ hledající obecnější témata a kategorie a „splitters“ soustředící se na detaily a nuance mezi pasážemi (Bazeley 2013, s. 143). Širší kódy byly použity zejména jako indikátor k oblastem, jež je třeba znovu přezkoumat.

Práce se snažila vyhnout obecným kódům a na místo toho vytvořit specifické konkrétní kódy. Přílišná obecnost kódů by znamenala neúspěch v identifikaci smysluplných vzorů asociací, což je podstatou jednoho kódu a je podstatou kódu jiného (Bazeley 2013 s. 158).

Práce naopak nevyužila tzv. line-by-line kódování, jehož podstatou je pojmenování každého řádku textu, což má pomoci vzít v potaz vše, co je v textu; ani tzv. microanalýzu, tedy zkoumání každého jednotlivého slova v dané pasáži textu, jejich různých významů, motivů autora k výběru daného slova nad jiným (Bazeley 2013, s. 162-163). Důvodem byla praktická nemožnost / nevhodnost takového postupu.

Závěrečná fáze kódování spočívala v tzv. focused coding, kdy byly kódy přezkoumány a ty týkající se podobných konceptů, byly přejmenovány a sloučeny. Osamocené kódy, které kódují jen 1 či velmi malé množství pasáží textu, byly buď sloučeny s jinými, nebo, pokud se již nezdály relevantní, byly vyřazeny. K identifikaci témat byly testovány kódy vytvořené ve vztahu na opakující se vzory či trendy s cílem zjistit jejich obecnost napříč daty.

Data jsou následně shrnuta ve frekvenční tabulce, která zahrnuje kategorii, četnost užívání, a příklady.

Tato práce postupovala klasickou posloupností výzkumná otázka → sběr dat → analýza dat, jež je typickým postupem pro téměř všechny empirické výzkumy; konkrétněji může být postup vyjádřen v následujících 4 fázích (Kuckartz a Mcwhertor 2014, s. 47):

1. Fáze plánování – V rámci této fáze byla provedena rešerše stavu výzkumu a zformulovány výzkumné otázky, dále určena metoda výzkumu včetně konceptů, jež budou použity. V rámci výběru zdrojů byla zohledněna jejich dostupnost, relevance,

autenticita a důvěryhodnost. Práce čerpala data ze stanovisek vydaných členy Rady bezpečnosti v rámci činnosti Rady, které se týkaly obecné diskuze o klimatické změně, a to v období od roku 2007, kdy se konala první schůze Rady na téma klimatu, do současnosti. Vybranými texty jsou 5663. schůze Rady, S/PV.5663 (2007); 6587. schůze Rady, S/PV.6587 (2011); 7499. schůze Rady, S/PV.7499 (2015); 8307. schůze Rady, S/PV.8307 (2018); 8451. schůze Rady, S/PV.8451 (2019); stanoviska uvedená v S/2020/751 (2020), stanoviska uvedená v S/2020/929 (2020); stanoviska uvedená v S/2021/198;); 8864. schůze Rady, S/PV.8864 (2021); 8923. schůze Rady, S/PV.8923 (2021). Vzhledem k tématu jsou jiné zdroje přirozeně značně limitována neveřejnými jednáními. Proto v analýze nebyly využity texty z tzv. „Arria-formula“ setkání.

Dále vzhledem k původu zdrojů (oficiální stanoviska států) je zde vysoká míra autenticity a důvěryhodnosti. Výběr zdrojů byl proveden vzhledem k povaze zdrojů pouze předem, v průběhu zdroje nebyly doplňovány.

2. Fáze kódování – Tato fáze spočívala zejména v kritickém a kontextuálním zhodnocení dat a v jejich následném kódování. Obsah textu je přezkoumán, zhodnocen a interpretován s ohledem na výzkumnou otázku, obsah je hodnocen po jednotlivých částech i v jejich souhrnu. Kódy byly vytvářeny s ohledem na cíl práce – odpovědět na výzkumnou otázku. Vzhledem k tomu, že kvalitativní obsahová analýza je flexibilní, kódy byly v průběhu procesu měněny tak, aby co nejlépe poskytly odpověď na výzkumnou otázku. Zároveň byl postupně vytvářen codebook s pravidly pro kódování. Závěrem této fáze byl tzv. focused coding popsán výše.
3. Fáze vytváření kategorií – soubor kódů byl následně na základě kontextu či obsahové podobnosti řazen do obecnějších kategorií.
4. Fáze analýzy – Datová matice vytvořená v předchozí fázi se analyzovala a došlo k vytvoření závěrů práce.

2.1.1) Operacionalizace

Tato podkapitola má poskytnout propojení teoretického konceptu sekuritizace s užitou metodologií v práci, zejména tak zodpovědět otázku, jakým způsobem autor identifikuje, zdali aktér provádí tzv. sekuritizační krok, tj. jaké předpoklady musí být při kódování naplněny. Tato podkapitola také blíže vysvětlí pojetí mimořádného opatření a sekuritizačního aktéra a toho, co při kódování naplňuje podstatu referenčního objektu.

Cílem této práce je analyzovat řečové akty stálých členů Rady ve vztahu ke klimatické změně. Je tak důležité nejdříve ujasnit, kdo je pro účely této práce sekuritizační aktér, tedy vyjádření, které osoby jsou přičitatelná relevantním státům. Obecně lze tvrdit, že v případech institucionalizované debaty, jakou představuje Rada, jsou aktéry politické elity jako je vedoucí diplomatické mise při OSN, hlavy států či vlád či ministři zahraničí. Práce přičítá vyjádření relevantnímu státu na základě formálního pověření dané osoby hovořit jménem daného státu na jednání Rady.

Sekuritizační krok bude při kódování identifikován, pokud aktér aplikuje bezpečnostní narativ, který se vyznačuje konstatováním hrozby, kterou je třeba urgentně řešit a pokud se tak nestane, nastanou nepříznivé následky. Pro účely kódování je tak vhodné tyto jednotlivé aspekty rozlišit do 4 kódů, a to:

- 1) Tvrzení, že klimatická změna je hrozba (dostatečně významná, nikoliv nutně existenční);
- 2) Tvrzení, že bez zásahu se dostaví negativní následky, tj. realizace hrozby;
- 3) Tvrzení, že zásah musí přijít ihned;
- 4) Výzva k zásahu / Tvrzení, že stát z tohoto důvodu sám již zasáhl;

Referenční objekt bude kódován, pokud sekuritizační aktér označí klimatickou změnu za hrozbu vůči hodnotě či zájmu, který zasluhuje ochranu. Lze předpokládat, že těmito objekty budou zejména lidé, stabilita či existence států a složky životního prostředí.

Dalším zásadním znakem sekuritizace je mimořádné opatření. Pro účely této práce podstatu tohoto pojmu bude naplňovat výzva k takovému zásahu, který je výjimečný, a to buď svou podstatou, nebo svým rozsahem (zejména finanční náročností), ke které vyzývá. Výjimečnost definujeme pak odchýlením se od toho, co je standartní. Jako mimořádné opatření také bude identifikována takový výzva, která požaduje zásah či jiné jednání, které je běžně rezervováno pouze pro vojenské konflikty (během nich i po jejich skončení).

Desekuritizace nebude při kódování sledována jako samotný kód vzhledem k různým podobám, v jakých se může projevit. V analýze bude identifikována, pokud aktér užije tvrzení, že téma není bezpečnostní hrozbou, či jiné tvrzení, jež má za cíl mimo jiné snižovat dramaturgii tématu.

Klimatizace bude při kódování identifikována, pokud aktér vyzve či jinak zmíní integraci klimatických politik a cílů do jakékoliv jiných politik dosud s klimatickou změnou nespojených. Dále také v případech, kdy aktér vyzve k vytvoření nové agendy mající souvislost s klimatickou změnou.

Operacionalizace a popis jednotlivých kódů je stanoven v přílohách č. 1, 3, 5, 7, a 9 jednotlivě pro každou ze zkoumaných zemí.

2.1.2) Limity zvolené metody

Vzhledem ke komplexitě společenských fenoménů mají všechny výzkumné metody jisté limitace a slabiny, totéž platí i o obsahové analýze. Mezi tyto slabiny patří zejména vlastní perspektiva autora. Ta by mohla vést ke zkreslenému výběru textů (zdrojů) a také ke nevyvážené interpretaci shromážděných dat (Grønmo 2020, s. 225). Například podstatné zdroje, které mají význam pro zodpovězení výzkumné otázky, mohly být ignorovány a nepracovány, protože neodpovídaly autorově perspektivě. Tomuto riziku se práce vyhnula tím, že do analýzy zahrnula všechny zápisy z jednání Rady, kde se klimatická změna jako obecné téma řešila.

Dále obdobně hrozí, že autor opomenul některé potenciálně zajímavé interpretace, neboť jsou mimo jeho horizont. V potaz byly brány návrhy Grønma (2020, s. 225-226), který tvrdí, že se lze tomuto problému vyhnout, tím že je obsah textů vždy posuzován s ohledem na možné alternativy a interpretace, a dále je dostatečná pozornost věnována i textům, které se odchyľují od zavedených kategorií.

Další možnou slabinou je, že autor může mít omezené kritické porozumění zdrojů, čímž je následně ovlivněna i jejich interpretace (Grønmo 2020, s. 226). Autorova interpretace textů může být rovněž ovlivněna omezeným porozuměním kontextu, například pokud autor neporozuměl, kdo je zamýšleným adresátem textu a jaký je jeho účel. Mezi kontextové porozumění můžeme také zařadit význam textu či jeho společenskou reprezentativnost (Grønmo 2020, s. 226).

Grønmo (2020, s. 226) navrhuje, aby s cílem vyhnout se této chybě badatel posuzoval obsah textů s ohledem na konkrétní situaci, v níž byl formulován a prezentován, a s ohledem na záměry autora nebo mluvčího, sociální funkce textů a možné vnímání adresátů.

3) Analytická část

V této části práce uvede výsledky zjištěné v obsahové analýze. Následující kapitoly věnované jednotlivým stálým členům Rady bezpečnosti OSN mají za cíl zodpovědět výše uvedené výzkumné otázky. Kapitoly tak shrnují poznatky zjištěné v analýze a poskytují pro svá tvrzení soubor důkazů obsahující kategorii, kód, příklady spadající do daného kódu⁵, frekvenci hledaných kódů a četnost zdrojů obsahující daný kód vyjádřený v procentech.

3.1) Spojené státy americké

Současný bezpečnostní narativ USA zahrnuje bezpečnostní hrozbu vůči referenčnímu objektu, naléhavou potřebu zásahu a varování negativními následky, nedojde-li k němu. Bezpečnostní narativ USA tak naplňuje výše uvedený operacionalizovaný sekuritizační krok. Narativ aktér ovšem není konzistentní a v průběhu času se značně proměňuje. Významnými momenty v tomto ohledu je zejména volební období prezidenta Trumpa, které téma do jisté míry desekuritizovalo a vyhýbalo se mu skrze rámování tématu jako „disaster management,“ a dále období prezidenta Bidena, které se naopak vede ve značném sekuritizačním duchu, a dokonce ustanovilo klimatickou změnu a problémy s ní spojené za prioritu zahraniční politiky USA (viz příloha č. 2 rozlišující i roky jednotlivých vyjádření). Dle teorie sekuritizace bychom mohli předpokládat, že pokud aktéři vysloví „bezpečnost“ v souvislosti s nějakým tématem a označí jej jako hrozbu pro referenční objekt, dochází k procesu, v rámci kterého je možné legitimně provést opatření, která by za standartních dob byly nemožná. Zapojení „bezpečnosti“ do tématu potvrzuje zejména následující frekvenční tabulky č. 1 a 2. Spojené státy přiřazují tématu tuto vlastnost jednak skrze výběr referenčního objektu (viz níže), jenž je ohrožen klimatickou změnou a kterým je v obecné rovině téměř výlučně mír a bezpečnost⁶, ale také výběrem užitého jazyka. Výběru jazyka je vzhledem k preciznosti diplomacie přikládána vysoká důležitost. Jak je zjevné z frekvence uvedené v tabulce č. 1 jazyku velmi výrazně dominuje pro označení klimatické změny či v její souvislosti užití pojmu hrozba⁷, společně s označováním této situace za krizi⁸. Aktér zvyšuje dramatickosti užíváním sousloví „existenciální hrozba⁹.“ Výběr takto důrazného a dramatického jazyka společně s jeho vysokou frekvencí oproti slovům jako problém či

⁵ Níže uvedené jsou překlady původních vyjádření. V přílohách jsou uvedeny v oficiálním anglickém znění.

⁶ Viz kód „mír a bezpečnost“

⁷ Viz kód „threat“

⁸ Viz kód „krize“

⁹ Viz kód „existenciální hrozba“

výzva¹⁰ indikuje silnou snahu spojit téma s bezpečností. Aktér rovněž využívá i vědy a jejich závěrů, která v souladu s kapitolou 1.3. a 1.3.1. pomáhá zvyšovat autoritu mluvčího a je pro ustanovování environmentální agendy velmi typická¹¹.

Dramatičnost je rovněž zvyšována tvrzenou mimořádností či výjimečností hrozby. Tato skutečnost se projevuje tvrzeními, že se jedná o „jednu z nejvíce komplexních a přesvědčivých hrozeb, kterým jsme kdy čelili“ (Rada bezpečnosti 2021, s. 36) či „ústřední hrozbu naší doby“ (Rada bezpečnosti 2011, s. 7)¹². Sekuritizační krok podpořen tvrzenou naléhavostí¹³, tj. typicky vyjádřeními o nedostatku času či tvrzeními, že již dnes cítíme následky klimatické změny. Naléhavost může mít dle autorů (viz. kapitola 1.3.1) za účel vytvořit politické téma, a tedy politickou agendu, která umožní problém řešit zapojením prostředků z veřejných rozpočtů. V předkládané analýze bylo identifikováno 6x případů, kdy aktér zmínil, že riziko klimatické změny jej vedlo k zapojení veřejných financí pro pomoc s řešením následků klimatické změny¹⁴.

Výše zmíněný jazyk hrozby směřuje k ohrožení referenčních objektů, jejichž frekvenci ilustruje tabulka č. 2. Referenčním objektem je v obecné rovině mír a bezpečnost¹⁵, hrozba je tak až na výjimky bezpečnostní¹⁶. Vedle této kategorie aktérem vyslovené hrozby nejvíce směřují k ohrožení lidské populace (často není rozlišováno, jestli se jedná o lidstvo či národ)¹⁷ a dále státu¹⁸. Ve vztahu ke státu je ohrožena dle aktéra nejčastěji jeho stabilita, v případech malých ostrovních států je ohrožena i jejich samotná existence¹⁹. V narativu se také vyskytuje argumentace ohrožením složek životního prostředí²⁰, avšak jen výjimečně. Vycházejí z teorie bychom mohli očekávat, že tento referenční objekt bude klíčový. Spojené státy nicméně obdobně jako ostatní západní státy sekuritizují až sekundární následky klimatické změny, sekuritizovaná hrozba tak vůči složkám životního prostředí obecně nemíří. Újma na složkách životního prostředí způsobuje následek a až ten je spojován s ohrožením bezpečnosti. Tento závěr podporuje i skutečnost, že analýza opakovaně identifikovala tvrzení o ohrožení životního prostředí, která sloužila pouze pro uvedení

¹⁰ Viz kódy „problém“ a „challenge“

¹¹ Tato vyjádření byla kódována jako „věda.“

¹² Obdobná vyjádření byla kódována jako „mimořádnost.“

¹³ Obdobná vyjádření byla kódována jako „naléhavost.“

¹⁴ Obdobná vyjádření byla kódována jako „finance.“

¹⁵ Viz kód „mír a bezpečnost“

¹⁶ Vyjádření hrozby mířící na jiné referenční objekty bylo kódováno jako „jiná hrozba.“

¹⁷ Tento referenční objekt byl kódován jako „lidé.“

¹⁸ Tento referenční objekt byl kódován jako „stát.“

¹⁹ Obdobná vyjádření byla kódována jako „stabilita.“

²⁰ Tento referenční objekt byl kódován jako „složky životního prostředí.“

následující hrozby, či hrozbu na životním prostředí výslovně snižovala²¹. Následek ohrožení referenčního objektu nejčastěji zahrnovala snížení životní úrovně, nestabilitu, migraci či poškození zdraví²².

Bezpečnostní narativ po uvedení hrozeb pokračuje výzvou k řešení. Výzvy se obecně týkají zejména budování odolnosti a adaptace²³ na klimatickou změnu, na snižování emisí GHG²⁴ a klimatizace (viz níže). Frekvence dle tabulky č. 3 výzev k adaptaci a snižování emisí je vyvážená. To pravděpodobně souvisí s tím, že klimatická změna je již mnoho let neodvratitelnou skutečností, a tedy snižování emisí GHG, ač zcela zásadní, může pouze snížit intenzitu důsledků klimatické změny, nikoliv ji zcela odvrátit (UN 2021, s. 36). Aktér v této oblasti zdůrazňuje důležitost adaptace jakožto přípravy na změny, které se v důsledku klimatické změny dostaví, a tedy jako prevenci proti možným konfliktům, které vyvstanou například z omezeného přístupu ke vzácným zdrojům, či z jiných konfliktů, které mají souvislost s klimatickou změnou. V této souvislosti aktér také často zmiňuje poskytnutí financování, best practises a technologických transferů nejvíce zasaženým zemím. Výzvy ke snižování emisí jsou vesměs prováděny ve smyslu splnění jiných mezinárodních závazků, a lze je tedy považovat za standardní. Spojené státy naplňují bezpečnostní logiku svého narativu i varováním před neuposlechnutím těchto výzev, nečinnost dle aktéra zcela jistě znamená realizace všech tvrzených hrozeb²⁵.

Vedle těchto výzev analýza identifikovala výzvy k zásahům, které byly identifikovány, že splňují jednu operacionalizované podmínky mimořádného opatření²⁶. Aktér dokonce i přímo vyzýval k využití „unikátní moci Rady k vypořádání se s negativními důsledky klimatu na mír a bezpečnost,“ takto explicitní formulace se v diskurzu aktéra objevila pouze 2x, ovšem fakticky totožné výzvy vyžadující přijetí odpovědnosti Radou a adaptaci bezpečnostních nástrojů, které má Rada k dispozici, se v diskurzu aktéra objevuje frekventovaně, jak ukazuje tabulka. č. 3. Dále se 1x vyskytla výzva k přijetí závazné rezoluce v této oblasti. Aktér vyzývá k mimořádným opatřením, které jsou výjimečné svou povahou v obdobné intenzitě jako k těm, které jsou mimořádné svým rozsahem. Mimořádná opatření byly identifikována téměř výlučně až po nástupu administrativy prezidenta Bidena. Až donedávna

²¹ Obdobná vyjádření byla kódována jako „zprostředkování.“

²² Kódovány postupně jako „snížení kvality života,“ „nestabilita,“ „migrace“ a „zdraví.“

²³ Tyto výzvy byly kódovány jako „adaptace.“

²⁴ Tyto výzvy byly kódovány jako „snižování emisí.“

²⁵ Obdobná tvrzení byla kódována jako „bez zásahu realizace.“

²⁶ Kódovány jako „mimořádné opatření.“

lze tak potvrdit i další tvrzení autorů (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 90), a to že i přes dramatický bezpečnostní jazyk aktéři nesekuritizují úspěšně, neboť nevyzývají k mimořádným opatřením, a proto ani nesměřují k vynětí tématu z rámce běžné politiky. V současné době jsou však tyto snahy již velice zřejmé a výzvy k mimořádným opatřením zahrnují i užití unikátních pravomocí rady.

Americký klimatický narativ se dále vyznačuje (obdobně jako i v případě jiných západních zemí) označováním klimatické změny za skutečnost, která dále zintenzivňována již existujícími konflikty a problémy, tzv. *threat multiplier*²⁷. Tento koncept je zásadním prvkem sekuritizační argumentace aktéra, frekvence jeho užívání je uvedena v tabulce č. 4. Aktér tento koncept používá i ve spojení se „zranitelnými státy,“ tj. státy, které se vyznačují slabou vládou, nestabilitou a typicky nižší úrovní lidského rozvoje²⁸. Narativ tak spočívá v tvrzení, že negativní implikace klimatické změny (např. desertifikace, snížení srážek či úbytek vody a obdělávatelné půdy) posilují stávající problémy v těchto nestabilních zemích. I zde se tak projevuje skutečnost, že sekuritizovány jsou až sekundární následky (viz výše). Dále, se lze domnívat, že aktér snaží mimo jiné i implicitně poukázat na hrozbu, kterou tato nestabilita těchto zranitelných států představuje pro ostatní, a to jednak zaměřením se na ony sekundární následky klimatické změny, ale také například opakováním, že tato situace vytváří podmínky pro extrémismus, který v našich podmínkách má velice silné bezpečnostní konotace spojené s terorismem²⁹. Sekuritizační snahy rovněž podporuje i odmítání námitek věcné nepřislusnosti Rady vznášené některými jinými aktéry. Spojené státy tyto námítky odmítají a tvrdí, že na tyto formalistické debaty již není čas, v jiných případech také tvrdí, že Rada neprojednává klimatickou změnu jako takovou, ale její bezpečnostní implikace, včetně prevenci konfliktů, což spadá do jejího mandátu³⁰, viz frekvenční tabulka č. 4.

Naopak pro aktéra není typická sekuritizace tématu skrze poukazování na environmentální důsledky, které se dějí na vlastním území v samotných Spojených státech, tedy diskurz, který je vlastní například malým ostrovním pacifickým státům. Využívání vlastních negativních důsledků změny klimatu se v textech vyskytuje pouze 1x³¹.

²⁷ Multiplikátor hrozeb, tato vyjádřená byla kódována jako „*threat multiplier*.“

²⁸ Viz kód „zranitelné státy“

²⁹ Obdobná tvrzení byla kódována jako „*extremismus*.“

³⁰ Obdobná tvrzení byla kódována jako „*podpora*.“

³¹ Kódováno jako „*domácí následky*.“

Analýza dále potvrdila, že řečový akt aktéra hojně využívá tzv. „klimatizaci“. Klimatizované sféry jsou zejména rozvojová politika, mise OSN a politika prevence konfliktů. Klimatizační snahy ve vztahu k rozvojové politice se vyznačuje tím, že adaptace na klimatickou změnu se stane jedním z jejich nových cílů rozvojové politiky. Jak ukazuje frekvenční tabulka č. 6 aktér poskytuje rozvojovou pomoc s cílem pomoci budovat adaptaci a odolnost ohrožených států³². Vzhledem k sekuritizaci sekundárních následků, je také adaptace prezentována i jako jedna z forem řešení. Tyto postupy mají za cíl zejména zvýšit schopnosti a odolnosti lidí vyrovnat se s katastrofami prostřednictvím plánování katastrof a adaptačních opatření. Dále, ve vztahu k misím OSN lze rovněž potvrdit, že v souladu s Pařížskou školou Spojené státy zmiňují, že klimatizaci požaduje i samo velení těchto jednotek, tj. bezpečnostní profesionálové. Klimatizace se projevuje v tom, že aktér vyzývá k začlenění klimatických cílů, politik a nástrojů do mandátů misí OSN a také do nástrojů, které jim jsou k dispozici, tak aby mohli efektivněji splnit své cíle v dané oblasti³³. Obdobně USA klimatizují i politiku prevence konfliktů. Vzhledem k hrozbám, které klimatická změna představuje, je nutné, aby politika prevence vzala v potaz data související s klimatem společně s modelovacími nástroji a na jejich základě upravila své vlastní fungování a nástroje. Preventivní diplomacie by se tak měla například více soustředit na předcházení sporů ohledně vzácných zdrojů³⁴. Dále, Spojené státy také požadují, abychom užívali klimatickou perspektivu na každé rozhodnutí, které přijímáme, tak abychom zohlednili možné klimatické implikace. V této souvislosti aktér i zmiňuje, že klimatická změna je základem jeho zahraniční politiky či že náklady se pro aktéra staly mandatorními a budoucí administrativy je již nebudou moci změnit³⁵. Spojené státy naopak „neklimatizují“ migraci, která by se projevovala například v budování kapacit pro zvládání migrace, přemísťování lidí či posilování hranic.

Tato kapitola popsala klimatický narativ USA se zaměřením na základní aspekty sekuritizace. V tomto ohledu uvedla, jakými způsoby aktér zvyšuje dramatičnost a naléhavost problému, jakož i co naplňuje bezpečnostní narativ aktéra. Dále kapitola zmínila, že narativ aktéra dlouhodobě postrádá snahy o vyjmutí tématu ze standartního rámce a užití mimořádných opatření. Potvrzoval tak výše zmíněné tvrzení Kodaňské školy, dle které v enviromentálním sektoru i přes značnou dramatizaci, témata nejsou úspěšně

³² Obdobná tvrzení byla kódována jako „development.“

³³ Obdobná tvrzení byla kódována jako „mise.“

³⁴ Obdobná tvrzení byla kódována jako „konflikt prevence.“

³⁵ Obdobná tvrzení byla kódována jako „rozhodovací procesy.“

sekuritizována, ale spíše jen politizována. Analýza tak shrnuje, že Spojené státy v současné době již plně sekuritizují následky klimatické změny a požadují zapojení mimořádných opatření. Analýze výše rovněž potvrdila, že pro aktéra je typická klimatizace bezpečnostních sfér.

Kategorie	Kód	Příklady	Frekvence kódu	Frekvence případů (%)
Jazyk	Threat	Je načase začít klimatickou krizi považovat za naléhavou bezpečnostní hrozbu. Musíme být mnohem lépe připraveni na řešení jedné z hlavních hrozeb našeho věku. Je to hrozba pro mezinárodní mír, a proto hrozba a krize, kterou musí tento orgán řešit.	24	63,6 %
Jazyk	Crisis	Je načase začít klimatickou krizi považovat za naléhavou bezpečnostní hrozbu. Klimatická krize je bezpečnostní krizí.	24	36,4 %
Jazyk	Challenge	Změna klimatu je výzvou pro každého člověka v každém státě na každém kontinentu. Změna klimatu jednoznačně představuje závažnou výzvu.	9	54,5 %
Jazyk	Problem	Nejsou to problémy někoho jiného, jsou to problémy nás všech. Ve skutečnosti se jedná o jednu z nejsložitějších a nejzávažnějších bezpečnostních otázek, s jakou jsme se kdy setkali.	2	18,2 %
Jazyk	naléhavost	Prezident Biden ví, že nemáme ani chvilku nazbyt. Otázkou není, zda budeme čelit hrozbám souvisejícím s klimatem, ale kdy a jak na ně reagovat. Čas se nejen posunuje dopředu, ale také utíká.	25	54,5 %

Jazyk	Mimořádnost	Ve skutečnosti se jedná o jednu z nejsložitějších a nejzávažnějších bezpečnostních otázek, s jakou jsme se kdy setkali. Prezident Biden od prvního dne učinil z řešení klimatické krize jednu z hlavních priorit naší administrativy, mimo jiné tím, že mně a všem našim diplomatům nařídil, aby zajistili, že tato problematika bude jedním z hlavních prvků zahraniční politiky Spojených států.	10	54,5 %
Sekuritizační krok	existenciální hrozby	V tomto orgánu a v této sněmovně jsou zastoupeny desítky zemí, jejichž existence je ohrožena. Pokud tak neučiníme, ocitneme se bohužel v situaci, kdy ... kráčíme vpřed v něčem, co se téměř rovná vzájemné sebevraždě. Na rozdíl od válečných konfliktů, v nichž je třeba se postavit na jednu stranu, jsme v reakci na tyto krize všichni na stejné straně: na straně přežití, obnovy a odolnosti.	11	36,4 %
Jazyk	Věda	Studie nás varují, že stovky milionů lidí by mohly být vyhnány z domovů. Masová migrace může být nejen příčinou humanitární krize, ale víme také, že pokud není dobře řízena, podkopává mír a stabilitu. Důkazy a vědecké poznatky na nás křičí, ale stejně jako lidé učinili rozhodnutí, která nás sem přivedla, můžeme učinit rozhodnutí, která nás dovedou na lepší místo.	8	45,5 %
Sekuritizační krok	Finance	Politika Spojených států amerických spočívá v poskytování humanitární a pomocné pomoci zemím, které se potýkají s extrémními povětrnostními jevy a přírodními katastrofami. Prezident bude spolupracovat s Kongresem na tom, aby do roku 2024 poskytl programu PREPARE 3 miliardy dolarů ročně na financování adaptačních opatření. Prostřednictvím programu PREPARE Spojené státy naléhavě a významně podpoří adaptační úsilí, které zachrání životy a sníží nestabilitu na celém světě.	6	45,5 %

Frekvenční tabulka č. 1 – Bezpečnostní jazyk

Přehled výsledků obsahové analýzy

Kategorie	Kód	Příklady	Frekvence kódu	Frekvence případů (%)
Sekuritizační krok	Tvrzení hrozby	Je to hrozba pro mezinárodní mír, a proto je to hrozba a krize, kterou musí tento orgán řešit. Změna klimatu je výzvou pro každého člověka v každém státě na každém kontinentu. Klimatická krize je bezpečnostní krizí. Je hrozbou pro mezinárodní mír, a proto je hrozbou a krizí, kterou musí tento orgán řešit.	31	90,9 %
referenční objekt	Mír a bezpečnost	Když mluvíme o klimatické krizi, mluvíme o naší bezpečnosti – každého národa, každého občana – o ekonomické bezpečnosti, potravinové bezpečnosti, energetické bezpečnosti, a ano, i o fyzické bezpečnosti. Je čas, abychom přestali diskutovat o tom, zda klimatická krize představuje hrozbu pro mezinárodní mír a bezpečnost. Ta debata skončila. Dopad na africký kontinent je jasný. Hluboká a vážná souvislost mezi klimatickou krizí a naší kolektivní bezpečností je také jasná.	26	90,9 %
referenční objekt	Jiná hrozba	Není to jen kvůli ničivým a v některých případech nevratným důsledkům změny klimatu pro naši majestátní planetu. Je to také kvůli kaskádovým účinkům na prakticky každý aspekt našeho života, od zemědělství po infrastrukturu a od veřejného zdraví po zabezpečení potravin. Změna klimatu může také zpomalit nebo dokonce zvrátit zásadní rozvojové úspěchy běžných občanů, kteří se snaží vymanit z okovů chudoby.	5	45,5 %

referenční objekt	lidé	Proto je nezbytné o této otázce diskutovat zde v Radě bezpečnosti, protože když mluvíme o klimatické krizi, mluvíme o naší bezpečnosti – každého národa, každého občana – o ekonomické bezpečnosti, potravinové bezpečnosti, energetické bezpečnosti, a ano, i o fyzické bezpečnosti. Důsledky změny klimatu ovlivňují prakticky všechny aspekty našeho života, od zdraví po živobytí, od životního prostředí po bezpečnost.	20	81,8 %
referenční objekt	planeta	Důvodem jsou nejen ničivé a v některých případech nezvratné důsledky klimatických změn pro naši majestátní planetu.	1	9,1 %
referenční objekt	složky životního prostředí	Ochrana našich oceánů je zásadní otázkou mezinárodní bezpečnosti... Spojitost mezi zdravým oceánem a životem každého člověka na Zemi nelze přeceňovat. To vede k decimování původních chráněných druhů rostlin a živočichů v důsledku pytláctví a obchodování s volně žijícími živočichy, nelegální těžby dřeva a nezákonné těžby spojené s konflikty.	9	54,5 %
referenční objekt	zprostředkování	Jak loni řekl ministr zahraničí John Kerry, nejde o Bambiho. Jde o lidi a o chudobu. Změna klimatu se netýká jen toho, zda ledovce zůstanou majestátní nebo zda přežijí lední medvědi. Změna klimatu je vedle dalších politických, socioekonomických a bezpečnostních aspektů přitěžujícím faktorem, který prohlubuje základní napětí, podkopává správu věcí veřejných, přispívá ke konfliktům o zdroje a negativně ovlivňuje rozvoj.	5	36,4 %
referenční objekt	stát	Se stoupající hladinou moří může dojít k tomu, že se malé ostrovní státy doslova utopí, což vyvolá hrozbu nových a dosud nepředstavitelných forem bezvlády. Změna klimatu je vedle dalších politických, socioekonomických a bezpečnostních faktorů přitěžujícím faktorem, který prohlubuje základní napětí, podkopává správu věcí veřejných, přispívá ke konfliktům o zdroje a negativně ovlivňuje rozvoj.	8	54,5 %

následky	snížení kvality života	Změna klimatu může také zpomalit nebo dokonce zvrátit zásadní rozvojové úspěchy běžných občanů, kteří se snaží vymanit z okovů chudoby. V uplynulém půlstoletí Čadské jezero v důsledku různých environmentálních tlaků drasticky pokleslo, což zvýšilo konkurenci a konflikty o již tak omezené zdroje, jako je orná půda a voda, a zhoršilo potravinovou bezpečnost a kvalitu života v regionu.	8	54,5
následky	domácí následky	Přímo v New Yorku, kde jsme se dnes sešli, zabily začátkem měsíce ničivé bouře způsobené zbytky hurikánu Ida desítky lidí, včetně dvouletého chlapce, a způsobily škody za desítky miliard dolarů.	4	18,2%
následky	nestabilita	změna klimatu zvýší nestabilitu a vnitřní konflikty. Silnější a častější bouře a záplavy, které bičují pobřeží a vyhánějí obyvatelstvo z domovů, mohou způsobit ještě větší tlak na omezené zdroje a vystavit zranitelné komunity větší nestabilitě. Přírodní katastrofy také často vedou ke zhroucení společenského řádu a k nárůstu kriminality, násilí a nestability.	10	63,6 %
následky	migrace	Tyto události mají za následek ztráty na životech, ničení majetku a vysídlování občanů. Studie nás varují, že stovky milionů lidí mohou být vyhnány z domovů. Masová migrace může být nejen příčinou humanitárních krizí, ale také víme, že pokud není dobře řízena, podkopává mír a stabilitu.	8	45,5 %
následky	zdraví	Vyžádaly si životy, zničily domovy, ovlivnily zdroje a způsobily rozsáhlé vysídlení uvnitř i za hranicemi státu. Pokud tak neučiníme, ocitneme se bohužel v situaci, kdy – jen nedopatřením, z nedostatku vůle, z nedostatku sjednocení – kráčíme vpřed v něčem, co se téměř rovná vzájemné sebevraždě.	6	54,5 %

Frekvenční tabulka č. 2 – Referenční objekty a tvrzení hrozby

Přehled výsledků obsahové analýzy

Kategorie	Kód	Příklady	Frekvence kódu	frekvence případů (%)
Sekuritizační krok	mimořádné opatření	Nyní nastal čas, aby Rada bezpečnosti využila svých jedinečných pravomocí a začala tento problém řešit. Za tímto účelem důrazně vyzýváme všechny členy, aby podpořili a spolupodepsali návrh rezoluce o klimatu a bezpečnosti, který předložily Niger a Irsko a k jehož spolupodpisu se Spojené státy hrdě hlásí.	10	45,5 %
Sekuritizační krok	Výzva k činnosti	Pravdou je, že tato globální krize vyžaduje globální reakci celého mezinárodního společenství. Tuto akci musíme podniknout nyní.	30	72,7 %
výzva	adaptace	Všechny naše národy musí přijmout okamžitá a odvážná opatření k posílení odolnosti, aby se přizpůsobily nevyhnutelným dopadům. Na podporu adaptace na proměnlivost a změnu klimatu a na další prioritní oblasti související se změnou klimatu v rozvojových zemích věnujeme ročně přibližně 180 milionů dolarů.	16	72,7 %
výzva	snížit emise	Všechny naše národy musí přijmout okamžitá a odvážná opatření a rychle přejít na svět s nulovou čistou spotřebou. Faktem je, že 17 největších světových producentů emisí má vůči zbytku světa povinnost snížit své emise, a to začíná celosvětovým snížením spotřeby uhlí.	15	63,6 %

Sekuritizační krok	Bez zásahu realizace hrozby	Pokud nebudeme rychle jednat a tyto problémy řešit, všechny hrozby, které se projevily v komunitě Rusíny v oblasti zdraví, živobytí a bezpečnosti, se nakonec projeví ve všech našich komunitách. Studie nás varují, že stovky milionů lidí by mohly být vyhnány z domovů. Masová migrace může být nejen příčinou humanitární krize, ale víme také, že pokud není dobře řízena, podkopává mír a stabilitu.	11	45,5 %

Frekvenční tabulka č. 3 – výzvy a mimořádná opatření

Přehled výsledků obsahové analýzy

Kategorie	Kód	Příklady	Frekvence kódu	Frekvence případů (%)
Jazyk	Zranitelné státy	Od Mauretánie a Mali přes povodí Čadského jezera až po Africký roh vidíme, jak složité problémy v oblasti míru, stability a bezpečnosti zhoršuje změna klimatu. Dopad na africký kontinent je zřejmý.... Jak už to tak bývá, nejhůře to odnesou ti nejzranitelnější.	19	81,8%
Jazyk	Threat multiplier	Devastace způsobená zhoršováním životního prostředí a problémy, jako je velké sucho a s ním spojený nedostatek zdrojů, může vyvolat chudobu a politickou nestabilitu, které jsou kyslíkem nespokojenosti a hnací silou nestability, pokud se neřeší.	18	72,7%

		Změna klimatu je vedle dalších politických, socioekonomických a bezpečnostních faktorů přitěžujícím faktorem, který prohlubuje základní napětí, podkopává správu věcí veřejných, přispívá ke konfliktům o zdroje a negativně ovlivňuje rozvoj.		
Sekuritizační krok	Extremismus	Násilné extremistické skupiny využívají slabé správy věcí veřejných, systémové korupce a společenských zlomů k tomu, aby se usadily v komunitách a získaly zdroje příjmů. Změna klimatu by mohla tyto problémy ještě zhoršit a poskytnout těmto teroristickým organizacím příležitost.	4	27,3%
Rada bezpečnosti	Podpora	Rada musí držet krok s novými hrozbami jednadvacátého století. Musíme přestat diskutovat o tom, zda klimatická krize patří do Rady bezpečnosti, a místo toho se ptát, jak může Rada využít své jedinečné pravomoci k řešení negativních dopadů klimatu na mír a bezpečnost.	21	72,7 %

Frekvenční tabulka č. 4 – Threat multiplier

Přehled výsledků obsahové analýzy

Kategorie	Kód	Příklady	Frekvence kódu	Frekvence případů (%)
klimatizace	Rozhodovací procesy	Klimatickou krizi musíme začlenit do všech aspektů našeho veřejného i soukromého sektoru a rozhodování. Nemůžeme prostě ignorovat vliv klimatu na tyto regiony. Naopak, dopady klimatu se musí odrážet ve všech aspektech rozhodování tohoto orgánu a ve zprávách z terénu.	8	45,5 %

klimatizace	mise	Pouze Rada bezpečnosti může zajistit, aby byly dopady změny klimatu na bezpečnost začleněny do kritických činností v oblasti předcházení konfliktům a jejich zmírňování, udržování míru, budování míru, snižování počtu katastrof a humanitární pomoci. Mise OSN v terénu by měly důsledně zohledňovat dopady změny klimatu při svém plánování a provádění. Tímto způsobem se posunou činnosti misí, podpoří se stabilita a zvýší odolnost.	6	45,5 %
klimatizace	Konflikt prevence	Systém Organizace spojených národů by měl do svého úsilí o zprostředkování a prevenci konfliktů, zejména v nestabilních státech a v oblastech aktivních konfliktů, dále začlenit analýzy týkající se klimatu. Velmi pozitivním příkladem je právě rozhodnutí Odboru OSN pro politické záležitosti a budování míru poprvé zahrnout klimatickou bezpečnost do strategického plánu na rok 2020 a vytvoření mechanismu klimatické bezpečnosti. Musíme být také lépe vybaveni k předvídaní a předcházení riziku konfliktů, mimo jiné budováním místních a národních kapacit pro reakci na hrozby související s klimatem a pro jejich předcházení prostřednictvím diplomacie, která pomáhá vládám zvládat potenciální spory o omezené zdroje.	6	36,4 %
klimatizace	development	Snižování rizika katastrof a budování odolnosti vůči přírodním katastrofám jsou důležitými prvky podpory udržitelného rozvoje a vymýcení extrémní chudoby. To by mělo být podle potřeby začleněno do politik, plánů, programů a rozpočtů na všech úrovních. Politika Spojených států amerických spočívá v poskytování humanitární a pomocné pomoci zemím, které se potýkají s extrémními povětrnostními jevy a přírodními katastrofami.	7	45,5 %

Frekvenční tabulka č. 5 – Klimatizace
Přehled výsledků obsahové analýzy

3.2) Spojené království

V souladu s teorií sekuritizace Spojené království přiděluje klimatické změně „vlastnost bezpečnosti.“ Tato vlastnost je tématu přidělena jak tvrzením hrozby vůči bezpečnostním referenčním objektům, zmiňováním spojitosti mezi bezpečnostní a klimatickou změnou, tak dramatickým jazykem.

Jak ilustruje frekvenční tabulka č. 6, řečovému aktu aktéra dominuje bezpečnostní jazyk. V souvislosti s klimatickou změnou Spojené království nejčastěji užívá pojem hrozba³⁶ (toto označení se vyskytuje v každém z analyzovaných textů) a označení za bezpečnostní riziko³⁷. Několikrát aktér rovněž výslovně označuje téma za existenciální hrozbu³⁸. Méně frekventovaně se také objevuje označení za výzvu³⁹ či problém⁴⁰. Z výběru těchto slova oproti jiným a z jejich frekvence (uvedené v tabulce č. 6) můžeme dovést zřejmou snahu o dramaturgii a zdůraznění nebezpečnosti tématu užíváním takto silného bezpečnostního jazyka.

Dramatičnost hrozby je zvyšována také užíváním příkladů či odkazováním se na vědecké argumenty⁴¹, které mají kromě objektivizace hrozby také zvýšit autoritu aktéra. Sekuritizační krok je také podpořen tvrzeními, že se jedná o hrozbu, jež přesahuje jiné, závažnější a bezprecedentní⁴² a také tvrzením naléhavosti této hrozby, jež nejen že vyžaduje zásah, ale zásah okamžitý⁴³. Tato naléhavost je dále podtržena i tvrzením, že některé země již nyní pocítují negativní následky klimatické změny⁴⁴. Spojené království dále v kontextu naléhavosti opakovaně zmiňuje, že tyto hrozby jej vedly k zapojení značných veřejných financí, u kterých lze vzhledem k rozsahu předpokládat, že by za běžné situace nebyly do tohoto sektoru alokovány⁴⁵.

Frekvenční tabulka č. 7 shrnuje poznatky týkající se referenčního objektu. Referenčním objektem je v naprosté většině případů mír a bezpečnost (a to v každém z analyzovaných textů)⁴⁶. Ojedinele tvrzená hrozba míří zcela i na než bezpečnostní objekt, kterou je chudoba,

³⁶ Tato vyjádření byla kódována jako „threat.“

³⁷ Tato vyjádření byla kódována jako „risk.“

³⁸ Tato vyjádření byla kódována jako „existenciální hrozba.“

³⁹ Tato vyjádření byla kódována jako „challenge.“

⁴⁰ Tato vyjádření byla kódována jako „problem.“

⁴¹ Tato tvrzení byla kódována jako „věda.“

⁴² Obdobná tvrzení byla kódována jako „mimořádnost.“

⁴³ Tato tvrzení byla kódována jako „naléhavost.“

⁴⁴ Obdobná tvrzení byla kódována jako „hrozba se již realizuje.“

⁴⁵ Obdobná tvrzení byla kódována jako „financování.“

⁴⁶ Kódováno jako „mír a bezpečnost.“

hlad, snížení míry rozvoje a ekonomické škody⁴⁷. Vedle těchto kategorií sekuritizačním aktérem formulovaná hrozba dále směřuje proti lidské populaci (v každém z analyzovaných textů)⁴⁸ a státu⁴⁹. Výjimečně hrozba směřuje také proti složkám životního prostředí (pouze 4x)⁵⁰ či planetě (1x)⁵¹. Na základě této skutečnosti je zřejmé, že sekuritizační krok nesměřuje přímo vůči klimatické změně mající vliv zejména na složky životního prostředí, ale vůči následkům, které mohou způsobit takto ovlivněné složky životního prostředí (např. následky desertifikace, snížení srážek či extrémního počasí). Jinými slovy sekuritizační krok směřuje vůči sekundárním následkům klimatické změny. Referenčnímu objektu, pokud by hrozba byla realizována, v narativu aktéra hrozí zhoršení životní úrovně⁵², vznik konfliktu⁵³, zvýšení nestability⁵⁴ a s tím spojený vznik prostoru pro extremismus⁵⁵, či nucená migrace⁵⁶. Hrozba migrace je vedena především obavou, že nekontrolované migrační toky velkého rozsahu by mohly destabilizovat politický řád postižených zemí a případně vést k násilí mezi migrujícími skupinami a přijímajícími komunitami. Tento diskurz však nesměřuje primárně k vyvolání strachu z migrace směrem k ostatním aktérům. Ve 4 případech následek realizace hrozby by byla újma na životním prostředí. Frekvenci těchto následků ohrožení referenčního objektu ukazuje tabulka č. 8.

Dle Kodaňské školy (Buzan 1997, s. 14) obdobná implikace slova „bezpečnost,“ jakou provádí aktér, v souvislosti s daným tématem sekuritizující je vedeno snahou přesunout vývoj tématu do oblasti bezpečnostní, a tím si nárokovat zvláštní právo použití jakéhokoli prostředku, který by byl nutný k vyřešení daného problému. Dochází tedy k posunu tématu ze sféry běžné politiky do zvláštního mimořádného režimu, ve kterém jsou exekutivě dány zvláštní pravomoci a je umožněn běh aktivit, které by za běžných situací byly protiprávní. Přesto v žádném z analyzovaných textů nebyla takováto výzva k mimořádnému opatření identifikována. Absence výzvy k mimořádnému opatření, a tedy realizace vynětí tématu z rámce běžné politiky je poměrně zvláštním paradoxem vzhledem k dramatickému bezpečnostnímu jazyku, jaký Spojené království ve svém diskurzu užívá.

⁴⁷ Kódováno společně jako „jiná hrozba“

⁴⁸ Kódováno jako „lidé.“

⁴⁹ Kódováno jako „stát.“

⁵⁰ Kódováno jako „složky životního prostředí.“

⁵¹ Kódováno jako „planeta.“

⁵² Kódováno jako „snížení kvality života.“

⁵³ Kódováno jako „konflikt.“

⁵⁴ Kódováno jako „nestabilita.“

⁵⁵ Kódováno jako „extremismus.“

⁵⁶ Kódováno jako „nucená migrace.“

V řečovém aktu aktéra se ale přirozeně objevuje volání po potřebě zásahu proti aktérem artikulovaným hrozbám jakož i varování před následky nečinnosti. Frekvenční tabulka č. 9 ilustruje, že výzvy směřující k řešení hrozby nejsou často blíže konkretizovány a představují tak jen jakési obecné volání po zásahu⁵⁷, konkrétněji specifikované výzvy spočívaly v implementaci politik a opatření v boji s klimatickou změnou, a to zvyšování odolnosti či snižování emisí GHG⁵⁸. Dále ve zbylých případech aktér vyzýval k zahrnutí klimatických nástrojů, cílů a politik do politik s klimatem dosud nesouvisejících, tj. usiloval o jejich „klimatizaci“ (o tom blíže pojednáno níže).

Dále, obdobně jako v případě USA i pro diskurz Spojeného království je typické označování klimatické změny za tzv. threat multiplier, a tedy prohlubuje již stávající problémy a činí je nebezpečnějšími a obtížně zvladatelnými⁵⁹. Těmito problémy jsou jak konflikty, tak nestabilita či environmentální degradace. V této souvislosti aktér také tvrdí, že toto zintenzivnění těchto problémů (např. ztráta zemědělské půdy a hlad) vytvářejí vhodné prostředí pro radikalizaci obyvatelstva a růst extrémismu. Tato argumentace se však objevuje pouze ve 3 analyzovaných textech⁶⁰.

Vzhledem ke zjištěné frekvenci i míře, v jaké se v řečovém aktu aktéra objevují výše popsané prvky, je možné spolehlivě tvrdit, že Spojené království jako sekuritizační aktér provádí sekuritizační krok. Dle teorie však sekuritizace slouží aktérovi k tomu, aby bylo téma vyňato z rámce běžné politiky a přesunuto do rámce mimořádných opatření. Jak je uvedeno výše, v analýze Spojeného království obdobné snahy nebyly identifikovány, a to i přes velmi dramatický jazyk. Je tak k úvaze, jestli je v daném případě sekuritizace vhodným přístupem pro analýzu jednání aktéra.

Lepším přístupem se v daném případě jeví koncept klimatizace. To podporuje i skutečnost, že se v textu vyskytuje i vyjádření, že bezpečnostní profesionálové (armáda) považuje klimatickou změnu za legitimní hrozbu⁶¹. Dle Pařížské školy se takovéto rozšíření bezpečnostní sféry děje s cílem zahrnout nové metody a nástroje a cíle do bezpečnostní oblasti (viz kapitola 1.3). Klimatizaci se věnuje frekvenční tabulka č. 11. Spojené království výslovně přiznává, že klimatická změna změnila způsob, jakým přemýšlí o bezpečnosti a v diskurzu aktéra se objevují i výzvy k zahrnutí klimatických politik do plánování a

⁵⁷ Tyto výzvy byla kódována jako „nespecifikováno.“

⁵⁸ Tyto výzvy byla kódována jako „snižování emisí a odolnost.“

⁵⁹ Obdobná tvrzení byla kódována jako „threat multiplier.“

⁶⁰ Obdobná tvrzení byla kódována jako „extremismus.“

⁶¹ Viz kód „profesionálové.“

implementace misí OSN⁶². Civilní i vojenské mise OSN by v takovém případě měly mít do svého mandátu a svých nástrojů integrovány i klimatické postupy a politiky. Tato změna by následně měla misím OSN umožnit lépe reagovat na propojené hrozby, kterým v dané oblasti čelí. Obdobně se v diskurzu aktéra vyskytují výzvy ke klimatizaci politiky prevence konfliktu, a to výzvami k začlenění klimatické politiky a modelování do strategií OSN pro předcházení konfliktům a jejich řešení a do plánů budování míru. Dle aktéra je třeba lépe porozumět rizikům souvisejícím s klimatickou změnou a provádět systematické vyhodnocování těchto rizik⁶³. Obdobně „klimatizace“ politiky prevence konfliktů se může projevat i v prezentaci řešení klimatu jako řešení zdroje extremismu a terorismu. Významné snahy v tomto směru lze dále pozorovat i v oblasti agendy orgánů a agentur OSN. Spojené království opakovaně vyzývá k lepšímu využití klimatických dat a k jejich následné integraci do rozhodování v celém systému Organizace spojených národů, tak aby se staly jejich integrální součástí a k vytvoření nových agend jako například agendu generálního tajemníka podávat Radě zprávu o klimatických rizicích⁶⁴. Dále, Spojené království také považuje adaptaci na klimatickou změnu za jeden z cílů rozvojové politiky,⁶⁵ tato klimatizace tak mění tradiční rozvojovou politiku a soustředí se na budování odolnosti vůči klimatickým výzvám.

Diskurz také obsahuje myšlenku, že klimatické změny mají disproporční vliv na ženy, a proto je třeba zahrnout ochranu žen do přístupu k řešení klimatické změny⁶⁶. Aktér nevysvětluje, jakým způsobem je se tento disproporční vliv projevuje ani čím je způsoben. Zapojení tohoto tématu do sekuritizované klimatické změny by však v souladu s konceptem klimatizace mohl v budoucnosti vést k zapojení vojenské intervenci či jiného zapojení vojenských prostředků ve jménu „human security“ jižních populací postižených katastrofami způsobenými klimatem (Oels 2012, s. 199).

Tato kapitola shrnula poznatky z obsahové analýzy Spojeného království ve vztahu ke klimatické změně. Zejména uvedla, že přes značně dramatický jazyk aktér nenavrhuje aplikaci žádných mimořádných opatření, vedle toho je však pro jeho diskurz typická klimatizace bezpečnostních oblastí, které tato kapitola popsala. Z předkládané analýzy vyplývá, jaké oblasti jsou klimatizované a co jsou implikace takového postupu.

⁶² Tyto vyjádření byla kódována jako „mise.“

⁶³ Obdobná vyjádření byla kódována jako „konflikt prevence.“

⁶⁴ Obdobná vyjádření byla kódována jako „agenda“

⁶⁵ Obdobná vyjádření byla kódována jako „development.“

⁶⁶ Obdobná vyjádření byla kódována jako „genderová nerovnost.“

Kategorie	Kód	Příklady	Frekvence kódu	Frekvence případů (%)
jazyk	existenciální hrozby	Klimatická krize představuje existenční hrozbu nejen pro naše společné životní prostředí, ale i pro naši společnou bezpečnost. Riziko, které představuje změna klimatu, přesahuje naše pobřeží i pobřeží malých ostrovů. Nebudeme-li se změnou klimatu zabývat, může představovat jednu z nejvážnějších hrozeb pro mezinárodní mír a bezpečnost po celé generace.	13	72,7 %
jazyk	threat	Hrozba, které čelíme, se zvětšila a nabyla ostřejších obrysů. Sahel zná naléhavost této hrozby až příliš dobře.	27	100,0 %
jazyk	risk	To by byl jasný signál, že Rada bezpečnosti přikládá zmírnění bezpečnostních rizik, která změna klimatu představuje, velký význam. Musíme jednat účinně, naléhavě a společně, abychom řešili klimatickou krizi a snížili rostoucí rizika klimatické nejistoty.	26	72,7 %
jazyk	challenge	Upozorněním na problém změny klimatu a na důležitost zohlednění mladých lidí by všechny země měly uznat, že bychom měli mladé lidi nejen zapojit, ale také je zapojit do hledání řešení. Problémy, kterým čelí, by se v případě, že nebudou řešeny, mohly nakonec stát výzvou pro nás všechny.	10	36,4 %

jazyk	problem	V Paříži v roce 2015 se mezinárodní společenství spojilo, aby našlo společné řešení tohoto společného problému. Doufám, že odsud všichni odejdeme s novým odhodláním napravit některé problémy, na které upozornili řečníci.	7	45,5 %
jazyk	mimořádnost	Nejnovější Národní bezpečnostní strategie Spojeného království a Strategický přezkum obrany a bezpečnosti, zveřejněné v roce 2015, označily změnu klimatu za jednu z největších globálních dlouhodobých výzev pro bezpečnost naší země. Důsledky záplav, nemocí a hladomoru – a z toho plynoucí migrace v nebývalém rozsahu.	14	63,6 %
jazyk	naléhavost	V Sahelu si naléhavost této hrozby velmi dobře uvědomuje. Varování jsou stále hlasitější a přicházejí ze stále větší dálky. Nyní je čas jednat.	23	72,7 %
jazyk	threat multiplier	Změna klimatu zhoršuje potravinovou nedostatečnost, a tím i příčiny konfliktů. Změna klimatu v takových případech působí jako krutý multiplikátor, který špatnou situaci ještě zhoršuje.	12	72,7 %
jazyk	věda	Vědecké důkazy naznačují, že důsledky změny klimatu budou zahrnovat více sucha, kratší vegetační období a častější extrémní projevy počasí. Ty se nejvíce projeví v oblastech světa, které již nyní zažívají stres z nedostatku potravin, vody a energie. Situace je ve skutečnosti mnohem vážnější, než se dříve myslelo. Výzkum nezávislého Výboru pro změnu klimatu Spojeného království ve spolupráci s Čínským panelem expertů pro změnu klimatu nedávno dospěl k závěru, že jsme výrazně podcenili sociální a dokonce i ekonomické riziko změny klimatu.	10	63,6 %

politizace	financování	Naše závazky na financování opatření v oblasti klimatu na příštích pět let činí více než 16 miliard dolarů. Přislíbili jsme 7,7 miliardy dolarů na mezinárodní financování opatření v oblasti klimatu, abychom pomohli zmírnit tento problém.	9	63,6 %
sekuritizační krok	hrozba se již realizuje	Při poslechu rozpravy mě zaujalo, že se všeobecně uznává, že v některých zemích již zjevně existují významné souvislosti mezi dopady, které lze očekávat v důsledku změny klimatu, a zvýšeným rizikem konfliktů a nejistoty uvnitř států i mezi nimi. Není pochyb o tom, že bezpečnostní výzvy související s klimatem jsou skutečné; jsou tady a jsou teď.	11	63,6 %

Frekvenční tabulka č. 6 – jazyk

Přehled výsledků obsahové analýzy

Kategorie	kód	Příklady	Frekvence kódu	Frekvence případů (%)
sekuritizační krok	tvrzení hrozby	Viz kódy níže	37	100,0 %
referenční objekt	Mír a bezpečnost	Změna klimatu zhoršuje potravinovou nedostatečnost, a tím i příčiny konfliktů. V letošním roce potřebuje humanitární pomoc v oblasti Sahelu 20 milionů lidí.	30	100,0 %

		Změna klimatu by mohla představovat jednu z nejvážnějších hrozeb pro mezinárodní mír a bezpečnost po celé generace.		
referenční objekt	jiná hrozba	Vědci předpokládají, že při zvýšení teploty o 2 % by se výnosy pšenice a žito mohly do roku 2018 snížit o čtvrtinu a v Burkíně Faso a Nigeru o 80 %. Výnosy kukuřice a rýže by se mohly rovněž snížit. Nejde o produktivitu. Jde o to, aby děti netrpěly hladem a aby lidé neskouzli zpět do extrémní chudoby. Výzkum nezávislého Výboru pro změnu klimatu Spojeného království ve spolupráci s Čínským panelem expertů pro změnu klimatu nedávno dospěl k závěru, že jsme výrazně podcenili sociální a dokonce i ekonomické riziko změny klimatu.	9	45,5 %
referenční objekt	lidé	Jak jsme již slyšeli, nedostatek zdrojů, ekonomické otřesy, vysídlení a zvyšování hladiny moří vedou k výrazně vyšší pravděpodobnosti násilných konfliktů. V oblastech, kde je potravinová bezpečnost již nyní zdrojem nestability, může tento dopad změny klimatu zjevně podnítit napětí.	28	100,0 %
referenční objekt	planeta	Země je známá jako modrá planeta, ale mnozí z dnešních řečníků popsali způsob, jakým jsou nejznámější geografické rysy planety nenávratně ovlivněny změnou klimatu, což je pro nás všechny důležitým varováním.	1	9,1 %
referenční objekt	složky životního prostředí	Od přelomu minulého století se teploty v Sahelu zvýšily již o 1,3 stupně Celsia a množství srážek se snížilo až o 30 %. To vedlo k dezertifikaci a úbytku organické půdní hmoty. Prostřednictvím našeho Mezinárodního klimatického fondu podporujeme čistší hospodářský růst a pomohli jsme více než 21 milionům lidí připravit se na riziko zvýšeného výskytu sucha a povodní.	3	27,3 %

referenční objekt	stát	Spolu s migrací začne mít dopad na všechny ekonomiky, včetně těch, které nejsou přímo ovlivněny změnou klimatu. Dnes ráno jsme také slyšeli o dopadech zvyšování hladiny moří v důsledku změny klimatu. Nejvíce je pocítí nízko položené a malé ostrovní rozvojové státy.	15	72,7 %

Frekvenční tabulka č. 7 – referenční objekt

Přehled výsledků obsahové analýzy

Kategorie	Kód	Příklady	Frekvence kódu	Frekvence případů (%)
negativní důsledky	Snížení kvality života	Pokud se změna klimatu nekontroluje, zvyšuje se pravděpodobnost nestability, konfliktů o zdroje a chudoby. Jde o to, aby děti netrpěly hladem a aby lidé nesklouzli zpět do extrémní chudoby.	14	72,7 %
negativní důsledky	ekologická újma	Okyselování oceánů poškozuje populace ryb, což má dopad na potravinovou bezpečnost i ekonomiku. Od přelomu minulého století se teploty v Sahelu zvýšily již o 1,3 stupně Celsia a množství srážek se snížilo až o 30 %. To vedlo k desertifikaci a úbytku organické půdní hmoty.	4	36,4 %
negativní důsledky	extremismus	To může vytvořit podmínky pro násilný extremismus. Děkuji vám, pane předsedo, zejména za jasný popis dopadu klimatických změn a terorismu v Nigeru.	9	27,3 %

negativní důsledky	konflikt	Kromě toho, že změna klimatu bude mít i další důsledky v podobě konfliktů a nestability. Budeme jednat, až, jak řekla paní Elsaim, budou muset shromážděné masy lidí utíkat před suchem nebo požáry, nebo až se na našich hranicích objeví konflikt o zdroje?	12	81,8 %
negativní důsledky	nestabilita	Můžeme tak předejít problémům, které by mohly vést k nestabilitě a konfliktům, a společně je řešit. Pomyslete na chudý a křehký stát, jehož vláda se zhroutí, když je kritická infrastruktura přetížena stále častějšími extrémními povětrnostními podmínkami, které vyvolávají vlny nestability po celém světě.	8	63,6 %
negativní důsledky	nucená migrace	Spolu s migrací začne mít dopad na všechny ekonomiky, včetně těch, které nejsou přímo ovlivněny změnou klimatu. Ovlivňují základní zdroje a vyhánějí lidi z jejich domovů.	11	81,2 %
negativní důsledky	zdraví	Pokud se nám nepodaří zvládnout změnu klimatu, ohrozí to životy, živobytí a ekonomiku na celém světě.	2	18,2 %

Frekvenční tabulka č. 8 – následky hrozby

Přehled výsledků obsahové analýzy

Kategorie	Kód	Příklady	Frekvence kódu	Frekvence případů (%)

Sekuritizační krok	výzva k činnosti	Rada bezpečnosti dnes musí jednat také, protože změna klimatu je geopolitickým problémem stejně jako problémem životního prostředí. V letošním roce potřebuje humanitární pomoc v celém Sahelu 20 milionů lidí, což nás znovu upozorňuje, že je čas jednat.	37	100,0 %
výzva	nespecifikováno	Musíme jednat. Je povinností Rady věnovat jejich situaci velkou pozornost a nabídnout jim podporu.	15	81,8 %
výzva	snižování emisí a odolnost	Nyní musíme urychlit celosvětová opatření, abychom splnili závazky, které jsme přijali, a musíme vyslyšet výzvu Mezivládního panelu pro změnu klimatu, abychom zvýšili své ambice. Musíme investovat do odolnosti.	20	72,7 %
Sekuritizační krok	bez zásahu realizace hrozby	Problémy, kterým čelí, by se v případě, že nebudou řešeny, mohly nakonec stát výzvou pro nás všechny. Pokud se nám nepodaří zvládnout změnu klimatu, ohrozí to životy, živobytí a ekonomiku na celém světě.	14	63,6 %
sekuritizační krok	Pozitivní odůvodnění	Odolnost také představuje obrovskou příležitost pro podporu zaměstnanosti a šíření prosperity, což samozřejmě urychluje rozvoj a v konečném důsledku zvyšuje bezpečnost. Už jen z ekonomického hlediska to dává smysl. Investice a připravenost na reakci v průměru sníží náklady na nasazení humanitární pomoci po katastrofě na polovinu, ano, na polovinu, a navíc může urychlit reakci na krizi až o dva týdny.	5	36,4 %

Frekvenční tabulka č. 9 – výzva

Přehled výsledků obsahové analýzy

Kategorie	Kód	Příklady	Frekvence kódu	Frekvence případů (%)
klimatizace	development	Odolnost vůči klimatu musíme začlenit do naší rozvojové, mírové a humanitární činnosti. Nyní je úkolem zajistit účinné provádění a, což je důležité, začlenění do naší rozvojové, mírové a humanitární činnosti. Proto jsme přislíbili 1,2 miliardy dolarů do Zeleného klimatického fondu a zavázali se vydávat 0,7 % našeho národního důchodu na rozvoj.	16	81,8 %
klimatizace	Konflikt prevence	Toto porozumění pak musíme zachytit při vytváření nástrojů a přijímání opatření nezbytných k předcházení konfliktům. Musíme lépe využívat údaje o klimatických rizicích, které jsou k dispozici v soukromém sektoru a, což je důležité, v občanské společnosti. Tyto údaje musíme začlenit do rozhodování v rámci celého systému OSN.	20	81,8 %
klimatizace	agenda	Rád bych se připojil k výzvám, aby generální tajemník předložil Radě komplexní zprávu o bezpečnostních rizicích souvisejících s klimatem. Nedílnou součástí práce Rady musí být také hodnocení klimatických rizik a odolnost vůči klimatu.	10	45,5 %

klimatizace	mise	Nyní je úkolem zajistit účinné provádění a, což je důležité, začlenění do naší rozvojové, mírové a humanitární činnosti. Musíme spolupracovat, abychom zajistili, že systém OSN bude schopen komplexně zohlednit klimatická rizika při rozhodování a, což je nejdůležitější, začlenit je do plánování misí a nakonec i do jejich realizace.	8	36,4 %
klimatizace	profesionálové	Jak uvedla skupina nejuznávanějších amerických admirálů a generálů ve výslužbě ve včera zveřejněné zprávě, změna klimatu je hrozbou, která zvyšuje nestabilitu.	1	9,1 %
nerovnost	genderová nerovnost	Pokud chceme řešit nerovnosti mezi muži a ženami a skutečně dosáhnout stanovených cílů, je také nezbytné, aby ženy a dívky hrály plnohodnotnou a smysluplnou roli v práci na řešení změny klimatu a konfliktů. Náš přístup k bezpečnosti v oblasti klimatu musí bezpodmínečně zohledňovat potřeby a priority žen a dívek a využívat jejich potenciálu vést naši společnou reakci z jejich klíčového postavení v rámci jejich vlastních komunit.	6	36,4 %

Frekvenční tabulka č. 10 – Klimatizace

Přehled výsledků obsahové analýzy

3.3) Ruská federace

Ruská federace nenaplnuje výše operacionalizované prvky sekuritizačního kroku. Aktér naopak dokonce výslovně kritizuje snahy ostatních aktérů téma klimatické změny sekuritizovat a i toto téma v Radě vůbec projednávat. V diskurzu aktéra se neobjevuje ani tvrzení hrozby, jež by klimatická změna představovala, výzvu k činnosti, ani varování před nečinností. Aktér v diskurzu nevyužívá pro označení klimatické změny bezpečnostní terminologii, takovéto použití slova hrozba se například v textu vyskytuje pouze 1x (přehled viz příloha č. 6). Bezpečnostní jazyk je přítomen pouze v rámci rekapitulace ostatních členů v proběhlé diskusi v Radě.

Jak ilustruje frekvenční tabulka č. 11, pro aktéra jsou naopak typické desekuritizační snahy. Ruská federace v tomto ohledu využívá celou řadu argumentů. Zejména zpochybňuje ostatními členy užívaný rozsah pojmu „bezpečnost,“ který v obecné diskusi o klimatické změně není dle aktéra na místě. Ruská federace argumentuje absencí vědeckého důkazu o existenci jasné příčinné souvislosti mezi klimatickou změnou a ohrožení mezinárodní míru a bezpečnosti⁶⁷. Ostatní členové dle něj nikdy nepředložili konkrétní důkazy, ale pouze vágní tvrzení, že tomu tak je. Toto zpochybňování reálnosti hrozby tak snižuje ostatními aktéry tvrzenou dramatickostí tématu. Absence příčinné souvislosti je hlavním argumentem, který aktér užívá pro odmítání obecné debaty o klimatické změně a rovněž umožňuje Ruské federaci uplatnit institucionální argument věcné příslušnosti dle Charty OSN, dle které je Rada příslušná řešit pouze hrozby ohrožující mezinárodní mír a bezpečnost⁶⁸. V souladu s tímto argumentem je třeba ovšem zmínit, že Ruská federace připouští debatu týkající se konkrétních případů, které mají bezpečnostní implikace a ve kterých se projevila klimatická změna, a tedy splňují kritéria mandátu Rady⁶⁹. Aktér rovněž připouští, že klimatická změna je jedním z faktorů, které mohou mít vliv na referenční objekty, ovšem jen v konkrétních případech, nikoliv automaticky a obecně, zároveň však nikdy nejsou jedinými a základními faktory⁷⁰.

Obdobně je v analyzovaných textech opakovaně vyjádřeno porozumění tomu, že v některých konkrétních situacích může klimatická změna intenzifikovat již současné problémy a těžkosti, dle aktéra se však jedná o konkrétní příklady a nelze z toho dovozovat

⁶⁷ Obdobná vyjádření byla kódována jako „vztah bezpečnost – klimatická změna.“

⁶⁸ Odmítnutí projednání na základě věcné nepřislušnosti bylo kódováno jako „institucionální argument“

⁶⁹ Tato vyjádření byla kódována jako „specifika“

⁷⁰ Tato vyjádření byla kódována jako „jeden z faktorů“

obecný závěr o spojitosti bezpečnost – klimatická změna. V návaznosti na tento bod Ruská federace odmítá jednotný přístup ke klimatické změně tvrzením, že se nejedná o universální problém ve smyslu totožných implikací, ale o rozmanitý problém projevující se různě, a proto je nutné řešit jej individuálně dle specifik dané situace⁷¹. Vyjma situací, kdy následky klimatické změny ohrožují mezinárodní mír a bezpečnost by však klimatickou změnu neměla řešit Rada. V tomto ohledu se navíc dodává, že zdaleka ne každý bezpečnostní problém dosahuje intenzity ohrožení mezinárodního míru a bezpečnosti. V kritice absence věcné příslušnosti Rady projednávat toto téma využívá aktér mimo výše zmíněné absence příčinné souvislosti, a tedy absence právního mandátu Rady dle Charty také argumenty týkající se smyslu a přínosu Rady v tématu – Ruská federace opakovaně tvrdí, že projednání jednak vytváří mylná očekávání ohledně výsledků takového projednání a zároveň může vést k odlivu pozornosti od skutečných a praktických řešení k politizaci tématu s cílem získat díky němu politické body⁷². Posledně zmiňovaný bod je v diskurzu aktéra velice typický a projevuje se i na jiných místech (viz níže). Dále je argumentováno nedostatečnou expertízou Rady či absencí potřebných nástrojů k řešení⁷³. S tím je spojen i onen institucionální argument artikulovaný v potřebě respektovat dělbu moci stanovenou v OSN. V posledních 2 analyzovaných textech dále aktér sdílí úvahu, že ostatní členové začleněním tématu do agendy Rady pravděpodobně chtějí zvýšit jeho prioritu či důležitost⁷⁴. Tuto optiku Ruská federace však odmítá. V těchto textech se také již poprvé objevuje tvrzení aktéra, že projednávání tohoto tématu v Radě má smysl.

Desekuritizační funkci má i důraz na věcné projednání bez zbytečné dramatizace tématu projevující se zejména absencí bezpečnostního jazyka, jakož i podpora jiných orgánů v řešení problémů spojených s klimatickou změnou, které představují odmítnutí zapojení bezpečnostní logiky. Jejich podpora tak vede zpět k běžné politice od sekuritizační snahy k nouzovému stavu⁷⁵.

Jak již bylo zmíněno výše, aktér odmítá obecné debaty o klimatické změně z důvodu absence jasné příčinné souvislosti mezi bezpečností a klimatickou změnou a naopak vyjadřuje podporu projednání konkrétních případů, ve kterých se projevily negativní následky klimatické změny. Jak demonstruje frekvenční tabulka č. 12, v takovýchto konkrétních

⁷¹ Tato vyjádřená byla rovněž kódována jako „specifika“

⁷² Tato vyjádřená byla kódována jako „přínos“

⁷³ obdobná vyjádřená byla kódována jako „expertíza“

⁷⁴ Tato vyjádřená byla kódována jako „důležitost“

⁷⁵ Tato vyjádřená byla kódována jako „standartní cesta“

případech (například v debatě o klimatických dopadech v regionu Sahel) aktér sice souhlasí, že klimatická změna je jedním z faktorů intenzifikující problém, ovšem dále se tématu již nevěnuje, naopak většinu svého stanoviska věnuje příkladům tvrzení, které mají poukázat na pokrytectví Západu, který sice tvrdí, že bojuje za ochranu životního prostředí, nicméně skrze své vojenské operace v Libyi, Sýrii a jiných zemí jej významně poškozuje a rovněž prohlubuje problémy, před kterými v Radě varuje⁷⁶. Ruská federace těmito tvrzeními rovněž desekuritizuje téma klimatické změny, neboť se snaží vyvolat dojem, že je zde ze strany Západu jakýsi podvod, kterému bychom neměli věřit či se jedná o pouhou snahu získat politické body. Tato argumentace tak připomíná jistou formu „whataboutismu,“ který umožňuje vyhnout se projednávané věci a zároveň zkritizovat západní státy. Vnitřní logika tohoto argumentu je však poněkud pochybná, protože Rusko zde ztotožňuje ochranu klimatu a ochranu životního prostředí, což nemusí být nutně totéž, např. některé klimaticky zelené technologie mají zároveň negativní vliv na životní prostředí (např. odpad po již nefunkčních solárních panelech). Rovněž v případě válečné akce není životní prostředí ovlivněno trvale, neboť se nezměnilo klima, které by znemožňovalo obnovu.

Pro posuzovaného aktéra se ukázal nevhodný i druhý koncept užívaný v této práci – „klimatizace.“ Ruská federace v této souvislosti pouze opakovaně odmítá snahy o integraci klimatických politik a nástrojů do mandátů misí OSN, které navrhuje ostatní země, a to s odkazem na nedostatečnou expertízu jednotek jako i na obecnou nevhodnost takového postupu⁷⁷. Aktér tak i v tomto ohledu prosazuje standartní běžné procesy řešení.

Tato kapitola shrnula poznatky z obsahové analýzy Ruské federace ve vztahu ke klimatické změně. Zejména uvedla, že užívané koncepty sekuritizace ani „klimatizace“ nejsou pro aktéra vůbec užívány. Přesto však není přesné říci, že by aktér odmítal naléhavost a mimořádnost problému, argumentace aktéra je založena na odmítnutí spojitosti mezi bezpečností a klimatem, což jej vede k institucionálnímu odmítnutí Rady jakožto nevhodného orgánu k řešení tohoto tématu. Argumentace naopak však není založena na nesouhlasu ohledně závažnosti klimatické změny či potřebě ji řešit, naopak Ruská federace opakovaně vyjadřuje podporu multilaterálním řešením klimatické změny. Analýza rovněž identifikovala řadu desekuritizačních snah včetně opakovaných pokusů vyvolat dojem, že klimatické aktivity západních zemí jsou pouhou snahou získat politické body.

⁷⁶ Obdobná tvrzení byla kódována jako „politika.“

⁷⁷ Tato vyjádřená byla kódována jako „odmítnutí klimatizace“

Kategorie	Kód	Příklady	Frekvence kódu	Frekvence případů (%)
argumenty proti zapojení rady	Přínos	Domníváme se, že zahrnutí klimatické složky do mandátů mírových a zvláštních politických misí je kontraproduktivní. Posuzování rizik souvisejících s klimatem, provádění příslušných analýz a vypracovávání opatření pro reakci na ně by mělo probíhat na specializovaných fórech. Takové jednání nejenže nikomu nepomáhá, ale uvádí všechny v omyl a odvádí Radu od řešení otázek, kde může skutečně přispět k hledání správného řešení.	16	81,8 %
argumenty proti zapojení rady	expertíza	Nemá v této oblasti příslušné odborné znalosti a potřebné nástroje. Ačkoli jsme přesvědčeni, že změna klimatu představuje vážnou hrozbu pro nás všechny, Rada nemá ani odborné znalosti, ani nástroje, které by jí umožnily vypracovat životaschopná řešení pro účinný boj proti změně klimatu.	7	63,6 %
argumenty proti zapojení rady	Institucionální argument	Rada bezpečnosti OSN by se měla zabývat pouze otázkami, které přímo souvisejí s jejím mandátem. Domníváme se, že není vhodné, aby se Rada bezpečnosti přímo angažovala. Nemá v této oblasti příslušné odborné znalosti a potřebné nástroje.	19	90,1 %

argumenty proti zapojení rady	důležitost	Možná, že naši kolegové zařazením tohoto tématu na pořad jednání Rady bezpečnosti pouze chtějí zviditelnit debatu o klimatu. Domnívám se však, že členové Rady budou souhlasit s tím, že zařazení či nezařazení určitého tématu na pořad jednání Rady bezpečnosti by nemělo sloužit jako měřítko toho, zda je či není důležité. Možná, že naši kolegové chtějí zapojením Rady bezpečnosti pouze zviditelnit diskusi o klimatu. Domnívám se však, že budou souhlasit s tím, že zařazení či nezařazení jakéhokoli tématu či otázky na pořad jednání Rady bezpečnosti by nemělo být měřítkem jeho důležitosti či významu. Otázka změny klimatu je v tomto ohledu vzhledem ke svým specifickým plně použitelná.	5	36,4 %
desekuritizace	standartní cesta	Jsme přesvědčeni, že k řádnému řešení tohoto problému musíme účinně využít stávající potenciál Úmluvy o změně klimatu, jehož nejzásadnější oblastí je přizpůsobení, a to i prostřednictvím Adaptačního fondu. Celkově se domníváme, že práce na této problematice v rámci UNFCCC, Valného shromáždění, Hospodářské a sociální rady, Politického fóra na vysoké úrovni, Komise pro budování míru a dalších fór OSN - a při respektování dělby práce v rámci organizace - má velký potenciál pro řešení socioekonomické obnovy rozvojových zemí.	21	100,0 %
desekuritizace	vztah bezpečnos t – klimatická změna	Mezi environmentálními problémy, včetně změny klimatu, a konflikty neexistuje automatická souvislost. Neexistují ani přesvědčivé, všeobecně uznávané a vědecky podložené důkazy o tom, že změna klimatu má vliv na ozbrojené konflikty. Souhlasíme s tím, že změna klimatu a problémy životního prostředí mohou konflikty zhoršovat. Jsou však jejich hlavní příčinou? O tom lze spíše pochybovat.	11	72,7 %

desekuritizace	Specifika	Rizika spojená s klimatem je rovněž třeba brát v úvahu, a to nikoliv obecně, ale v souvislosti s projednáváním konkrétních a reálných situací v agendě Rady – pokud existují a pokud jsou skutečné. Změna klimatu však není v kontextu mezinárodní bezpečnosti univerzální výzvou. Proto je třeba ji považovat za specifickou pro každou konkrétní situaci.	10	63,6 %
desekuritizace	jeden z faktorů	Souhlasíme s tím, že změna klimatu a problémy životního prostředí mohou konflikty zhoršovat. Jsou však jejich hlavní příčinou? O tom lze spíše pochybovat. změna klimatu může být v některých zemích a regionech dalším rizikovým faktorem.	7	54,5 %
desekuritizace	důraz na věcnost	Chtěl bych apelovat na to, abychom se vyvarovali paniky a přílišné dramatizace situace, která nám nepomůže dosáhnout dlouhodobých komplexních dohod v této oblasti. Musíme se zaměřit na konkrétní opatření přijatá na globální a národní úrovni, která významně přispívají k zabránění zvyšování teploty, snižují riziko rostoucí četnosti a ničivosti přírodních katastrof a zmírňují jejich dopady a nepříznivé socioekonomické dopady na nejzranitelnější země a regiony.	6	45,5 %
jazyk	věda	Domníváme se, že je nezbytné, aby rozhodnutí o budoucích mezinárodních opatřeních v oblasti klimatu byla přijímána na základě komplexního vědeckého výzkumu. Mezi environmentálními problémy, včetně změny klimatu, a konflikty neexistuje automatická souvislost. Neexistují ani přesvědčivé, všeobecně uznávané a vědecky podložené důkazy o tom, že změna klimatu má vliv na ozbrojené konflikty.	7	54,5 %

Frekvenční tabulka č. 11 – Desekuritizační snahy

Přehled výsledků obsahové analýzy

Kategorie	Kód	Příklady	Frekvence kódu	Frekvence případů (%)
desekuritizace	politika	Základem pro zavedení klimatických otázek v Radě bezpečnosti je často předpoklad, že změna klimatu je takzvaným multiplikátorem hrozeb a katalyzátorem násilných činů. Pokud jsme v tomto ohledu tak zásadoví, proč během diskusí zahájených pod touto záminkou vždy mlčíme o neméně závažném aspektu této problematiky, o škodách na životním prostředí, které jsou důsledkem násilných vojenských operací a jednostranných sankcí, jejichž zářným příkladem bylo bombardování Jugoslávie, Libye a Sýrie západními koalicemi. Je přinejmenším zvláštní, že nikdo z řečníků dnes nevyjádřil znepokojení nad obrovskými škodami na životním prostředí, které takové akce způsobují, nemluvě o kolosálním poškození zdraví občanů těchto zemí.	15	63,6 %
klimatizace	odmítnutí klimatizace	Vnucování monitorování klimatu odděleného od základní vědecké práce do mandátu mírových operací nebo zvláštních politických misí by znamenalo katastrofální politizaci klimatické agendy a odvedlo by nás od jednotné a skutečně globální spolupráce. Domníváme se, že zahrnutí klimatické složky do mandátů mírových a zvláštních politických misí je kontraproduktivní.	4	18,2%

Frekvenční tabulka č. 12 – Kritika západu a odmítnutí klimatizace

Přehled výsledků obsahové analýzy

3.4) Čínská lidová republika

Klimatický narativ Číny se vyznačuje zejména „rozvojovým přístupem“ ke klimatické změně (viz níže), ale také tím, že jí nepřiznává vlastnost bezpečnosti. Ta je dle Kodaňské školy definičně chápána jako vlastnost přiznána aktérem tématu z důvodu neschopnosti zvládat nastalé problémy prostřednictvím standardní politiky (Buzan, Waever a de Wilde 2005, s. 40-41, 234). Jak ilustruje frekvenční tabulka č. 13, aktér opakovaně vyjadřuje podporu stávajícímu rámci mezinárodní spolupráce a řešení klimatické změny. Pokud tedy aktér i nadále podporuje standardní politiku jakožto dostatečnou⁷⁸, neměl by teoreticky ani usilovat o přiznání této vlastnosti tématu, a tedy ani následně téma sekuritizovat. Tento závěr podporuje i skutečnost, že aktér má tendenci spíše se vyhýbat klasickým bezpečnostním pojmům a namísto nich využívá slova jako je výzva⁷⁹ či výjimečně i starost, problém či překážka⁸⁰. Rovněž namísto klasičtější bezpečnostní fráze, kterou by mohlo být – klimatická změna ohrožuje referenční objekt – Čína častěji užívá – klimatická změna má vliv na referenční objekt.⁸¹ Vzhledem k preciznosti vyjadřování států v diplomatickém styku, je třeba tyto odchylky od klasického bezpečnostního jazyka hodnotit jako snahu aktéra tématu nepřipisovat vlastnost bezpečnosti a nesekuritizovat její, ač, jak je zjevné z frekvenční tabulky č. 14, aktér tématu připisuje vysokou míru důležitosti, a dokonce její i zřejmě za hrozbu vnímá⁸².

Aktér totiž nevyjadřuje (až na výjimky) pochybnosti ohledně souvislosti mezi klimatickou změnou a bezpečností, a tedy akceptuje, že existují nebezpečné následky klimatické změny, ač to třeba není ohrožení mezinárodního míru a bezpečnosti⁸³. Avšak tento vztah není pro Čínu klíčový. Čína desekuritizuje téma přístupem založeným na myšlence, že klimatická změna je ve své podstatě (i přes možné bezpečnostní implikace) rozvojové téma, neboť její příčinou je neudržitelný rozvoj, a tudíž její řešení je učinit rozvoj udržitelným⁸⁴. Tato myšlenka se v různých podobách vyskytuje ve všech vyjádřeních aktéra. Frekvenční tabulka č. 14 zaznamenává, že aktér výslovně označuje téma za rozvojovou otázku⁸⁵ a zároveň její řešení vidí právě ve změně rozvoje, v adaptaci na následky klimatické změny a budování

⁷⁸ Tato vyjádření byla kódována jako „standardní procesy“

⁷⁹ Tato vyjádření byla kódována jako „challenge“

⁸⁰ Tato vyjádření byla kódována jako „jiný“

⁸¹ Obdobná vyjádření byla kódována jako „affect“

⁸² Viz kód „důležitost“

⁸³ Analýza kódovala jak „bezpečnostní hrozby“, které ohrožují mír a bezpečnost, tak „jiné hrozby“

⁸⁴ Obdobná vyjádření byla kódována jako „podpora rozvoje“

⁸⁵ Viz kód „development issue“

kapacit pro její zvládní⁸⁶. Aktér tak klimatizuje rozvojovou politiku, a to jednak tím, že integruje klimatickou politiku a cíle do rozvojové politiky a rovněž tím, že se adaptace stala jedním z hlavních cílů rozvojové politiky. Tento „rozvojový přístup“ Čína aplikuje i na případy, kdy klimatická změna a hrozby s ní spojené již přímo probíhají, jako jsou např. na malé ostrovní rozvojové státy. Čína v této souvislosti vyzývá rozvinuté státy k odpuštění dluhů, aby se tím podpořil rozvoj daného státu, k transferu technologii a asistenci při budování odolnosti a kapacit pro zvládní následků klimatické změny. Rovněž v této souvislosti se vyskytuje výzva poskytnout na tyto účely 100 mld. dolarů rozvojovým zemím (jeden ze závazků v Pařížské úmluvě), ke kterým Čína také patří. Tato výzva v zásadě představuje výzvu k rozvojové pomoci. „Klimatizace“ rozvoje tak může sloužit i jako prostředek k vytvoření nové legitimacy pro tento již velmi kritizovaný nástroj. Tyto výzvy jsou činěny ve spojení s podporou principu „společné ale rozdílné odpovědnosti,“ který zohledňuje rozdíly v ekonomické vyspělosti jednotlivých zemí. Tyto rozdíly jsou spojeny s příspěvky států určených na podporu řešení klimatické změny a s jejich schopnostmi řešit tyto problémy⁸⁷.

Značná část čínských stanovisek (často až zhruba polovina) je věnována zmínění čínských aktivit a úspěchů v mitigaci emisí GHG a v budování adaptace. Vzhledem k pozitivnímu vyznění a tvrzeným úspěchům a pokrokům v této oblasti mohou i tyto tvrzení plnit deskuritizační funkci, neboť snižují dramaticnost a naléhavost situace a zároveň podporují tezi, že současné procesy a politiky fungují dobře či dostatečně⁸⁸.

Aktér přesto je ochoten akceptovat projednání tématu Radou, avšak odmítá, aby Rada ve věci přijala jakékoli rozhodnutí. ČLR proto užívá zejména institucionální argument založený na existujícím rozdělení působnosti dle Charty⁸⁹, jakož i tvrzením o absenci zastoupení ostatních zemí, kterých se téma a jeho řešení rovněž týká⁹⁰, nedostatečnou expertízou Rady a absencí vhodných nástrojů⁹¹, ale také odmítnutím obecného universálního přístupu k řešení klimatické změny, ta podle nich musí být vždy řešena podle specifických možností a vlastností dané země⁹² (frekvence těchto argumentů je uvedena ve frekvenční tabulce č. 15).

⁸⁶ Tato vyjádření byla kódována jako „development“

⁸⁷ Viz kód „common but differentiated“

⁸⁸ Obdobná tvrzení byla kódována jako „úspěchy“

⁸⁹ Viz kód „institucionální argument“

⁹⁰ Viz kód „absence zastoupení“

⁹¹ Viz kód „expertiza“

⁹² Viz kód „přínos“

Mluv-li Čína o klimatické změně jako bezpečnostní hrozbě, užívá zejména pojmy hrozba⁹³ a bezpečnostní riziko⁹⁴ (frekvence těchto slov je uvedena ve frekvenční tabulce č. 13). Využití těchto slov je spojeno s označením referenčního objektu, kterým je téměř výlučně lidstvo⁹⁵, a to i jeho samotné přežití, nebo nucené vysídlení (vnitřní i vnější)⁹⁶. Méně frekventovaně hrozba míří také vůči státu a jeho stabilitě⁹⁷. Budování bezpečnostní logiky je narušeno tím, že aktér jednak nevaruje před následky nečinnosti a rovněž tím, že vyzývá pouze k větší podpoře toho, co již děláme, a tedy pokračování současného trendu vývoje (kód „standartní politika,“ viz frekvenční tabulka č. 13), jinými slovy absentuje v jejich vyjádření volání po změně. Jistou výjimkou je výzva k dodržení závazků, ke kterým se státy zavázaly (referenční objekty shrnuje frekvenční tabulka č. 16).

Tato kapitola shrnula poznatky z obsahové analýzy ČLR ve vztahu ke klimatické změně. Zejména uvedla, že užívané koncept sekuritizace není pro diskurz aktéra vhodný, neboť aktér nevyužívá bezpečnostní, ale „rozvojový přístup“. Tento přístup je „klimatizací rozvojových politik a vyskytuje se ve všech analyzovaných textech aktéra. Ve vztahu k Radě převládá argument věcnou nepříslušností Rady k řešení tomátu, aktér ale rovněž užívá argumentu nedostatku expertízy, či nedostatku reprezentativnosti.

⁹³ Viz kód „threat“

⁹⁴ Viz kód „risk“

⁹⁵ Kódováno jako „lidstvo“

⁹⁶ Viz kód „nucená migrace“

⁹⁷ Viz kódy „stát“ a „stabilita“

Kategorie	Kód	Příklady	Frekvence kódů	Frekvence případů (%)
snižování dramatičnosti	standartní procesy	Je nezbytné, abychom zachovali hlavní kanál mezinárodní spolupráce v oblasti změny klimatu. Příslušné agentury a orgány Organizace spojených národů by měly pracovat v rámci svých mandátů a plně využívat svých výhod.	12	72,70%
jazyk	affect	Změna klimatu je velkou výzvou, která ovlivňuje budoucnost a osud lidstva. Změna klimatu ovlivňuje přežití a rozvoj člověka.	8	45,50%
jazyk	challenge	Změna klimatu představuje vážnou výzvu pro udržitelný rozvoj Afriky. Změna klimatu je společnou výzvou, které lidstvo čelí a která vyžaduje globální reakci.	15	81,80%
jazyk	jiný	Změna klimatu představuje hlavní překážku udržitelného rozvoje. Musíme usilovat o udržitelný rozvoj a jeho snahu prostřednictvím společného rozvoje řešit problémy související se změnou klimatu, jako je nedostatek potravin, humanitární krize a masová migrace.	3	18,80%
jazyk	risk	Změna klimatu představuje hlavní překážku udržitelného rozvoje. Musíme usilovat o udržitelný rozvoj a jeho snahu řešit prostřednictvím společného rozvoje takové problémy související se změnou klimatu, jako je nedostatek potravin, humanitární krize a masová migrace.	6	45,50%

		Mezinárodní společenství musí vytvořit novou koncepci společné, komplexní, kooperativní a udržitelné bezpečnosti, aby mohlo řádně řešit bezpečnostní rizika související s klimatem.		
jazyk	threat	Změna klimatu se stala skutečnou, naléhavou a vážnou hrozbou pro přežití, rozvoj a bezpečnost lidstva. Netradiční bezpečnostní hrozby jako organizovaný nadnárodní zločin, bující pirátství a změna klimatu.	7	54,50%

Frekvenční tabulka č. 13 – Jazyk

Přehled výsledků obsahové analýzy

Kategorie	Kód	Příklady	Frekvence kódů	Frekvence případů (%)
Jiné	důležitost	Čína je připravena spolupracovat s mezinárodním společenstvím na budování světa trvalého míru, všeobecné bezpečnosti, společné prosperity, otevřenosti a inkluzivity – světa, který je čistý a krásný. Reakce na změnu klimatu je v zájmu všech zemí světa, zejména většiny rozvojových zemí, a v zájmu blahobytu jejich obyvatel.	17	81,80%

Hrozba	jiná hrozba	Změna klimatu představuje vážnou výzvu pro udržitelný rozvoj Afriky. Lidé a příroda sdílejí společenství života. Co škodí přírodě, škodí i lidem. Změna klimatu představuje zásadní překážku udržitelného rozvoje.	12	72,70%
Hrozba	bezpečnostní hrozba	Nedávná zpráva Mezivládního panelu pro změnu klimatu s názvem Změna klimatu 2021: Fyzikální vědecké základy nás varuje, že změna klimatu se stala skutečnou hrozbou pro přežití a rozvoj lidstva. Změna klimatu se stala skutečnou, naléhavou a vážnou hrozbou pro přežití, rozvoj a bezpečnost lidstva.	6	54,50%
rozvojová politika	development issue	Změna klimatu může mít určité bezpečnostní důsledky, ale obecně vzato je to v podstatě otázka udržitelného rozvoje. Změna klimatu může mít vliv na bezpečnost, ale v zásadě se jedná o otázku udržitelného rozvoje.	8	54,50%
rozvojová politika	podpora rozvoje	Je nezbytné, aby se v rámci udržitelného rozvoje řešily problémy spojené se změnou klimatu. Změna klimatu je vedlejším produktem neudržitelných modelů rozvoje lidstva. Jediné východisko, které je jednou provždy možné, spočívá v holistickém přístupu v rámci udržitelného rozvoje. Změna klimatu je ve své podstatě otázkou rozvoje. Udržitelný rozvoj je hlavním klíčem k řešení všech problémů a odstranění hlavních příčin konfliktů.	16	90,9%
klimatizace	development	Pro větší odolnost vůči změně klimatu by země měly začlenit reakci na změnu klimatu do svých národních rozvojových programů a uvést ji do souladu s vymýcení chudoby, podporou zaměstnanosti, bezpečností a zaváděním čisté energie.	20	81,8%

		Musíme usilovat o udržitelný rozvoj a jeho snahu řešit prostřednictvím společného rozvoje takové problémy související se změnou klimatu, jako je nedostatek potravin, humanitární krize a masová migrace.		
rozvojové země	common but differentiated	Je důležité dodržovat zásady společné, ale diferencované odpovědnosti a rovnosti a příslušných schopností. Pro účinné řešení změny klimatu je nutné dodržovat zásadu společné, ale diferencované odpovědnosti.	9	81,80 %

Frekvenční tabulka č. 14 – Rozvojový přístup

Přehled výsledků obsahové analýzy

Kategorie	Kód	Příklady	Frekvence kódů	Frekvence případů (%)
argumenty proti Radě	absence zastoupení	Rada navíc není rozhodovacím fórem s univerzálním zastoupením. Diskuse o změně klimatu by měly probíhat v rámci přístupném všem stranám.	3	27,30%
argumenty proti Radě	expertíza	Rada bezpečnosti nemá odborné znalosti v oblasti změny klimatu ani potřebné prostředky a zdroje. Rada nemá ani potřebné specializované znalosti, mechanismy nebo nástroje pro řešení změny klimatu.	3	27,30%

argumenty proti Radě	institucionální argument	Jakákoli role Rady bezpečnosti v oblasti změny klimatu musí spadat do její působnosti. Příslušné agentury OSN by měly řádně řešit otázky související se změnou klimatu a reagovat na ně v souladu s rozdělením práce a svými funkcemi.	16	81,80%
argumenty proti Radě	přínos	Diskuse o změně klimatu v Radě bezpečnosti nepomůže zemím v jejich úsilí o její zmírnění. Nepomůže ani rozvojovým zemím postiženým změnou klimatu, aby na ni mohly účinněji reagovat. Většina rozvojových zemí je obecně přesvědčena, že diskuse Rady o změně klimatu nepřispěje k úsilí zemí o zmírnění změny klimatu ani nepomůže postiženým zemím účinně reagovat na změnu klimatu.	4	27,30%
zbytková	úspěchy	Čína pevně stojí za ekologickým, nízkouhlíkovým a udržitelným rozvojem. Věrně plníme své závazky vyplývající z úmluvy UNFCCC a Pařížské dohody a svůj klimatický cíl pro rok 2020 jsme splnili o dva roky dříve. Čína se na celosvětovém čistém nárůstu listnaté plochy od roku 2000 podílí 25 procenty. Jsme ochotni přispívat více a zvažujeme dlouhodobou vizi pro změnu klimatu v polovině století. Zasazujeme se o ekologický rozvoj. V roce 2020 se podařilo snížit uhlíkovou náročnost Číny o 48,4 % oproti úrovni roku 2005, který je pro Čínu výchozím rokem pro národně stanovené příspěvky, a do konce roku 2019 se nefosilní paliva podílela na spotřebě primární energie 15,3 %; země skutečně splnila své cíle pro rok 2020 s předstihem.	16	54,50%

Frekvenční tabulka č. 15 – Argumenty proti projednávání tématu v Radě

Přehled výsledků obsahové analýzy

Kategorie	Kód	Příklady	Frekvence kódů	Frekvence případů (%)
referenční objekt	lidstvo	Změna klimatu ovlivňuje přežití a rozvoj člověka. Změna klimatu se stala skutečnou, naléhavou a vážnou hrozbou pro přežití, rozvoj a bezpečnost lidstva.	12	72,70%
referenční objekt	složky životního prostředí	Změna klimatu vyvolává přírodní katastrofy, působí spoušť v mnoha částech světa a představuje vážnou hrozbu pro potravinovou bezpečnost, vodní zdroje, ekologické prostředí, energii, lidské životy a majetek.	2	18,2%
referenční objekt	stát	V některých regionech se tyto problémy dokonce staly rušivými faktory, které podkopávají mír a stabilitu.	2	18,2%
následky	nestabilita	V některých regionech se tyto problémy dokonce staly rušivými faktory, které podkopávají mír a stabilitu. Napětí a nestabilita v Africe a na Blízkém východě, které jsou umocněny environmentálními krizemi, vedou k vážným humanitárním důsledkům.	2	18,20%
následky	nucená migrace	Miliony lidí jsou vysídleny v důsledku přírodních katastrof, hladomoru a konfliktů.	3	27,30%

		Musíme usilovat o udržitelný rozvoj a jeho snahu řešit prostřednictvím společného rozvoje takové problémy související se změnou klimatu, jako je nedostatek potravin, humanitární krize a masová migrace.		
následky	snížení kvality života	Musíme usilovat o udržitelný rozvoj a jeho snahu řešit prostřednictvím společného rozvoje takové problémy související se změnou klimatu, jako je nedostatek potravin, humanitární krize a masová migrace.	3	18,20%
následky	život	Změna klimatu ovlivňuje přežití a rozvoj člověka. Globální změna klimatu je společnou výzvou všech zemí, která zásadně ovlivňuje přežití a rozvoj lidstva.	2	18,20%
referenční objekt	rozvoj	Změna klimatu ovlivňuje přežití a rozvoj člověka. Globální změna klimatu je společnou výzvou všech zemí, která zásadně ovlivňuje přežití a rozvoj lidstva.	8	63,6%

Frekvenční tabulka č. 16 – Referenční objekty a následky

Přehled výsledků obsahové analýzy

3.5) Francie

V souladu s teorií sekuritizace Francie přiděluje klimatické změně „vlastnost bezpečnosti.“ Obdobně jako jiné analyzované země výše Francie přiděluje tuto vlastnost tématu několika způsoby. Jak ilustruje frekvenční tabulka č. 17, aktér opakovaně spojuje téma klimatické změny s důsledky pro mezinárodní mír a bezpečnost. Klimatická změna tak v pojetí aktéra představuje bezpečnostní problém ohrožující mír a bezpečnost⁹⁸. Tvrzenou hrozbu mířící vůči jinému referenčnímu objektu identifikovala práce pouze 1x⁹⁹. Vedle těchto kategorií je nejčastěji hrozba směřována vůči lidem (většinou blíže specifikované jako komunita)¹⁰⁰, kterým hrozí následek v podobě snížení kvality života, migrace či negativní ovlivnění zdraví až smrt¹⁰¹ a také ohrožení násilnými konflikty a s nimi spojená nestabilita¹⁰². Méně frekventovaně jsou referenčním objektem i složky životního prostředí¹⁰³. Referenčním objektem je výjimečně stát¹⁰⁴, a to ve spojení s malými pacifickými ostrovními státy. Vzhledem k referenčním objektům je tak zjevné, že i francouzské snahy směřují k sekuritizaci až sekundárních následků klimatické změny, a nikoliv následky primární jimiž je ohrožení biodiversity a jiných složek životního prostředí. Spojení tématu s bezpečností zároveň Francii vytváří prostor pro využití institucionálního argumentu ve vztahu k věcné příslušnosti Rady k danému tématu a ke kritice těch, kteří vůči tomuto projednání mají námitky¹⁰⁵.

Sekuritizaci tématu dále podporuje i bezpečnostní jazyk. Francie hovoří o klimatické změně jako o hrozbě¹⁰⁶ a výjimečně i existenciální hrozbě¹⁰⁷. Dále v této souvislosti užívá frázi „bezpečnostní rizika spojená s klimatickou změnou¹⁰⁸“ či označuje téma i za výzvu¹⁰⁹. K těmto označením také přidává dramatizující přívlastky jako „tohoto století“ či „naší generace.“ Preference bezpečnostního jazyka oproti neutrálním pojmům značí sekuritizační snahy aktéra. Frekvence užívání bezpečnostního jazyka ukazuje tabulka č. 18.

⁹⁸ Viz kód „mír a bezpečnost“

⁹⁹ Viz kód „jiná hrozba.“

¹⁰⁰ Viz kód „lidé.“

¹⁰¹ Viz kód postupně „snížení kvality života.“ „migrace,“ „zdraví.“

¹⁰² Viz kód „konflikt“ a „nestabilita“

¹⁰³ Viz kód „složky životního prostředí.“

¹⁰⁴ Viz kód „stát.“

¹⁰⁵ Obdobná tvrzení byly kódována jako „institucionální argument.“

¹⁰⁶ Tato tvrzení byla kódována jako „threat.“

¹⁰⁷ Tato tvrzení byla kódována jako „existenciální hrozba.“

¹⁰⁸ Tato tvrzení byla kódována jako „risk.“

¹⁰⁹ Tato tvrzení byla kódována jako „challenge“ a „problem.“

Dramatizace je u tvrzené hrozby zvyšována odkazováním se na příklady zemí, kde následky způsobené klimatickou změnou již mají bezpečnostní implikace¹¹⁰, a to i ve spojení se zeměmi, které jsou více náchylné vůči rizikům spojeným s klimatickou změnou¹¹¹. Těmito zeměmi jsou vesměs již dnes problematické země, které jsou charakterizovány slabou vládou, nízkou efektivitou veřejné správy a nedostatečnými kapacitami pro zvládnání takového problému, jakož i nedostatkem veřejných financí. V těchto zemích dle sekuritizačního aktéra v důsledku klimatické změny dochází k zintenzivnění jiných problémů a těžkostí, což následně vede k ohrožení referenčního objektu¹¹². Francie tedy vnímá toto téma jako tzv. threat multiplier. Na rozdíl od ostatních západních zemí je však frekvence užití takového označení podstatně nižší (viz tabulka č. 19). Vedle této charakteristiky zaznamenala analýza i tvrzení, že klimatická změnou je prvotní příčinou těchto problémů.

Dále sekuritizace probíhá i tvrzením naléhavosti potřeby řešení¹¹³ jakož i varováním před možnými následky nečinnosti, které se však neobjevují ve většině analyzovaných textů¹¹⁴. Na tomto místě je vhodné zmínit, že intenzita dramatickosti a sekuritizačního kroku není srovnatelná s ostatními analyzovanými západními zeměmi. Tutu skutečnost ilustruje i poměrně nízká frekvence těchto tvrzení uvedená v tabulce č. 17-19. Rovněž na rozdíl od těchto zemí je pro aktéra příznačná větší konkretizace kroků, které je dle něj třeba podniknout. Naopak ve vztahu k hrozbě analýza identifikovala větší vágnost než u jiných západních států. Detail, zdá se, u aktéra často nahrazuje tvrzení, že bezpečnostní implikace jsou nezpochybnitelné či že vztah mezi bezpečnostní a klimatickou změnou je tak jasný, že by si nikdo nedovolil jej zpochybňovat, a to přestože, jak je uvedeno výše, Rusko tento vztah ve skutečnosti zpochybňuje¹¹⁵. Pro Francii není typické odkazování se vědeckou agendou s cílem zvyšovat dramatizaci téma či podpořit svou autoritu.

Aktér opakovaně vyjadřuje silnou vůli tyto problémy řešit a vyzývá k tomu i zbytek mezinárodní komunity¹¹⁶. Výzvy spočívaly v implementaci politik a opatření v boji s klimatickou změnou, a to zvyšování odolnosti či snižování emisí GHG, v podpoře vybudování globální environmentální governance, či nebyly blíže specifikovány. Dále aktér

¹¹⁰ Obdobná tvrzení byly kódována jako „hrozba se již realizuje.“

¹¹¹ Obdobná tvrzení byly kódována jako „náchylnost.“

¹¹² Obdobná tvrzení byly kódována jako „threat multiplier.“

¹¹³ obdobná tvrzení byly kódována jako „naléhavost.“

¹¹⁴ obdobná tvrzení byly kódována jako „varování před nečinností.“

¹¹⁵ Obdobná tvrzení byly kódovány jako „objektivizace.“

¹¹⁶ Viz kód „výzva k činnosti“

i ve velké frekvenci vyzýval k zahrnutí klimatických rizik a politik do různých bezpečnostních sfér (viz dále).

Jak vyplývá z výše uvedeného Francie skrze tvrzení hrozby, dramatický jazyk, výzvami k okamžitému řešení jako i varováním následku, nebude-li problém vyřešen opakovaně implikuje „bezpečnost“ v souvislosti s daným tématem. Dle Kodaňské školy si sekuritizační aktér tímto nárokuje zvláštní právo použít jakékoli prostředky, které jsou nutné k vyřešení daného problému (Buzan 1997, s. 14). Analýza identifikovala několik výzev k mimořádným opatřením, avšak tyto výzvy se objevily v analyzovaných stanoviskách výjimečně, jak ukazuje i frekvenční tabulky č. 20. Tyto opatření jsou zejména zapojení jakéhokoliv nástroje, který je Radě k dispozici, a to i nástrojů, které by za normálních okolností byly rezervovány pouze pro přímé vojenské konflikty jako jsou mise OSN zajišťující rekonstrukci země či operace mající za cíl zachránit lidské životy.

Pro řečový akt je dále velice typická klimatizace, což potvrzuje i frekvenční tabulka č. 21. Klimatizace se projevuje v několika rovinách. Za prvé ve frekvenčně velmi významných snahách Francie rámovat řešení klimatické změny jako prevenci konfliktů, a tedy naplňující mandát Rady. Zároveň tento přístup v sobě nese i logickou výzvu k ovlivnění politik a nástrojů prevence konfliktů včetně preventivní diplomacie klimatickou perspektivou¹¹⁷. Klimatizace této oblasti se projevuje i ve výzvách lépe využívat a shromažďovat data o klimatických rizicích a skrze ně lépe provádět risk management a reagovat tak na sekundární následky klimatické změny. Za druhé ve snahách vytvořit novou agendu sekretariátu generálního tajemníka OSN, na základě které by sekretariát byl povinen vypracovat každé 2 roky zprávu o vlivu klimatické změny na mezinárodní mír a bezpečnost a následně tuto zprávu předložit Radě. Klimatizována je tedy jednak agenda sekretariátu skrze vytvoření nové agendy, ale také i Rada, která by tak nutně musela každé 2 roky zprávou zabývala¹¹⁸. Obdobně i rozvojová politika je užívána a prezentována jako jedna z odpovědí na klimatickou změnu, ať je to ve formě asistence a financování budování odolnosti a adaptace, nebo například poskytnutí finančních záruk jako nástroje, který malým farmářům v ohrožených zemích umožní obnovit své ekonomické aktivity. Klimatizace tak v daném případě znovu zahrnuje integraci adaptace jako jednoho z hlavních cílů rozvojové politiky a sama o sobě je prezentována i jako jeden z nutných kroků řešení¹¹⁹. V této souvislosti

¹¹⁷ Kódováno „konflikt prevence“

¹¹⁸ Obdobná tvrzení byly kódována jako „agenda“

¹¹⁹ Kódováno „development“

Francie rovněž označuje rozvoj a bezpečnost za vzájemně propojená témata, tuto skutečnost dobře ilustruje fráze „není bezpečnosti bez rozvoje a není rozvoje bez bezpečnosti“¹²⁰. Tato snaha může být motivována snahou ovlivnit čínský postoj k tématu. Klimatizace se také jako u jiných západních zemí projevuje i v návrzích integrovat klimatické politiky a cíle do mandátu a nástrojů misí OSN, ovšem tyto vyjádření jsou spíše výjimečná¹²¹.

Tato kapitola shrnula poznatky z obsahové analýzy francouzských stanovisek v Radě. Výše uvedený text společně s frekvenčními tabulkami shrnuje, že sekuritizační snahy aktéra se zaměřují na sekundární následky klimatické změny, což práce vyvodila z frekvence referenčních objektů, vůči kterým míří aktérem tvrzená hrozba. Kapitola rovněž uvedla prvky napomáhající sekuritizaci skrze další dramatizaci tématu a porovnávala jejich frekvenci s ostatními západními státy. Dále, pro aktéra identifikovala několik typických prvků, které se objevují v jeho diskurzu, a to „objektivizujících“ snah či zaměření na prevenci konfliktů. Kapitola také potvrdila, že aktér usiluje o klimatizaci bezpečnostní sféry a agendu OSN.

¹²⁰ Kódováno „rozvoj a bezpečnost“

¹²¹ Kódováno „mise“

Kategorie	Kód	Příklady	Frekvence kódu	Frekvence případů (%)
Sekuritizační krok	Tvrzení hrozby	Viz kódy níže	23	90,90 %
referenční objekt	Jiná hrozba	Důsledky změny klimatu a zhoršování životního prostředí jsou značné. Vedou k vysídlování obyvatelstva a zvyšování úrovně potravinové a zdravotní nejistoty, jakož i k nutriční, ekonomické, demografické a sociální nerovnováze.	1	9,10 %
referenční objekt	mír a bezpečnost	Fakta jsou jasná: změna klimatu má obrovský destabilizační potenciál a může znásobit hrozby pro mír a bezpečnost v nejkřehčích regionech a státech. Celé regiony jsou ohroženy nestabilitou a násilím. Důsledkem změny klimatu je nedostatek potravin, ničení životního prostředí, vyčerpání zdrojů, nucená migrace, prohlubování napětí mezi komunitami – například mezi usedlými zemědělci a kočovnými pastevcí.	22	81,80 %
referenční objekt	Lidé	Jsme přesvědčeni, že změna klimatu patří mezi hlavní hrozby pro budoucnost lidstva a jeho ekologickou bezpečnost. Je také hrozbou pro životaschopnost pobřežních oblastí, kde žije více než třetina světové populace.	14	72,70 %
referenční objekt	složky životního prostředí	Jsme přesvědčeni, že změna klimatu patří mezi hlavní hrozby pro budoucnost lidstva a jeho ekologickou bezpečnost.	2	18,20 %

		V sázce nejsou jen regionální konflikty, jejichž zhoršení bychom mohli akceptovat, i když si myslím, že takové zhoršení je skutečně nepřijatelné, ale i naše zdraví, naše životy a stabilita naší planety.		
referenční objekt	stát	Klimatická hrozba se týká nás všech. Je to zejména hrozba pro naše partnery z malých ostrovních tichomořských států, jejichž existence je ohrožena, stejně jako přežití jejich území, kultury a identity. Klimatická hrozba se týká nás všech. Je to zejména hrozba pro naše partnery z malých ostrovních tichomořských států, jejichž existence je ohrožena, stejně jako přežití jejich území, kultury a identity.	3	18,20 %
následky	extremismus	Dezertifikace, omezený přístup k vodě a širší problémy spojené s přístupem k přírodním zdrojům ve venkovských oblastech, nedostatek potravin a klimatická nejistota - to vše jsou faktory, které umožňují ozbrojeným extremistickým skupinám růst a využívat frustrace lidí. Víme, že v oblasti Sahelu teroristické skupiny využívají konfliktů mezi etniky a komunitami, jakož i ekonomických konfliktů mezi zemědělci a pastevcí, a to v situaci, kdy změna klimatu výrazně změnila agropastorální systémy. Důsledky změny klimatu zasáhly zejména tento region ... které mohou způsobit tragédie - nucenou migraci, politickou nestabilitu, nejistotu a pokušení extremismu.	3	18,20 %
následky	konflikty	Změna klimatu se stále více stává multiplikátorem krizí a bezpečnostních rizik. Celé regiony jsou ohroženy nestabilitou a násilím. Důsledkem změny klimatu je nedostatek potravin, ničení životního prostředí, vyčerpání zdrojů, nucená migrace, prohlubování napětí mezi komunitami - například mezi usedlými zemědělci a kočovnými pastevcí.	5	36,40 %

		Změna klimatu se stále více stává multiplifikátorem krizí a bezpečnostních rizik. Celé regiony jsou ohroženy nestabilitou a násilím. Důsledkem změny klimatu je nedostatek potravin, ničení přírodních stanovišť, vyčerpání zdrojů, nucená migrace, prohlubování napětí mezi komunitami – například mezi usedlými zemědělci a kočovnými pastevcí.		
následky	migrace	Je zřejmé, že přírodní katastrofy a stoupající hladina vody mohou zvýšit počet uprchlíků a vysídlených osob a mohou vést k nekontrolovatelným migračním tokům. Pokud se obyvatelé některých ostrovů v Tichém oceánu rozhodně nepřizpůsobí, nezbude jim nic jiného než opustit svou zemi.	6	36,40 %
následky	nestabilita	Celé regiony jsou ohroženy nestabilitou a násilím. Důsledkem změny klimatu je nedostatek potravin, ničení životního prostředí, vyčerpání zdrojů, nucená migrace, prohlubování napětí mezi komunitami – například mezi usedlými zemědělci a kočovnými pastevcí. Důsledky změny klimatu zasáhly zejména tento region ... které mohou způsobit tragédie – nucenou migraci, politickou nestabilitu, nejistotu a pokušení extremismu.	3	27,30 %
následky	snižování kvality života	Vedou k vysídlování obyvatelstva a zvyšování úrovně potravinové a zdravotní nejistoty, jakož i k nutriční, ekonomické, demografické a sociální nerovnováze. Není pochyb o tom, že vyčerpání zdrojů může zvýšit konkurenci v přístupu k potravinám, energii a vodě.	5	36,40 %
následky	zdraví	V sázce nejsou jen regionální konflikty, jejichž zhoršení bychom mohli akceptovat, i když si myslím, že takové zhoršení je skutečně nepřijatelné, ale i naše zdraví, naše životy a stabilita naší planety.	3	27,30 %

		Změna klimatu způsobuje řetězové narušení života našich společností a mezinárodní scény. V posledních letech sucha, povodně, bouře, tropické cyklóny a extrémní teploty přímo způsobily téměř 2 miliony úmrtí, nemluvě o lidských tragédiích spojených s konflikty, které tyto katastrofy někdy vyvolávají.		
Sekuritizační krok	institucionální argument	Mé druhé poselství se týká institucionální debaty, která se často vrací v našich vyjádřeních na toto téma. Vzhledem k naléhavosti a důležitosti těchto výzev se musíme povznést nad institucionální argumenty. Valné shromáždění a Rada bezpečnosti se musí vyjádřit k této hrozbě pro mezinárodní mír a bezpečnost, která se týká nás všech. Rada bezpečnosti nemůže v rámci svého mandátu ignorovat hrozby pro mezinárodní bezpečnost způsobené globálním oteplováním. A musím říci, že institucionální hádky jsou vzhledem k tomu, co je v sázce, nevhodné.	10	54,50 %

Frekvenční tabulka č. 17 – Referenční objekty a následky

Přehled výsledků obsahové analýzy

Kategorie	kód	Příklady	Frekvence kódů	Frekvence případů (%)
jazyk	challenge	Mezinárodní společenství se mobilizuje, aby řešilo různé výzvy, které změna klimatu přináší. Pátým poselstvím je, že celý systém OSN se musí zmobilizovat, aby se vypořádal s výzvami souvisejícími s bezpečnostními důsledky změny klimatu.	6	45,50 %

jazyk	existenciální hrozba	Je naší společnou odpovědností postavit se této existenční výzvě čelem a využít k jejímu řešení všechny nástroje, které máme k dispozici. Ohrožuje zejména naše partnerské malé ostrovní tichomořské státy, jejichž existence je ohrožena, stejně jako přežití jejich území, kultury a identity.	2	18,20 %
jazyk	problem	Na úvod bych Vám, paní předsedající, chtěl poděkovat za iniciativu svolat v Radě rozpravu o problému změny klimatu a jejích důsledcích pro mezinárodní mír a bezpečnost. Otázky klimatu a životního prostředí musí být systematicky začleňovány do plánování zásahů ozbrojených a bezpečnostních sil při provádění operací humanitární pomoci po přírodních katastrofách nebo při operacích na udržení míru.	3	27,30 %
jazyk	risk	Mezinárodní společenství si uvědomuje rozmanitost rizik spojených se změnou klimatu a přijímá opatření na různých fórech. Výmluvná prohlášení, která jsme dnes ráno slyšeli, jsou jasnou připomínkou toho, že dopady změny klimatu znásobují rizika pro mezinárodní stabilitu.	6	54,50 %
jazyk	threat	Jak zdůraznili naši řečníci, hrozba změny klimatu pro mezinárodní mír a bezpečnost je objektivní skutečností, kterou nemůžeme popřít. Klimatická hrozba se týká nás všech.	15	54,50 %
jazyk	věda	Mezivládní panel pro změnu klimatu dospěl ve své čtvrté zprávě k vědecky podloženému závěru, že globální oteplování je s 90procentní jistotou důsledkem lidské činnosti. Tentýž panel dospěl 6. dubna k závěru, že tento jev může vést ke zvýšenému počtu extrémních povětrnostních jevů, k masivním přesunům obyvatelstva v důsledku zvyšování hladiny moří,	2	18,20 %

		ke snížení zemědělské produkce způsobující vážné potravinové krize a ke zvýšené hrozbě zdravotních rizik v důsledku změn ve fungování ekosystémů. Věda pokročila, fakta byla potvrzena a rizika byla dále analyzována, jak uvedl pan Steiner ve svém prohlášení.		
jazyk	naléhavost	Vzhledem k naléhavosti a důležitosti těchto výzev se musíme povznést nad institucionální argumenty. Je to naléhavé, protože každý ztracený den hrozbu zhoršuje.	6	36,40 %
Sekuritizační krok	objektivizace	Aby však bylo jasno, souvislost mezi klimatem a bezpečností je sice složitá, ale nelze ji popřít. Je svým způsobem neúprosná a přesahuje i to, co lze vyjádřit písemně. Dnes by se nikdo neodvážil zpochybnit realitu změny klimatu.	9	54,50 %

Frekvenční tabulka č. 18 – Bezpečnostní jazyk

Přehled výsledků obsahové analýzy

Kategorie	kód	Příklady	Frekvence kódů	Frekvence případů (%)
sekuritizační krok	threat multiplier	Výmluvná prohlášení, která jsme dnes ráno slyšeli, jsou jasnou připomínkou toho, že dopady změny klimatu znásobují rizika pro mezinárodní stabilitu. Fakta jsou jasná: změna klimatu má obrovský destabilizační potenciál a může znásobit hrozby pro mír a bezpečnost v nejkřehčích regionech a státech.	8	54,50 %

hrozba	zranitelné země	Vzhledem k rostoucí úloze klimatu jako multiplikátoru hrozeb musíme – každý z nás - účinně jednat a převzít svou odpovědnost, zejména ve třech regionech, které se mi zdají být obzvláště zranitelné a kde je třeba koordinovat mnohostrannou agendu s regionální agendou, aby nabyla podoby, která je jasně lépe přizpůsobena. Z 20 zemí světa, které jsou nejvíce postiženy konflikty, jich dnes 12 patří také k těm, které jsou nejvíce ohroženy změnou klimatu.	9	63,60 %
sekuritizační krok	hrozba se již realizuje	Její dopady již bolestně pociťujeme a budou se automaticky zvyšovat. Jedná se o zásadní hrozbu, jejíž první důsledky již postihují obyvatelstvo, zejména těch nejzranitelnějších zemí.	5	27,30 %
sekuritizační krok	příčina	Tyto negativní dopady na přírodní zdroje mohou v kontextu zranitelného obyvatelstva a ekonomiky vyvolat nebo znovu rozdmýchat konflikty mezi komunitami, vyvolat vysídlení obyvatelstva a ohrozit mezinárodní mír a bezpečnost. Představuje však hrozbu i pro mnoho dalších regionů, které jsou dnes stabilní, ale které budou zítra trpět dopady změny klimatu, což ovlivní stabilitu našich zemí a společností způsobem, kterému jsme nemohli zabránit.	2	9,10 %

Frekvenční tabulka č. 19 – Vztah k jiným hrozbám

Přehled výsledků obsahové analýzy

Kategorie	kód	Příklady	Frekvence kódů	Frekvence případů (%)

sekuritizační krok	varování před nečinností	Je jasné, že neúspěch v oblasti klimatu by ohrozil úsilí o prevenci konfliktů a budování míru. Musíme si uvědomit, že cena nečinnosti by byla pro každého z nás obrovská.	5	27,30 %
sekuritizační krok	výzva	Moje první zpráva je výzvou k akci. Jak zdůraznili naši řečníci, hrozba změny klimatu pro mezinárodní mír a bezpečnost je objektivní skutečností, kterou nemůžeme popřít. Její dopady již bolestně pocítujeme a budou se automaticky zvyšovat. Od této chvíle nemůžeme zavírat oči. Je naší společnou odpovědností postavit se této existenční výzvě čelem a využít k jejímu řešení všechny nástroje, které máme k dispozici. Je to naléhavé, protože každý ztracený den hrozbu ještě zhoršuje. Ještě je čas vyhnout se nejhorším následkům, ale musíme jednat rychle.	26	72,70 %
sekuritizační krok	mimořádné opatření	Od této chvíle nemůžeme zavírat oči. Je naší společnou odpovědností postavit se této existenční výzvě čelem a využít k jejímu řešení všechny nástroje Rady, které máme k dispozici. Je to naléhavé, protože každý ztracený den hrozbu ještě zhoršuje. V některých případech, například po extrémních povětrnostních událostech, bude nutné přijmout mimořádná humanitární opatření, aby se zachránily životy a zajistila bezpečnost, ale také aby se poskytly prostředky na obnovu. V jiných případech bude nutné pomoci komunitám přizpůsobit se nevyhnutelnému zvyšování hladiny moří a degradaci půdy.	4	27,30 %

Frekvenční tabulka č. 20 – Výzvy

Přehled výsledků obsahové analýzy

Kategorie	kód	Příklady	Frekvence kódů	Frekvence případů (%)
klimatizace	development	Přístup k čisté energii pro všechny je další významnou prioritou, protože rozvoj sám o sobě je způsobem, jak reagovat na změnu klimatu, a může přispět k předcházení konfliktům a jejich omezování. Francie nyní vyčlení 2 miliardy eur ročně, tedy třetinu svého financování v oblasti klimatu, na přizpůsobení se změně klimatu. Opatření se musí zaměřit zejména na několik oblastí. Primární pozornost musí být věnována Africe. Je zřejmé, že právě v Africe, jak ukázaly dva příklady, které jsem uvedl dříve, se projevují některé z nejkřiklavějších důsledků této vazby mezi klimatem a bezpečností. Dne 11. ledna jsme na summitu Jedna planeta pro biodiverzitu zahájili akceleraci Velké zelené zdi, což je iniciativa, která existuje již více než 10 let a sdružuje 11 států Sahelu - dovolu mi, abych využil této příležitosti a pozdravil všechny své přátele ze Sahelu, které dnes vidím se účastnit - s cílem obnovit 100 milionů hektarů zemědělské půdy, vytvořit 10 milionů pracovních míst a zachytit 250 milionů tun uhlíku. To by byl pozoruhodný příspěvek Afriky k boji proti globálnímu oteplování.	14	72,70 %
jiné	rozvoj a bezpečnost	Chtěl bych znovu potvrdit, že rozvoj není možný bez bezpečnosti a bezpečnost bez rozvoje. Zde je nezbytné zdůraznit souvislost mezi klimatem, bezpečností a rozvojem, která se zde dnes objevuje.	3	27,30 %
klimatizace	konflikt prevence	Musíme se snažit předvídat a řešit důsledky klimatických tragédií a v tomto ohledu musíme našim nejzranitelnějším partnerům nejprve pomoci předvídat rizika spojená s těmito poruchami,	19	72,70 %

		například zlepšením mapování osob ohrožených riziky, aby bylo možné vypracovat krizové plány, které zahrnují předem stanovené financování; pokračováním našeho úsilí v oblasti včasného varování prostřednictvím takových iniciativ, jako je iniciativa Systémy včasného varování a rizika v oblasti klimatu, s cílem zlepšit prevenci a informovanost obyvatelstva a států o rizicích nebezpečných klimatických jevů; a posílením naší pomoci obětem klimatických katastrof prostřednictvím nouzové humanitární pomoci, kterou potřebují. Prvním z nich je, že rizika pro mezinárodní bezpečnost, která představují dopady změny klimatu, se musí stát ústředním prvkem agendy předcházení konfliktům. Musíme vyvinout preventivní diplomacii, která bude zahrnovat všechny destabilizující faktory, včetně těch, které souvisejí se změnou klimatu a kolapsem biologické rozmanitosti.		
klimatizace	mise	Otázky klimatu a životního prostředí musí být systematicky začleňovány do plánování zásahů ozbrojených a bezpečnostních sil při provádění operací humanitární pomoci po přírodních katastrofách nebo při operacích na udržení míru. Od dnešního dne musí přijmout opatření, která zajistí, aby mírové operace snížily své emise uhlíku a dopad na životní prostředí. Vítám proto skutečnost, že sekretariát již v tomto ohledu přijal opatření.	2	18,20 %
klimatizace	agenda	Vidím jen pozitivní přínos v tom, že generální tajemník každoročně podává Radě bezpečnosti zprávu o dopadu klimatu na mezinárodní bezpečnost, aby bylo možné předvídat problémy, varovat a navrhopvat doporučení, a my tak mohli hrát svou roli. Musíme jít dál a vybavit se analytickými nástroji. S fosilními palivy, vodou, potravinami a půdou je spojeno přibližně 2 500 konfliktů, které mají již nyní hrozivé humanitární důsledky a v	8	45,50 %

		budoucnu budou ještě destabilizovanější. Aby Rada bezpečnosti nebyla zaskočena a mohla včas reagovat, Francie by si přála, aby generální tajemník mohl každé dva roky předkládat hodnocení hrozeb pro mezinárodní mír a bezpečnost, které představují dopady změny klimatu ve všech regionech světa a v různých časových horizontech.		

Frekvenční tabulka č. 21 – „Klimatizace“

Přehled výsledků obsahové analýzy

4) Závěr

Tato práce zabývající se sekuritizací klimatické změny v rámci Rady bezpečnosti OSN ve své teoretické části poskytla přehled používaných konceptů sekuritizace a „klimatizaci“ a zároveň shrnula významnou akademickou literaturu na toto téma, kterou má práce za cíl rozšířit zodpovězením stanovených výzkumné otázky: 1) Jakým způsobem stálí členové Rady sekuritizují či desekuritizují klimatické hrozby; a 2) co je pro jejich řečový akt typické. Pro tyto účely práce užila metody obsahové analýzy, jejíž postup je podrobně uveden v metodologické části.

V analytické části práce potvrdila, že západní země ve svém diskurzu připisují klimatické změně vlastnost bezpečnosti. Tuto vlastnost tématu připisují mnoha způsoby, které dohromady konstituují klimatickou změnu jako bezpečnostní hrozbu, tj. hrozbu ohrožující mezinárodní mír a bezpečnost. To je podstatný rozdíl oproti jiným stálým členům Rady. Ruská federace obecně pojetí klimatické změny jakožto hrozby odmítá, a to s odkazem na neexistenci vztahu či příčinné souvislosti mezi bezpečnostní hrozbou a klimatickou změnou. Tento vztah může dle Ruska existovat pouze v konkrétním případě, kde však i pak tuto skutečnost spoluvytváří řada dalších skutečností, tj. klimatické změna není jediným (ani rozhodujícím) faktorem. Čína tento vztah sice v zásadě uznává, ovšem její zcela odlišný „rozvojový přístup“ ji vede k nahlížení na klimatickou změnou odlišnou optikou. V jejím pojetí klimatická změna ohrožuje zejména další rozvoj, a tedy není primárně bezpečnostní hrozbou, ale rozvojovou. Tento přístup vychází jednak z příčiny klimatické změny, kterou je „neudržitelný rozvoj,“ ale také rozvojové snahy Číny a obavy z případného omezení rozvoje, který by mohl být způsoben razantnějším přístupem k řešení problému.

Na základě výše uvedené skutečnosti se práce buď soustředila na způsob sekuritizace, či na desekuritizaci. Vybraná metoda umožnila mimo samotnou analýzu také poskytnout pro uváděná tvrzení také soubor důkazů, které čtenáři také poskytuje představu o přesném řečovém aktu aktérů a rovněž o frekvenci jednotlivých tvrzení. V případě sekuritizace prováděné západními státy práce zjistila, že vedle explicitního tvrzení hrozby referenčnímu objektu státy zvyšují dramatickosti situace zejména tvrzením naléhavosti řešení, varováním realizace hrozby, nebude-li vyslyšena výzva k řešení a uvedením příkladů následků, které mohou nastat či které se v některých částech světa už nyní dějí. V této souvislosti pak státy nejčastěji pojmají klimatickou změnu jako tzv. threat multiplier, tj. skutečnost, která dále intenzifikuje a prohlubuje již existující problémy, které následně mohou ohrozit referenční

objekty. Práce uvádí přehled referenčních objektů, které jsou ohroženy sekuritizačním aktérem tvrzenou hrozbou. Těmito objekty je nejčastěji lidstvo, národní stát, případně obecně bezpečnost a mír. V podstatně méně frekventovaně aktéři směřují tvrzené hrozby vůči složkám životního prostředí, což je referenční objekt, který očekávají autoři Kodaňské školy. Tato skutečnost nasvědčuje tomu, že aktéři tedy nesekuritizují primární následky klimatické změny, ale až následky sekundární. Frekvenční tabulky rovněž ukazují, že míra sekuritizace jednotlivých západních států není totožná. Porovnání frekvence tvrzení hrozby a tvrzení, jež analýza považovala za dramatizující, ukazuje, že řečový akt Francie je vedle USA a Spojeného království více umírněný. Analýze rovněž zjistila rozdíly podstatě výzev k řešení a v mimořádných opatření. Tyto skutečnosti práce porovnávala s předpoklady vyplývající z teorie sekuritizace Kodaňské školy a interpretuje jejich soulad či rozpor s nimi. Práce potvrdila, že až donedávna u všech sekuritizujících států i přes vysoce dramatický bezpečnostní jazyk, který v souvislosti s klimatickými hrozbami užívají, chyběla v jejich diskurzu výzva k mimořádným opatřením, které mají být dle teorie účelem prováděné sekuritizace. I proto byl v práci užit i koncept tzv. „klimatizace“, který umožnil rozšířit perspektivu analýzy.

Z hlediska tohoto konceptu bylo vyhodnoceno, že pro mnohé aktéry (všechny vyjma Ruské federace) jsou typické snahy integrovat klimatické politiky a cíle do různých bezpečnostních sfér. Klimatizace je nejvýraznější v oblasti rozvoje, v rámci kterého je adaptace na klimatickou změnu začleněna jako jeden z hlavních cílů rozvojové politiky a zároveň je rozvojová pomoc vnímána perspektivou řešení klimatických hrozeb. Klimatizace však také pobíhá i v oblasti prevence konfliktů, risk managementu či civilních i vojenských misí OSN, u kterých členové Rady volají po začlenění klimatických cílů a politik do mandátů těchto misí a upravení nástrojů, tak, aby mohli efektivně řešit klimatické otázky.

Desekuritizace prováděná Ruskou federací je zejména výše uváděným odmítnutím vztahu bezpečnosti a klimatické změny, ale také zpochybňováním motivace západních států. Rusko snižuje závažnost klimatické změny zpochybňováním pravdivosti a dobrého úmyslu sekuritizačních aktérů. Kritizována je zejména skutečnost, že zatímco v Radě západní státy sekuritizují hrozby spojené s klimatem, v reálné politice opakovaně vedou ničivé války, které mají za důsledek právě ty západem uváděné následky. Řečový akt Ruské federace rovněž obsahuje kritiku samotného projednávání tématu v Radě, o němž hovoří jako o „uvedení do omylu“ a „vytváření mylných očekávání“ u veřejnosti. Západ se dle aktéra snaží pouze získat politické body namísto snah o skutečné řešení, kterého by mohl dosáhnout spíše

soustředěním se na jiné platformy, do jejichž mandátu věc skutečně patří. Pro řečový akt Ruské federace není typická klimatizace bezpečnostních sfér, naopak obdobně jako sekuritizace tématu ji výslovně odmítá.

Desekuritizační snahy Číny jsou založeny nikoliv na absolutním zpochybnění klimatické změny jakožto bezpečnostní hrozby (analýza identifikovala několik označení za bezpečnostní hrozbu), ale na rozvojovém přístupu, dle kterého je téma především rozvojovou otázkou, a tedy právě rozvoj je i příčinou i řešením problému. Čínský řečový akt je tak charakterizován zejména snahou o podporu dalšího rozvoje a jeho ochranu před následky klimatické změny. Analýza tak zároveň potvrdila značnou snahu klimatizovat rozvojovou politiku.

Summary

In its theoretical part, this thesis on the securitization of climate change within the UN Security Council provided an overview of the concepts of securitization and "climateization" used, while summarizing the existing scholarly literature on the topic, which the thesis aims to extend by answering the set research questions: 1) How do the permanent members of the Council securitize or desecuritize climate threats; and 2) what is typical of their speech act. For these purposes, the thesis used the method of content analysis, the procedure of which is detailed in the methodology section.

In the analytical part, the thesis confirmed that Western countries attribute a security characteristic to climate change in their discourse. They attribute this property to the topic in many ways, which together constitute climate change as a security threat, i.e. a threat to international peace and security. The Russian Federation generally rejects the notion of climate change as a threat, citing the lack of a relationship or causal link between the security threat and climate change. According to Russia, this relationship can only exist in a specific case, but even then this fact is co-created by a number of other factors, i.e. climate change is not the only (or even the decisive) factor. While China acknowledges this relationship in principle, its very different 'development approach' leads it to view climate change through a different lens. In its view, climate change is a threat to further development and therefore not primarily a security issue, but a development issue. This approach is based both on the cause of climate change, which is "unsustainable development," but also on China's development efforts and its concern about the potential constraints on development that could result from a more vigorous approach to addressing the problem.

Based on the above, the thesis either focused on the method of securitization or desecuritization. The chosen method allowed, beyond the analysis itself, to also provide a body of evidence for the claims made, which also gives the reader an idea of the exact speech act of the actors as well as the frequency of each claim. In the case of securitisation carried out by Western states, the thesis found that in addition to explicitly asserting a threat to the referent, states increase the drama of the situation by asserting the urgency of the solution, warning of the realisation of the threat if the call for a solution is not heeded, and giving examples of consequences that may occur or that are already happening in some parts of the world. In this context, then, states most often conceptualise climate change as a threat multiplier, i.e. a reality that further intensifies and exacerbates already existing problems,

which in turn may threaten reference objects. This paper provides an overview of the reference objects that are threatened by the threat claimed by the securitisation actor. These objects are most often humanity, the nation state, or security and peace in general. Much less frequently, actors direct asserted threats towards environmental components, which is the reference object expected by the authors of the Copenhagen School. This fact suggests that actors are therefore not securitizing the primary consequences of climate change, but only the secondary consequences. The frequency tables also show that the degree of securitisation is not identical across Western countries. A comparison of the frequency of threat claims and claims that the analysis considered dramatizing shows that France's speech act is more moderate alongside the US and the UK. The analysis also found differences in the substance of the calls for solutions and in the emergency measures. The thesis compared these facts with the assumptions arising from the Copenhagen School's securitization theory and interpreted their consistency or inconsistency. The thesis confirmed that, until recently, all securitising states, despite the highly dramatic security language they have used in relation to climate threats, have lacked in their discourse the call for emergency measures which, according to the theory, is supposed to be the purpose of the securitisation being undertaken. This is one of the reasons why the concept of "climatisation" was used in the thesis, which allowed for a broadening of the perspective of the analysis.

In light of this concept, it has been assessed that many actors (all except the Russian Federation) typically seek to integrate climate policies and objectives into different security spheres. Climate change is most prominent in the development sphere, where adaptation to climate change is incorporated as one of the main objectives of development policy, while development assistance is seen through the lens of addressing climate threats. However, climate change also runs through conflict prevention, risk management, and UN civilian and military missions, where Council members are calling for the inclusion of climate goals and policies in the mandates of these missions and the adaptation of tools to effectively address climate issues.

The desecuritisation by the Russian Federation is mainly the aforementioned rejection of the relationship between security and climate change, but also questions the motivations of Western states. Russia is downplaying the seriousness of climate change by questioning the veracity and good intentions of securitising actors. In particular, it is criticised that while Western states securitise climate-related threats in the Council, in realpolitik they repeatedly wage destructive wars that result in the very consequences claimed by the West. The Russian

Federation's speech also contains criticism of the Council's own deliberations on the subject, which it describes as 'misleading' and 'creating false expectations' among the public. According to the actor, the West is only trying to score political points instead of trying to find a real solution, which it could achieve by focusing on other platforms where the matter actually falls within its mandate. The conditioning of security spheres is not typical of the Russian Federation's speech act; on the contrary, similar to the securitization of the topic, it explicitly rejects it.

China's desecuritization efforts are based not on an absolute questioning of climate change as a security threat (the analysis identified several designations as security threats), but on a development approach, according to which the issue is primarily a development issue, and thus it is development that is both the cause and the solution to the problem. China's speech act is thus characterised mainly by its efforts to promote further development and protect it from the effects of climate change. Thus, the analysis also confirms a considerable effort to climateise development policy.

Bibliografie

Primární zdroje:

1. Rada bezpečnosti. Schůze S/PV.8864. OSN, 2021b. Dostupné na: <https://www.un.org/securitycouncil/content/meetings-2020-rtc>
2. Rada bezpečnosti. Schůze S/PV.8923. OSN, 2021a. Dostupné na: <https://www.un.org/securitycouncil/content/meetings-2020-rtc>
3. Rada bezpečnosti. Schůze S/2021/198. OSN, 2021. Dostupné na: <https://www.un.org/securitycouncil/content/meetings-2020-rtc>
4. Rada bezpečnosti. Schůze S/2020/751. OSN, 2020. Dostupné na: <https://www.un.org/securitycouncil/content/meetings-2020-rtc>
5. Rada bezpečnosti. Schůze S/2020/929. OSN, 2020a. Dostupné na: <https://www.un.org/securitycouncil/content/meetings-2020-rtc>
6. Rada bezpečnosti. Schůze S/PV.8451. OSN, 2019. Dostupné na: <https://research.un.org/en/docs/sc/quick/meetings/2019>
7. Rada bezpečnosti. Schůze S/PV.8307. OSN, 2018. Dostupné na: <https://research.un.org/en/docs/sc/quick/meetings/2018>
8. Rada bezpečnosti. Schůze S/PV.7699. OSN, 2016. Dostupné na: <https://research.un.org/en/docs/sc/quick/meetings/2016>
9. Rada bezpečnosti. Schůze S/PV.7499. OSN, 2015. Dostupné na: <https://research.un.org/en/docs/sc/quick/meetings/2015>
10. Rada bezpečnosti. Schůze S/PV.6587. OSN, 2011. Dostupné na: <https://research.un.org/en/docs/sc/quick/meetings/2011>
11. Rada bezpečnosti. Schůze S/PV.5663. OSN, 2007. Dostupné na: <https://research.un.org/en/docs/sc/quick/meetings/2007>

Sekundární zdroje:

12. AUSTIN, John Langshaw. *How To Do Things With Words*. Oxford: Oxford University Press, 1975 (1962). In: BUZAN, Barry, Waeber, Ole and de Wilde, Jaap. *Bezpečnost: nový rámec pro analýzu*. Brno: Centrum strategických studií, 2005.

13. Ascelrad, Henry. The “environmentalization” of social struggles—the environmental justice movement in Brazil. Brazil: *Estudos Avançados* [online], 2010 [cit. 2022-02-20], **24**, s. 103–119.
14. BAKER, Aryn, Richard A. Matthew, and Karen O’Brien. “How Climate Change is behind the Surge of Migrants to Europe.” USA: *Time Magazine*, září 2015 [cit. 2022-02-20]. Dostupné na: <http://time.com/4024210/climate-change-migrants/>
15. BARNETT, Jon. Security and climate change. *Global environmental change* [online]. OXFORD: Elsevier, 2003, **13**(1), 7-17 [cit. 2022-02-20]. ISSN 0959-3780. Dostupné z: doi:10.1016/S0959-3780(02)00080-8
16. BARŠA, Pavel a Ondřej CÍSAŘ. *Anarchie a řád ve světové politice*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-094-8
17. BAYLIS, John, Steve SMITH a Patricia OWENS. *The globalization of world politics: an introduction to international relations*. Seventh edition. New York: Oxford University Press, 2017. ISBN 978-0-19-873985-2.
18. BALZACQ, Thierry. The Three Faces of Securitization: Political Agency, Audience and Context. *European journal of international relations* [online]. Thousand Oaks, CA: Sage Publications, 2005, **11**(2), 171-201 [cit. 2022-02-20]. ISSN 1354-0661. Dostupné z: doi:10.1177/1354066105052960
19. BAZELEY, Patricia. *Qualitative data analysis: practical strategies*. Los Angeles: SAGE, 2013, xxiii, 444 stran. ISBN 978-1-84920-303-6.
20. BENEŠ, Vít a Petr DRULÁK. *Metodologie výzkumu politiky*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2019, 360 stran. ISBN 978-80-7419-283-8.
21. BERLING, Villumsen Trine. Science and securitization: Objectivation, the authority of the speaker and mobilization of scientific facts. *Security dialogue* [online]. London, England: SAGE Publications, 2011, **42**(4/5), 385-397 [cit. 2022-07-17]. ISSN 0967-0106. Dostupné z: doi:10.1177/0967010611418714
22. BRAUCH, Günter Hans. Securitizing climate change. New York: ISA annual Convention, 2008.
23. BRAUCH, Günter Hans. Securitizing Global Environmental Change. In: BRAUCH, Hans Günter, Úrsula Oswald SPRING, John GRIN, Czeslaw MESJASZ, Patricia KAMERI_MBOTE, Béchir CHOUROU, Heinz KRUMMENACHER (eds). *Facing Global Environmental Change. Hexagon Series on*

- Human and Environmental Security and Peace*, vol 4. Berlin: Springer. ISBN: 978-3-540-68488-6
24. BRUNER, Tomáš. Changing Climate, Unchanged Mandate: bric Countries in the UN Security Council. Leiden: *Climate Law*, 2021, Vol. 11. Doi:10.1163/18786561-11010003
 25. BRUNER, Tomáš. How might the V4 countries combat climate deadlock in the UN Security Council? Praha: *Peace Research Center Prague*, 2021a.
 26. BRZOSKA, Michael. The Securitization of Climate Change and the Power of Conceptions of Security. *Sicherheit und Frieden*, 2009, Vol. 27, pp. 137-208
 27. BUZAN, Barry, Ole WAEVER a Jaap de WILDE. *Bezpečnost: nový rámec pro analýzu*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, 267. ISBN 80-903333-6-2.
 28. BUZAN, Barry, Charles Jones, Richard Little. The logic of Anarchy: Neorealism to Structural Realism. New York: *Columbia University*, 1993. In: BUZAN, Barry, Waever, Ole and de Wilde, Jaap. *Bezpečnost: nový rámec pro analýzu*. Brno: Centrum strategických studií, 2005.
 29. BUZAN, Barry. Rethinking Security after the Cold War. *Cooperation and conflict* [online]. Stockholm: SAGE Publications, 1997, **32**(1), 5-28 [cit. 2022-02-20]. ISSN 0010-8367. Dostupné z: doi:10.1177/0010836797032001001CONCA, Ken. Is There a Role for the UN Security Council on Climate Change?. *Environment: science and policy for sustainable development* [online]. ABINGDON: Routledge, 2019, **61**(1), 4-15 [cit. 2022-02-20]. ISSN 0013-9157. Dostupné z: doi:10.1080/00139157.2019.1540811
 30. DIEZ, Thomas, Franziskus VON LUCKE, a Zehra WELLMAN. *The Securitization of Climate Change*. London: Routledge, 2016.
 31. DUPONT, Claire. The EU's collective securitisation of climate change. *West European politics* [online]. ABINGDON: Routledge, 2019, **42**(2), 369-390 [cit. 2022-02-20]. ISSN 0140-2382. Dostupné z: doi:10.1080/01402382.2018.1510199
 32. GLEICK, Peter H. Water, Drought, Climate Change, and Conflict in Syria. *Weather, climate, and society* [online]. BOSTON: American Meteorological Society, 2014, **6**(3), 331-340 [cit. 2022-02-20]. ISSN 1948-8327. Dostupné z: doi:10.1175/WCAS-D-13-00059.1

33. GRØNMO, Sigmund. *Social Research Methods - Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approaches*. London: SAGE Publications Ltd, 2020. ISBN 978-1-5264-4123-2
34. HARDT, Judith Nora. *Environmental Security in the Anthropocene: Assessing Theory and Practice*. London: Taylor and Francis, 2017. ISBN 1-351-78517-6.
35. HOPF, Ted. The Promise of Constructivism in International Relations Theory. *International security* [online]. One Rogers Street, Cambridge, MA 02142-1209, USA: MIT Press, 1998, **23**(1), 171-200 [cit. 2022-07-17]. ISSN 0162-2889. Dostupné z: doi:10.1162/isec.23.1.171
36. KUCKARTZ, Udo a Anne MCWHERTOR. *Qualitative text analysis: guide to methods practice and using software*. Los Angeles: Sage, 2014, xvii, 173. ISBN 978-1-4462-6775-2.
37. MCDONALD, Matt. Climate change and security: towards ecological security? *International theory* [online]. Cambridge, UK: Cambridge University Press, 2018, **10**(2), 153-180 [cit. 2022-02-20]. ISSN 1752-9719. Dostupné z: doi:10.1017/S1752971918000039
38. MCNAMARA, Karen Elizabeth a Chris GIBSON. 'We do not want to leave our land': Pacific ambassadors at the United Nations resist the category of 'climate refugees'. *Geoforum* [online]. OXFORD: Elsevier, 2009, **40**(3), 475-483 [cit. 2022-02-20]. ISSN 0016-7185. Dostupné z: doi:10.1016/j.geoforum.2009.03.006
39. OELS, Angela. 'Securitization' of Climate Change to 'Climatization' of the Security Field: Comparing Three Theoretical Perspectives. In SCHEFFRAN, Jürgen, Michael BRZOSKA, Hans Günter BRAUCH, Peter Michael LINK, Janpeter SCHILLING (eds). *Climate Change, Human Security and Violent Conflict. Hexagon Series on Human and Environmental Security and Peace*, vol 8. Berlin: Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-642-28626-1_9.
40. PETERSON, Matthew. The Dog That Didn't Bark? In: MCDONALD, Matt. Climate change and security: towards ecological security? *International theory* [online]. Cambridge, UK: Cambridge University Press, 2018, **10**(2), 153-180 [cit. 2022-02-20]. ISSN 1752-9719. Dostupné z: doi:10.1017/S1752971918000039
41. SCOTT, Shirley V. The Securitization of Climate Change in World Politics: How Close have We Come and would Full Securitization Enhance the Efficacy of Global Climate Change Policy?. *Review of European Community & international environmental law*

- [online]. Blackwell Publishing, 2012, 21(3), 220-230 [cit. 2022-02-20]. ISSN 0962-8797. Dostupné z: doi:10.1111/reel.12008
42. SCOTT, Shirley V a Charlotte KU. The UN Security Council and global action on climate change. *Climate Change and the UN Security Council* [online]. 2018, 1-24 [cit. 2022-02-20]. ISBN 1785364642.
43. SELBY, Jan, Omar S DAHI, Christiane FRÖHLICH a Mike HULME. Climate change and the Syrian civil war revisited. *Political geography* [online]. Elsevier, 2017, 60, 232-244 [cit. 2022-02-20]. ISSN 0962-6298. Dostupné z: doi:10.1016/j.polgeo.2017.05.007
44. SINDICO, Francesco. Climate Change: A Security (Council) Issue? *Carbon & Climate Law Review* [online], Lexxion, 2007, 1(1), 29-44 [cit. 2022-02-20]. ISSN 1864-9904.
45. Strozier, Charles B., and Kelly A. Berkell.. “How Climate Change Helped ISIS”[online]. USA: Huffington Post, 29 září 2014 [cit. 18.2.2022]. Dostupné na: http://www.huffingtonpost.com/charles-b-strozier/how-climate-change-helped_b_5903170.html
46. TROMBETTA, Maria Julia. Environmental security and climate change: analysing the discourse. *Cambridge review of international affairs* [online]. ABINGDON: Taylor & Francis Group, 2008, 21(4), 585-602 [cit. 2022-02-20]. ISSN 0955-7571. Dostupné z: doi:10.1080/09557570802452920
47. TROMBETTA, Maria Julia. Rethinking the securitization of the environment: Old beliefs, new insights In: BALZACQ, Thierry. *Securitization theory: how security problems emerge and dissolve*. Milton Park, Abingdon, Oxon: Routledge, 2011, 1 online resource (273 p.). ISBN 1-135-24613-0. Dostupné z: doi:10.4324/9780203868508
48. OELS, Angela. From Securitization’ of Climate Change to ’Climatization‘ of the Security Field: Comparing Three Theoretical Perspectives, 2012 In: J. Scheffran et al. (eds.), *Climate Change, Human Security and Violent Conflict*, Hexagon Series on Human 185 and Environmental Security and Peace 8, DOI 10.1007/978-3-642-28626-1_9.
49. Valné shromáždění OSN. Res. 43(53) (6 December 1988), UN Doc. A/RES/43/53. Valné shromáždění OSN: 1998.
50. WÆVER, Ole, 1995: Securitization and Desecuritization. In: LIPSCHUTZ, Ronnie D. (Ed.): *On Security*. New York: Columbia University Press): 46–86.

51. WALT, Stephen. The Renaissance of Security Studies'. *International Studies Quarterly*, 1991, vol. 35: 211-239.
52. WENDT, Alexander. Anarchy is what states make of it: the social construction of power politics. *International organization* [online]. New York, USA: Cambridge University Press, 1992, 46(2), 391-425 [cit. 2022-07-17]. ISSN 0020-8183. Dostupné z: doi:10.1017/S0020818300027764
53. WILLIAMS, Michael C. Words, Images, Enemies: Securitization and International Politics. *International studies quarterly* [online]. Oxford, UK: Blackwell Publishing, 2003, 47(4), 511-531 [cit. 2022-02-20]. ISSN 0020-8833. Dostupné z: doi:10.1046/j.0020-8833.2003.00277.
54. World Meteorological Organization. The changing atmosphere: Implications for global security. WMO, 1988. Dostupné na: https://www.academia.edu/4043227/The_Changing_Atmosphere_Implications_for_Global_Security_Conference_Statement_1988

Seznam příloh

- Příloha č. 1 – Codebook USA (text)**
- Příloha č. 2 – Obsahová analýza USA (tabulka)**
- Příloha č. 3 – Codebook UK (text)**
- Příloha č. 4 – Obsahová analýza UK (tabulka)**
- Příloha č. 5 – Codebook RF (text)**
- Příloha č. 6 – Obsahová analýza RF (tabulka)**
- Příloha č. 7 – Codebook Čína (text)**
- Příloha č. 8 – Obsahová analýza Čína (tabulka)**
- Příloha č. 9 – Codebook Francie (text)**
- Příloha č. 10 – Obsahová analýza Francie (tabulka)**

